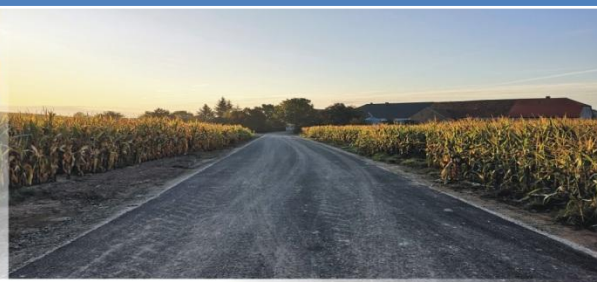
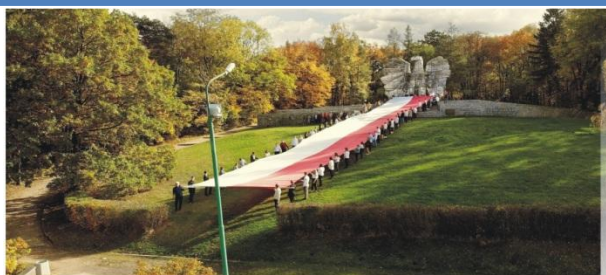

Raport o stanie Gminy Ziębice za 2019 rok

Ziębice, 31 maja 2020 r.

Szanowni Państwo,

przedstawiamy drugi z kolei raport o stanie Gminy Ziębice. Tym razem jest to raport zawierający przekrojowe spojrzenie na działania samorządu i sytuację naszej gminy w 2019 roku. W związku z nowelizacją ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz.713) i dodaniu do przedmiotowej ustawy art. 28aa, organ wykonawczy (w przypadku Gminy Ziębice - burmistrz) co roku do dnia 31 maja przedstawia Radzie Miejskiej raport o stanie gminy. Jest to dokument, który stanowi szczegółowe podsumowanie działalności burmistrza w roku poprzednim, a w szczególności realizację polityk, programów i strategii oraz uchwał Rady Miejskiej. Celem prawodawcy, który nałożył obowiązek przygotowania raportu, było wprowadzenie dodatkowego elementu zwiększającego możliwość dostępu mieszkańców do informacji o pracy i działaniach organu wykonawczego gminy jakim jest wójt/burmistrz/prezydent.

Rok 2019 oceniam przede wszystkim jako rok intensywnych działań całego zespołu ludzi, pracowników Urzędu Miejskiego, dobrego współdziałania i współdecydowania z Radą Miejską o kierunkach działań, mających na celu poprawę możliwości inwestycyjnych gminy Ziębice. Efektem tych działań jest m.in. znaczna poprawa wskaźników budżetowych, będących wypadkową wielu czynników (m.in. wypracowania nadwyżki budżetowej, ograniczania wydatków bieżących, zwiększenia dochodów majątkowych), które aktualnie pozwalają planować na kolejne lata poważne i wyczekiwane zadania inwestycyjne. Kilka zadań inwestycyjnych zrealizowanych w 2019 roku na terenie naszej gminy, jest wynikiem bardzo dobrej współpracy z samorządem powiatowym i wojewódzkim. Nie byłoby tych zadań, takich jak np. przebudowa ul. Chrobrego wraz z budową kanalizacji burzowej, przebudowa drogi w Służewowie czy modernizacja dróg w Dębowcu i drogi powiatowej w kierunku Dębowca, gdyby nie determinacja i wsparcie finansowe bezpośrednio z budżetu gminy. Tu również należy podkreślić otwartość Rady Miejskiej i zrozumienie dla podejmowanych działań przez burmistrza. Ten raport oddajemy do Państwa rąk w chwili, gdy instytucja samorządu terytorialnego obchodzi 30 rocznicę swego powołania do istnienia. Te 30 lat to czas podejmowania różnych decyzji, które miały wpływ na nasze małe społeczności. Tak można

też oceniać ten jeden, miniony rok, w którym może nie udało się zrealizować wszystkich zamierzeń, ale w którym niezaprzeczalnie udało się dostrzec efekty współpracy na wielu poziomach samorządu. Bardzo dziękuję Państwu Sołtysom, Radnym Rad Sołeckich, Radnym Młodzieżowej Rady Miejskiej, Radnym Rady Miejskiej, Rady Powiatu i Sejmiku oraz wszystkim Mieszkańcom, którzy swoimi pomysłami i uwagami wspierali nas w podejmowaniu decyzji i wyborze kierunków działania. Życzę wszystkim, aby nasza Gmina w kolejnych latach stawiała się ciągle atrakcyjna, przyjazna, silna i bezpieczna.

dr Mariusz Szpilarewicz

Burmistrz Ziębic

Spis treści

I.	Wstęp	4
II.	Informacje ogólne	4
	1. Ogólna charakterystyka gminy Ziębice	4
	2. Dziedzictwo kulturowe	5
	3. Burmistrz i Rada Miejska	12
	4. Sołectwa Gminy Ziębice	15
	5. Demografia	33
	6. Gospodarka mieszkaniowa i komunalna	38
	7. Budżet obywatelski	40
	8. Petycje i wnioski	42
	9. Programy i strategie	43
	10. Finanse gminy	44
	11. Lokalny rynek przedsiębiorczości	54
	12. Inwestycje	54
III.	Oświata i wychowanie	58
IV.	Ochrona środowiska naturalnego	67
V.	Ochrona zdrowia	69
VI.	Funkcjonowanie gminnych jednostek organizacyjnych	71
VII.	Rolnictwo	74
VIII.	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	76
IX.	Pomoc społeczna	88
X.	Przedsięwzięcia prorodzinne i opieka nad seniorami	95
XI.	Kultura, sport i rekreacja	102
XII.	Promocja gminy i podejmowanie działań rozwojowych	118
	Załączniki	124

I. WSTĘP

Obowiązek sporządzenia raportu o stanie gminy wynika z art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym. Raport przygotowywany jest przez organ wykonawczy, czyli Burmistrza Ziębice co roku do 31 maja br. za rok poprzedni. Źródłem informacji o stanie naszej gminy i miasta są zebrane informacje od pracowników merytorycznych Urzędu Miejskiego oraz jednostek organizacyjnych i instytucji.

Zgodnie z uchwałą Nr 40/VIII/2019 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 28 marca 2019 roku w sprawie określenia szczegółowych wymogów raportu o stanie gminy, raport obejmuje podsumowanie działalności Burmistrza Ziębice w roku poprzednim i zawiera informacje dotyczące stanu realizacji polityk, programów i strategii realizowanych przez Gminę Ziębice i jej jednostki organizacyjne, a także sposobu wykonania uchwał podjętych przez Radę Miejską w Ziębicach oraz realizacji budżetu obywatelskiego.

Raport obejmuje podsumowanie działalności Burmistrza Ziębice w obszarach:

- 1) ochrony środowiska naturalnego,
- 2) przedsięwzięć prorodzinnych i opieki nad seniorami,
- 3) oświaty i wychowania,
- 4) kultury, sportu i rekreacji,
- 5) bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej,
- 6) pomocy społecznej,
- 7) ochrony zdrowia,
- 8) rolnictwa,
- 9) funkcjonowania gminnych jednostek organizacyjnych,
- 10) promocji gminy i podejmowania działań rozwojowych.

II. INFORMACJE OGÓLNE

1. Ogólna charakterystyka gminy Ziębice

Gmina Ziębice położona jest w południowo-wschodniej części województwa dolnośląskiego, na Przedgórzu Sudeckim. Centrum gminy zajmuje Wysoczyzna Ziębicka (250-300 m. n.p.m.), falista równina, którą przecina dolina Oławy. W północnej części gminy znajduje się obszar chronionego krajobrazu, obejmujący fragment Wzgórz Niemczańsko - Strzebińskich.

Gmina Ziębice jest osiemnastą co do wielkości jednostką administracyjną województwa i zajmuje powierzchnię 222,4 km² (ok. 1 % powierzchni województwa dolnośląskiego). Klimat lokalny jest zróżnicowany (solarny, wilgotny).

Obszar miasta to 15 km². Obszary wiejskie stanowią 93 % ogólnej powierzchni gminy. Gmina Ziębice posiada tradycje rolnicze. W przeszłości znaczącą rolę odgrywały złoża surowców mineralnych - glinki do produkcji kamionki. W znikomych ilościach występują kopalne surowce mineralne. Ważnym zasobem naturalnym są lasy, intensywnie wykorzystywane gospodarczo. Na terenie gminy znajdują się duże kompleksy leśne objęte ochroną krajobrazową. Są to przeważnie siedliska borów i lasów mieszanych świeżych (buki, dęby, graby, brzozy, sosny, świerki) z bogatym runem i licznymi podszyciami. Gmina jest położona na uboczu kołowych dróg krajowych, przez gminę przebiega szlak kolejowy Wrocław - Strzelin - Kłodzko. Miasto położone jest w odległości 83 km od Wałbrzyska i 62 km od Wrocławia. W odległości ok. 70 km od Ziębic zlokalizowany jest Międzynarodowy Port Lotniczy we Wrocławiu.

2. Dziedzictwo kulturowe

Ziębice to malownicze miasteczko na Dolnym Śląsku, miejsce z bogatą i różnorodną historią, skupiające wiele atrakcji turystycznych. Idealne na jednodniową wycieczkę, ale także na dłuższy pobyt samotny lub z rodziną. Każdy, niezależnie od wieku, znajdzie tu coś dla siebie.

Miasto założone zostało w połowie XIII w. przez księcia Henryka III Wrocławskiego, już w 1301 roku istniał tu zamek kasztelański, a z 1336 roku pochodzą informacje, że miasto otaczały mury obronne z basztami i bramami miejskimi. Wraz z początkami miasta powstawał, istniejący do dziś kościół parafialny p.w. św. Jerzego i NMP obecnie Bazylika Mniejsza.

Jest to najstarszy zabytek miasta, powstały z połączenia hali dwunawowej wczesnogotyckiej z lat 1265-75 i trójnawowego prezbiterium późnogotyckiego z lat 1477-1504. Późniejsze przebudowy kościoła nie zatępiły pierwotnego wyposażenia i w efekcie mamy sąsiedztwo elementów gotyckich,

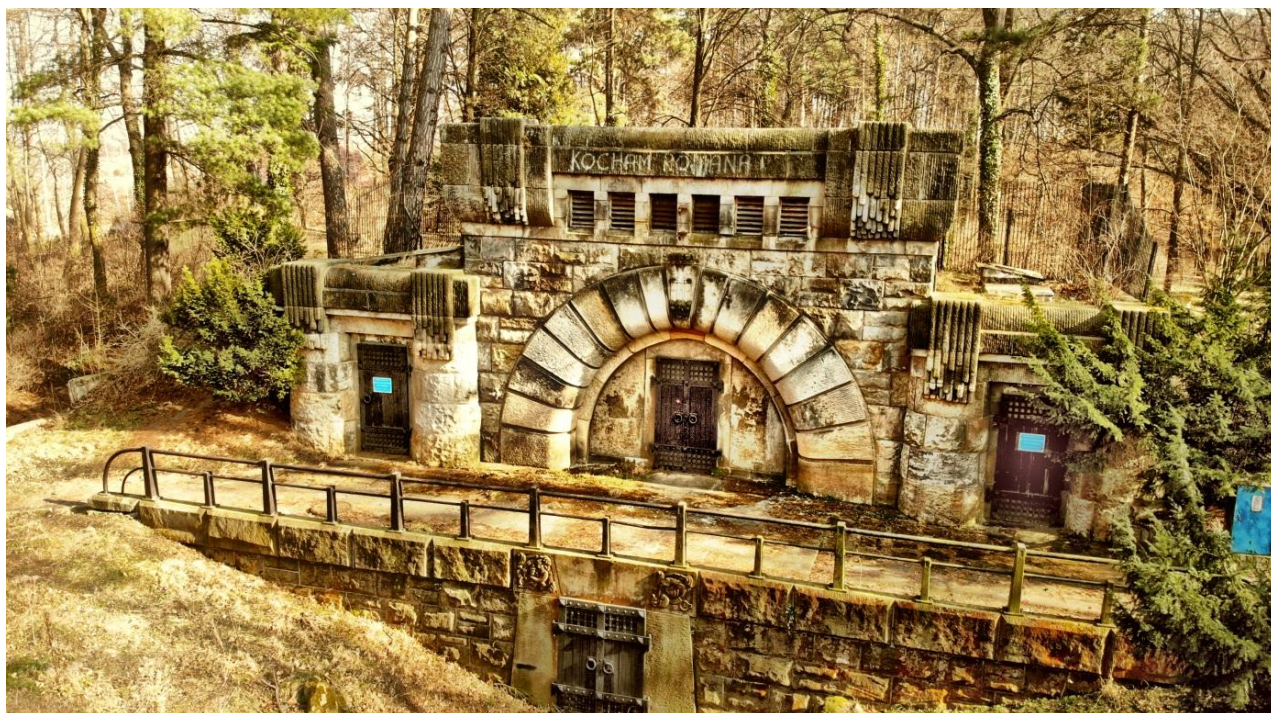
renesansowych, barokowych oraz rokoka. Obok kościoła znajduje się kamienna dzwonnica z XV wieku.

Budynek ratusza stojący pośrodku Rynku swoimi początkami sięga średniowiecza. W obecnym kształcie możemy go oglądać od 1890 roku. Z dawniejszego pozostała jedynie renesansowa wieża z 1561 roku. Ratusz stanowi ilustrację dziejów miasta, wyrażoną na obrazach naściennych i na witrażach. Obecnie w ratuszu mieści się muzeum regionalne, jedyne w Europie, specjalizujące się w ekspozycji sprzętów gospodarstwa domowego. Muzeum Sprzętu Gospodarstwa Domowego zostało założone w 1931 roku, a jego pierwsze zbiory stanowiły dary mieszkańców miasta.

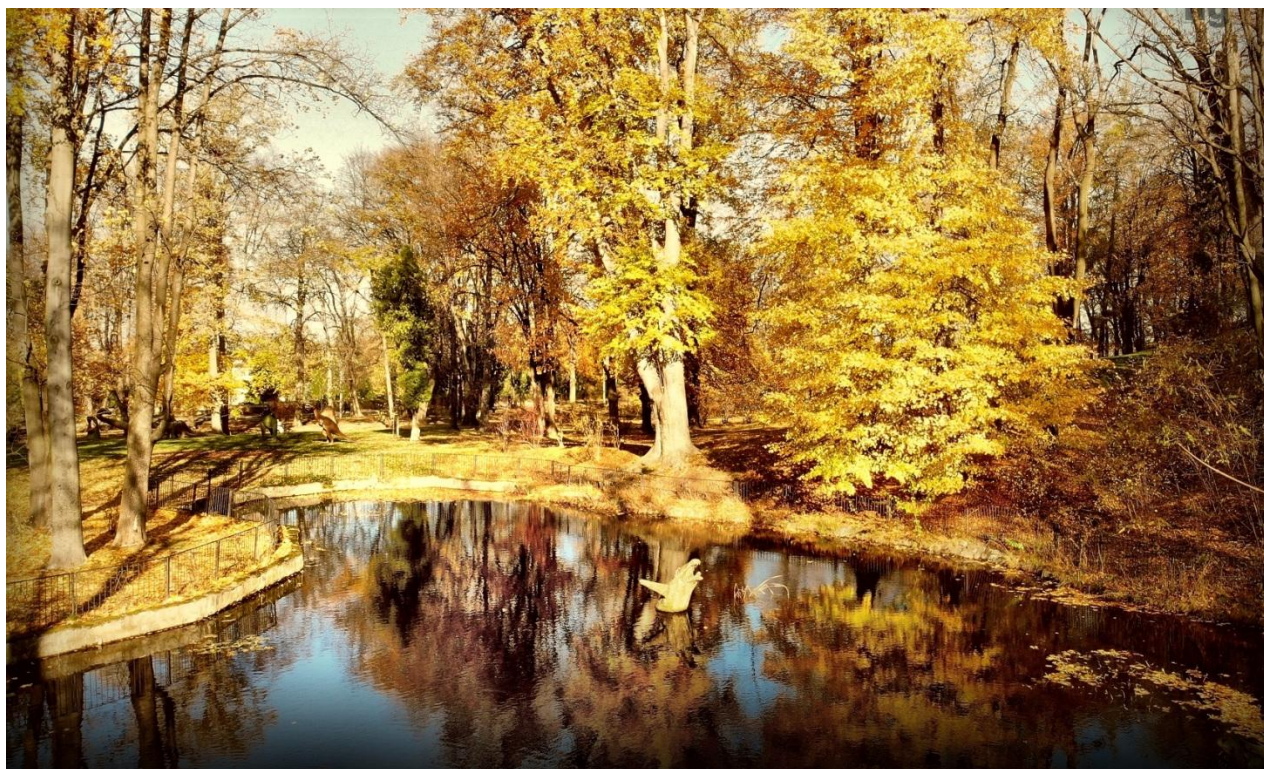

W 1937 roku Marta Schlaffke – Langer, wdowa po pochodzącym z Ziębic malarzu, profesorze Szkoły Sztuk Plastycznych we Wrocławiu, Josephie Langerze, przekazała jego bogatą kolekcję antykwaryczną i malarską, która stanowi największy skarb muzeum. Oprócz zbiorów naczyń zastawy stołowej oraz sprzętu gospodarstwa domowego na uwagę zasługuje kolekcja pieczęci osobistych i cechowych od XV do XX wieku, a także starodruki, księgi liturgiczne, barokowa rzeźba sakralna, militaria i meble.

Na pewno niezapomniane chwile można spędzić w ponad stuletnim ziębickim Parku Miejskim. W latach 1903 – 1905 wybudowano na wzgórzu parku wieżę ciśnień nazywaną „Zamkiem Wodnym”, będącą równocześnie punktem widokowym, z którego wypływa sztucznie stworzony „dziki potok”, wpadający po licznych małych kaskadach do stawu przy głównym wejściu do parku.

Na przełomie XX i XXI wieku na terenie przylegającym do stawu rozpoczęto stawianie figur dinozaurów tworzących ziębicki „Park Jurajski”, przyciągający do Parku Miejskiego szczególnie młodych spacerowiczów. Elementem górującym nad parkiem i całym miastem jest pomnik Orła Piastowskiego. Ogromna figura orła jest największą ceramiczną rzeźbą w Europie. Spod orła rozciąga się piękny widok – widać stąd m.in. klasztor pocysterski w Henrykowie i odległą o ok. 40 km górę Ślężę.

Ewenementem jest Granica św. Jana, powstała na przełomie XIII – XIV wieku w postaci sześciu granitowych słupów. To granica dawnego księstwa biskupiego powstałego na Śląsku w końcu XII wieku, swoista lekcja historii w plenerze.

Niesamowity jest kompleks leśny w Henrykowie, który jest obszarem chronionego krajobrazu, obejmujący zabytkowy ogród i park przyklasztorny z bogatym drzewostanem. To właśnie w Henrykowie, oddalonym od Ziębic o 8 km znajduje się jeden z najważniejszych obiektów zabytkowych Śląska i Polski – pocysterski zespół klasztorny – Klasztor Księżki Henrykowskiej, liczący ok. 800 lat. Swoją sławę obiekt zawdzięcza kronice klasztornej z XIII wieku., zwanej Księgą Henrykowską. Pierwsze karty wypełnione zostały przez opata Piotra w roku 1269, a następnie uzupełnione po roku 1310. W Księdze tej zapisano pierwsze polskie zdanie: „Day ut ia pobrusa, a ti poziwai” (daj ja pomieľ a ty odpoczniј) oraz kilkadziesiąt polskich nazw pobliskich miejscowości.

W niemal każdej miejscowości gminy znajdują się kościoły i figury sakralne. W pobliskich Witostowicach znajduje się Zamek na wodzie – perełka lokalnej architektury.

Co roku, mniej więcej w tym samym czasie, gmina Ziębice gości wielu turystów z kraju i zza granicy, m.in. podczas dwudniowej imprezy promującej Klasztor Księżki Henrykowskiej połączonej z Nocą Kościołów. Wówczas otwierane są dla zwiedzających miejsca, których na co dzień nie można zobaczyć, proponowane jest również nocne zwiedzanie. Na przełomie maja i czerwca nasze miasto obchodzi również swoje święto - Dni Ziębic, które przebiega pod znakiem rozrywki i dobrej zabawy. Na turystów czekają także atrakcje związane z Nocą Muzeów oraz wiele różnorodnych imprez sportowo – kulturalno – naukowych, o których informujemy na naszej stronie internetowej www.ziebice.pl.

3. Burmistrz i Rada Miejska

Organami Gminy są Rada Miejska w Ziębicach i Burmistrz Ziębic.

Organem wykonawczym gminy jest Burmistrz, który wykonuje uchwały Rady i zadania określone przepisami prawa.

W roku 2019 funkcję Burmistrza Ziębic pełnił Mariusz Szpilarewicz (kadencja 2018 – 2023). Funkcję zastępcy burmistrza piastowała Małgorzata Wołczyk, sekretarzem gminy był Rafał Śledź, a skarbnikiem gminy Anna Słowik.

Rada jest organem stanowiącym i kontrolnym, za wyjątkiem spraw, które rozstrzygane są w drodze referendum gminnego. Do kompetencji Rady Miejskiej należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy. Są to m.in.: uchwalanie statutu gminy, uchwalanie budżetu miasta, uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach.

W 2019 roku funkcjonował następujący skład Rady Miejskiej w Ziębicach wybrany na kadencję 2018-2023 w składzie (stan na 31.12.2019 roku):

Tabela Nr 1 Wykaz radnych kadencji 2018 – 2023 w 2019 roku

Nazwisko i imię	Funkcja w Radzie
Sobków Agata	Przewodnicząca Rady Miejskiej w Ziębicach
Bednarz Jolanta	Członek Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Członek Komisji Rewizyjnej
Iskra Waław	Przewodniczący Komisji Budżetowej Wiceprzewodniczący Komisji Oświaty, Spraw Społecznych i Bezpieczeństwa
Jaźwiec Mariusz	Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Członek Komisji Budżetowej
Kąfera Bartłomiej	Wiceprzewodniczący Komisji Skarg, Wniosków i Petycji

	Członek Komisji Komisji Oświaty, Spraw Społecznych i Bezpieczeństwa
Koprowski Jerzy	Członek Komisji Rewizyjnej Przewodniczący Komisji Oświaty, Spraw Społecznych i Bezpieczeństwa
Kozłowski Józef	Członek Komisji Budżetowej Przewodniczący Komisji Infrastruktury i Rozwoju
Kuriata Marek	Członek Komisji Infrastruktury i Rozwoju Członek Komisji Oświaty, Spraw Społecznych i Bezpieczeństwa
Lach Władysław	Członek Komisji Oświaty, Spraw Społecznych i Bezpieczeństwa Przewodniczący Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Wiceprzewodniczący Komisji Budżetowej
Ochał Wiktor	Członek Komisji Oświaty, Spraw Społecznych i Bezpieczeństwa Wiceprzewodniczący Komisji Rewizyjnej Członek Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Członek Komisji Infrastruktury i Rozwoju
Osiadacz Piotr	Wiceprzewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Członek Komisji Rewizyjnej
Piękoś Bolesław	Wiceprzewodniczący Komisji Infrastruktury i Rozwoju Członek Komisji Budżetowej
Pustulka Beata	Członek Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Wiceprzewodnicząca Rady Miejskiej w Ziębicach Członek Komisji Budżetowej
Sala Wiesław	Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony

	Środowiska Członek Komisji Budżetowej
Sobol Janusz	Członek Komisji Infrastruktury i Rozwoju Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej w Ziębicach Członek Komisji Oświaty, Spraw Społecznych i Bezpieczeństwa

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Ziębicach

Na początku 2019 roku działała również komisja ds. opracowania zmian w Statucie Gminy Ziębice. W jej skład weszli: Wiktor Ochał – przewodniczący Komisji, Mariusz Jaźwiec – członek, Wacław Iskra – członek i Bolesław Piękoś – członek. W dniu 31 stycznia 2019 roku Rada Miejska w Ziębicach przyjęła uchwałę nr 22/VIII/2019 w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Ziębice.

W 2019 roku Rada Miejska w Ziębicach obradowała i podejmowała rozstrzygnięcia na 12 posiedzeniach i w sprawach należących do jej kompetencji. W trakcie obrad Rada podjęła 132 uchwały. Protokoły ze wszystkich posiedzeń oraz podjęte na nich uchwały organ wykonawczy gminy udostępnił do publicznego wglądu, publikując je w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Ziębicach. Sprawozdanie z wykonania uchwał podjętych przez Radę Miejską w Ziębicach w roku 2019 stanowi Załącznik Nr 2.

28 listopada 2019 roku Rada Miejska w Ziębicach uchwaliła nowy miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części Ziębic Wschód. To bardzo istotny akt prawny, który umożliwi przygotowanie kilku bardzo ważnych zadań inwestycyjnych. Nowy plan uwzględnia m.in. ustalenia, jakie prowadzone były w 2019 roku z urzędem ochrony zabytków w zakresie uzgodnień umiejscowienia hali sportowo-widowiskowej między ulicami Wojska Polskiego a Spacerową i warunków jakie będzie musiała spełniać budowla w związku z obowiązującą strefą ochrony konserwatorskiej. Plan dla wschodniej części Ziębic to również punkt wyjścia dla mogących powstać w przyszłości inwestycji produkcyjno-usługowych wzdłuż ul. Gliwickiej w kierunku na Dębowiec. Zaproponowane przez burmistrza i przyjęte przez radnych zmiany pozwoliły na wyznaczenie prawie 14 hektarów terenów inwestycyjnych, np. pod budowę hal. Do pełnego przygotowania terenów konieczne będzie wykonanie kosztochłonnych uzbrojeń i dróg dojazdowych, ale pierwszy krok ku inwestycjom został wykonany. Nowy plan daje też możliwość

wydzielenia, uzbrojenia i przygotowania do sprzedaży ok. 60 nowych działek budowlanych, które będą sprzedawane sukcesywnie w kolejnych latach. Działki będą wydzielane w trzech lokalizacjach: za osiedlem Kopernika z dojazdem od ul. Spacerowej, przy ul. Gliwickiej oraz przy ul. Piaskowej.

28 maja 2019 roku młodzi mieszkańcy ziębickiej gminy dokonali wyboru swoich radnych do Młodzieżowej Rady Miejskiej. Podobnie jak w radzie „dorosłej” liczy ona 15 rajców. Są to: Kozioł Bartosz, Zając Joanna, Bariasz Aleksandra, Nachyła Bartosz, Sopuch Oliwia, Hawel Malwina, Jaszczyszyn Małgorzata, Drużbińska Oliwia, Krawczyk Marek, Paszek Sandra, Sanocka Emilia, Wujda Błażej, Grimling Ada, Kostyszyn Kacper, Zapotoczny Tomasz.

21 czerwca 2019 roku w Ziębicach w sali narad Ratusza Miejskiego zainaugurowano I sesję Młodzieżowej Rady Miejskiej. Jednogłośnie nową przewodniczącą rady wybrana została Małgorzata Jaszczyszyn, wiceprzewodniczącym rady wybrany został Tomasz Zapotoczny. Podobnie jednomyślnie wszyscy obecni na sesji radni wybrali pozostałych członków prezydium: sekretarzem została Oliwia Sopuch, przedstawicielem rady ds. zewnętrznych Sandra Paszek, rzecznikiem Malwina Hawel. Burmistrz Ziębic w porozumieniu z Młodzieżową Radą Miejską na jej opiekuna powołał radnego Wiktora Ochała.

4. Sołectwa Gminy Ziębice

W układzie przestrzennym gmina Ziębice swoim zasięgiem obejmuje 29 miejscowości: miasto - Ziębice oraz 28 wsi. Na początku 2019 roku funkcję sołtysa pełnili:

Tabela Nr 2 Wykaz sołtysów piastujących funkcję na początku 2019 roku

Lp.	Nazwa sołectwa	Sołtys
1.	Biernacice 57-220 Ziębice	Robert Stachnik
2.	Bożnowice 57-210 Henryków	Jan Tracz
3.	Brukalice 57-210 Henryków	Mariola Pędziwiatr

4.	Czerńczyce 57-220 Ziębice	Józef Bieńka
5.	Dębowiec 57-220 Ziębice	Elżbieta Sawicka
6.	Głęboka 57-220 Ziębice	Bernardyn Kozłowski
7.	Henryków 57-210 Henryków	Ryszard Dziuba
8.	Jasienica 57-210 Henryków	Józef Danielak
9.	Kalinowice Dolne 57-220 Ziębice	Wioletta Szarek
10.	Kalinowice Górne 57-220 Ziębice	Jolanta Bednarz
11.	Krzelków 57-220 Ziębice	Tomasz Wolanin
12.	Lipa 57-220 Ziębice	Adam Kapuściński
13.	Lubnów 57-220 Ziębice	Artur Piekarski
14.	Niedźwiednik 57-220 Ziębice	Adam Giziński
15.	Niedźwiedź 57-220 Ziębice	Robert Szwarec
16.	Nowina 57-210 Henryków	Emil Gołaszewski
17.	Nowy Dwór 57-210 Henryków	Grzegorz Malinowski
18.	Osina Mała 57-220 Ziębice	Grzegorz Stojanowski
19.	Osina Wielka	Grzegorz Ciszewski

	57-220 Ziębice	
20.	Pomianów Dolny 57-220 Ziębice	Wiesław Sala
21.	Raczyce 57-210 Henryków	Zygmunt Celner
22.	Rososznicza 57-220 Ziębice	Grzegorz Aibin
23.	Skalice 57-210 Henryków	Grzegorz Ślusarek
24.	Służejów 57-220 Ziębice	Józef Kozłowski
25.	Starczówek 57-220 Ziębice	Marek Zając
26.	Wadochowice 57-210 Henryków	Jan Przyszlakiewicz
27.	Wigańcice 57-220 Ziębice	Zbigniew Kołodziej
28.	Witostowice 57-210 Henryków	Przemysław Stróżewski
29.	Ziębice 57-220 Ziębice	Jolanta Janik

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Ziębicach

W 2019 roku na terenie gminy Ziębice odbyły się wybory sołeckie, które przeprowadzane były w obecności Burmistrza Ziębic Mariusza Szpilarewicza, zastępcy Burmistrza Małgorzaty Wołczyk, pracowników Wydziału Budownictwa i Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego w Ziębicach Marty Pasternak i Bartosza Miszczychy oraz mieszkańców danego sołectwa.

Sołectwo Biernacice

Zebranie odbyło się 4 lutego 2019 roku o godzinie 18.00 w 1 terminie w obecności 46 osób uprawnionych do głosowania. Podczas zebrania wybrano nowego sołtysa Małgorzatę Koziurę

oraz nową radę sołecką w składzie: Kamila Blicharska, Katarzyna Janik, Kamila Krokoszyńska, Wiktor Skotnicki oraz Robert Stachnik.

Sołectwo Bożnowice

Zebranie odbyło się 5 lutego 2019 roku o godzinie 18.00 w 1 terminie w obecności 40 osób uprawnionych do głosowania. Podczas zebrania wybrano dotychczasowego sołtysa Jana Tracza na kolejną kadencję oraz radę sołecką w składzie: Sylwia Korgól, Piotr Malinowski, Marta Mirek, Małgorzata Turzańska oraz Katarzyna Kocjan.

Sołectwo Brukalice

Zebranie odbyło się 6 lutego 2019 roku o godzinie 18.00 w 1 terminie w obecności 15 mieszkańców uprawnionych do głosowania. Podczas zebrania wybrano dotychczasowego sołtysa Mariolę Pędziwiatr na kolejną kadencję oraz radę sołecką w składzie: Katarzyna Banasik, Mariusz Dziesiński oraz Aleksander Markiewicz.

Sołectwo Czerńczyce

Zebranie odbyło się 7 lutego 2019 roku o godzinie 18.00 w 1 terminie w obecności 32 osób uprawnionych do głosowania. Podczas zebrania wybrano dotychczasowego sołtysa Józefa Bieńkę na kolejną kadencję oraz radę sołecką w składzie: Mariusz Chlebicki, Adam Cieślik, Arkadiusz Cieślik, Lesław Nowak oraz Alicja Stolarska.

Sołectwo Dębowiec

Zebranie wiejskie odbyło się 8 lutego 2019 roku o godzinie 18.00 w 1 terminie w obecności 41 osób uprawnionych do głosowania. Podczas zebrania wybrano dotychczasowego sołtysa Elżbietę Sawicką na kolejną kadencję oraz radę sołecką w składzie: Edyta Majkowska, Agnieszka Szarek – Mąkosza i Adam Karwa.

Sołectwo Głęboka

Zebranie wiejskie odbyło się 11 lutego 2019 roku o godzinie 18.00 w 1 terminie w obecności 24 osób uprawnionych do głosowania. Podczas zebrania wybrano dotychczasowego sołtysa Bernardyna Kozłowskiego na kolejną kadencję oraz nową radę sołecką w składzie: Piotr Kozłowski, Stanisław Danicki, Jerzy Grubizna, Jolanta Śliwka i Adam Ciszek.

Sołectwo Henryków

Zebranie wiejskie odbyło się 12 lutego 2019 roku o godzinie 18.00. Z uwagi na brak quorum zebranie przeprowadzono w drugim terminie o godz. 18.30 przy aktualnej liczbie osób obecnych na zebraniu - 42 osoby. Podczas zebrania wybrano dotychczasowego sołtysa Ryszarda Dziubę na kolejną kadencję oraz radę sołecką w składzie: Miłosz Galik, Adriana Jaworek, Jakub Kopciński, Tadeusz Łazarczuk, Marcin Misiek, Małgorzata Stachura oraz Marcin Szczepańczuk.

Sołectwo Jasienica

Zebranie wiejskie odbyło się 13 lutego 2019 roku o godzinie 18.00 w 1 terminie w obecności 11 osób uprawnionych do głosowania. Podczas zebrania wybrano dotychczasowego sołtysa Józefa Danielaka na kolejną kadencję oraz radę sołecką w składzie: Rafał Jacheć, Mirosław Buc oraz Aleksy Grzebielec.

Sołectwo Kalinowice Dolne

Zebranie wiejskie odbyło się 14 lutego 2019 roku o godzinie 18.00 w 1 terminie w obecności 20 mieszkańców uprawnionych do głosowania. Podczas zebrania wybrano nowego sołtysa Magdalenę Piątkowską oraz radę sołecką w składzie: Anna Dłutowska, Władysław Cichowski oraz Grzegorz Sury. Od dnia 15 lipca 2019 roku po śmierci dotychczasowej Pani sołtys – funkcję sołtysa Kalinowic Dolnych pełni Michał Piątkowski.

Sołectwo Kalinowice Górne

Zebranie wiejskie odbyło się 15 lutego 2019 roku o godzinie 18.00 w 1 terminie w obecności 32 mieszkańców uprawnionych do głosowania. Podczas zebrania wybrano dotychczasowego sołtysa Jolantę Bednarz na kolejną kadencję oraz radę sołecką w składzie: Marek Kłak, Aneta Sziler oraz Adam Bednarz.

Sołectwo Krzelków

Zebranie wiejskie odbyło się 18 lutego 2019 roku o godzinie 18.00. Z uwagi na brak quorum wybory przeprowadzono w 2 terminie o godzinie 18.30 przy aktualnej liczbie osób obecnych na zebraniu - 27 mieszkańców. Podczas zebrania wybrano dotychczasowego sołtysa Tomasza Wolanin na kolejną kadencję oraz radę sołecką w składzie: Krzysztof Żebrowski, Andrzej Boczar, Andrzej Makos, Elżbieta Mika oraz Władysław Boczar.

Solectwo Lipa

Zebranie wiejskie odbyło się 19 lutego 2019 roku o godzinie 18.00 w 1 terminie w obecności 40 mieszkańców uprawnionych do głosowania. Podczas zebrania wybrano nowego sołtysa Edytę Zaklukiewicz oraz radę sołecką w składzie: Magdalena Patrzyk, Maciej Jurkowski oraz Ewelina Twarda.

Solectwo Lubnów

Zebranie wiejskie odbyło się 20 lutego 2019 roku o godzinie 18.00 w 1 terminie w obecności 93 mieszkańców uprawnionych do głosowania. Podczas zebrania wiejskiego wybrano dotychczasowego sołtysa Artura Piekarskiego na kolejną kadencję oraz radę sołecką w składzie: Katarzyna Syc- Skraba, Piotr Kasperski, Edyta Lisowska oraz Patrycja Słobodzian.

Solectwo Niedźwiednik

Zebranie wiejskie odbyło się 21 lutego 2019 roku o godzinie 18.00. z uwagi na brak kworum, wybory przeprowadzono w 2 terminie o godzinie 18.30 przy aktualnej liczbie mieszkańców sołectwa na zebraniu - 36 osób. Podczas zebrania wiejskiego wybrano dotychczasowego sołtysa Adama Gizińskiego na kolejną kadencję oraz radę sołecką w składzie: Zygmunt Nowak, Piotr Bryjak, Maciej Giziński, Małgorzata Pawełek, Karolina Pękalska, Lesław Gralewski, Agata Syrek.

Solectwo Niedźwiedź

Zebranie wiejskie odbyło się 22 lutego 2019 roku o godzinie 18.00. Z uwagi na brak kworum, wybory przeprowadzono w 2 terminie o godzinie 18.30 przy aktualnej liczbie mieszkańców obecnych na zebraniu - 70 osób. Podczas zebrania wybrano dotychczasowego sołtysa Roberta Szwarca oraz radę sołecką w składzie: Gabriel Dumanowski, Anita Książczyk, Piotr Szczepański oraz Bartłomiej Szwarc.

Solectwo Nowina

Zebranie wiejskie odbyło się 25 lutego 2019 roku o godzinie 18.00 w 1 terminie w obecności 35 mieszkańców uprawnionych do głosowania. Podczas zebrania wybrano dotychczasowego sołtysa Emila Gołaszewskiego na kolejną kadencję oraz radę sołecką w składzie: Zenon Cygan, Barbara Miesiączek oraz Tadeusz Widziak.

Sołectwo Nowy Dwór

Zebranie wiejskie odbyło się 26 lutego 2019 roku o godzinie 18.00 w 1 terminie w obecności 27 mieszkańców uprawnionych do głosowania. Podczas zebrania wybrano dotychczasowego sołtysa Grzegorza Malinowskiego na kolejną kadencję oraz radę sołecką w składzie: Łukasz Budakowski, Dawid Iskra, Edyta Iskra, Jan Flader, Damian Krępa, Dagmara Rubis oraz Anna Stachurska.

Sołectwo Osina Mała

Zebranie wiejskie odbyło się 27 lutego 2019 roku o godzinie 18.00 w 1 terminie w obecności 36 mieszkańców uprawnionych do głosowania. Podczas zebrania wybrano dotychczasowego sołtysa Grzegorza Stojanowskiego na kolejną kadencję oraz radę sołecką w składzie: Anna Osiecka, Piotr Bieszczad oraz Aleksander Grubizna.

Sołectwo Osina Wielka

Zebranie wiejskie odbyło się 28 lutego 2019 roku o godzinie 18.00 w 1 terminie w obecności 46 mieszkańców uprawnionych do głosowania. Podczas zebrania wybrano dotychczasowego sołtysa Grzegorza Ciszewskiego na kolejną kadencję oraz radę sołecką w składzie: Bożena Cielińska, Dariusz Cieliński, Mieczysław Kieć, Jarosław Syrek oraz Alicja Wiecha.

Sołectwo Pomianów Dolny

Zebranie wiejskie odbyło się 1 marca 2019 roku o godzinie 18.00 w 1 terminie w obecności 56 mieszkańców uprawnionych do głosowania. Podczas zebrania wybrano dotychczasowego sołtysa Wiesława Salę na kolejną kadencję oraz radę sołecką w składzie: Jarosław Blicharski, Andrzej Dąbski, Grzegorz Graczyk, Jan Kolan, Małgorzata Skrzypczak, Leszek Wójcik i Tomasz Zaręba.

Sołectwo Raczyce

Zebranie wiejskie odbyło się 4 marca 2019 roku o godzinie 18.00 w 1 terminie w obecności 40 mieszkańców uprawnionych do głosowania. Podczas zebrania wybrano dotychczasowego sołtysa Zygmunta Celnera na kolejną kadencję oraz radę sołecką w składzie: Teresa Tkacz, Mirosław Klich i Michał Galik.

Sołectwo Rososznica

Zebranie wiejskie odbyło się 5 marca 2019 roku o godzinie 18.00 w 1 terminie w obecności 25 mieszkańców uprawnionych do głosowania. Podczas zebrania wybrano dotychczasowego sołtysa

Grzegorza Aibin na kolejną kadencję oraz radę sołecką w składzie: Tomasz Łukasik, Marcin Zabłocki, Waldemar Wójcik, Wojciech Dębicki i Ryszard Sowa.

Sołectwo Skalice

Zebranie wiejskie odbyło się 6 marca 2019 roku o godzinie 18.00 w 1 terminie w obecności 23 mieszkańców uprawnionych do głosowania. Podczas zebrania wybrano dotychczasowego sołtysa Grzegorza Ślusarka na kolejną kadencję oraz radę sołecką w składzie: Aneta Tworzydło, Marzena Koruba i Łukasz Ciecierski.

Sołectwo Służew

Zebranie wiejskie odbyło się 7 marca 2019 roku o godzinie 18.00 w 1 terminie w obecności 38 mieszkańców uprawnionych do głosowania. Podczas zebrania wybrano dotychczasowego sołtysa Józefa Kozłowskiego na kolejną kadencję oraz radę sołecką w składzie: Edyta Olchowa, Paweł Kozłowski i Aneta Dmytrów.

Sołectwo Starczówek

Zebranie wiejskie odbyło się 8 marca 2019 roku o godzinie 18.00 w 1 terminie w obecności 80 mieszkańców uprawnionych do głosowania. Podczas zebrania wybrano dotychczasowego sołtysa Marka Zajaca na kolejną kadencję oraz radę sołecką w składzie: Krystyna Kaczmarska, Marlena Gancarz, Krzysztof Wieczerzak, Dawid Bąbasz i Stanisław Gurtatowski.

Sołectwo Wadochowice

Zebranie wiejskie odbyło się 11 marca 2019 roku o godzinie 18.00 w 1 terminie w obecności 35 mieszkańców uprawnionych do głosowania. Podczas zebrania wybrano dotychczasowego sołtysa Jana Przyszlakiewicza na kolejną kadencję oraz radę sołecką w składzie: Beata Celner, Joanna Jaremczuk, Marian Jelonek, Anna Kiczma i Sebastian Rachowiecki.

Sołectwo Wigańnice

Zebranie wiejskie odbyło się 12 marca 2019 roku o godzinie 18.00 w 1 terminie w obecności 87 mieszkańców uprawnionych do głosowania. Podczas zebrania wybrano nowego sołtysa Grażynę Świdzińską oraz radę sołecką w składzie: Mariusz Burka, Monika Dudek, Artur Huszcza, Robert Iskra i Anna Świdzińska.

Sołectwo Witostowice

Zebranie wiejskie odbyło się 13 marca 2019 roku o godzinie 18.00 w 1 terminie w obecności 32 mieszkańców uprawnionych do głosowania. Podczas zebrania wybrano dotychczasowego sołtysa Przemysława Stróżewskiego na kolejną kadencję oraz radę sołecką w składzie: Mariusz Jankowski, Bernarda Pasek i Krzysztof Stukus.

Sołectwo Ziębice

Zebranie wiejskie odbyło się 14 marca 2019 roku o godzinie 18.00. Z uwagi na brak kworum, głosowanie odbyło się w 2 terminie o godzinie 18.30 w obecności 35 mieszkańców obecnych na zebraniu. Podczas zebrania wybrano nowego sołtysa Amelię Sołtysiak oraz radę sołecką w składzie: Jerzy Koprowski, Wiktor Ochał i Agata Sobków.

W 5 miejscowościach zmienili się sołtysi (Biernacice, Kalinowice Dolne, Lipa, Wigańcice i Ziębice). Po wyborach sołeckich w 2019 roku na wniosek Burmistrza Ziębic, Rada Miejska w Ziębicach, po przeprowadzonych konsultacjach z mieszkańcami uchwaliła nowe statuty wszystkich sołectw, które między innymi wydłużyły obecną kadencję jednostek pomocniczych oraz zmieniły liczbę osób wybieranych do rad sołeckich.

Fundusz sołecki to wyodrębnione w budżecie gminy środki przeznaczone dla sołectw. Można z niego finansować wszystko to, co mieści się w zadaniach własnych gminy. Funkcjonuje on w większości gmin w Polsce, również w gminie Ziębice. Dzięki niemu mieszkańcy mają większy wpływ na wydatkowanie części pieniędzy z budżetu gminy.

W 2019 roku w ramach funduszu sołeckiego wykonano szereg zadań, które na co dzień służą mieszkańcom naszej gminy.

W Czerńczycach i w Henrykowie powstały Otwarte Strefy Aktywności, czyli siłownie zewnętrzne, na które gmina pozyskała dofinansowanie ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki.

W ramach wyodrębnionego funduszu sołeckiego, w gminie zrealizowano wydatki na łączną kwotę 516 504,37 zł.

W ramach zaplanowanych przedsięwzięć zrealizowano:

Biernacice:

1. Spędzamy czas razem - poprawa organizacji festynów sołeckich poprzez zakup namiotu, zestawów festynowych i kontenerów na odpady - 9 506,00 zł.
2. Świetlica wiejska naszą wizytówką - remont świetlicy wiejskiej celem podniesienia jej standardu – 7 000,00 zł.
3. Świetlica wiejska naszą wizytówką - wykonanie kosztorysu niezbędnego do wykonania planowanego remontu – 690,00 zł.

Bożnowice:

1. Świetlica wiejska naszą wizytówką - modernizacja świetlicy wiejskiej w Bożnowicach – etap I. – 16 696,99 zł.

Brukalice:

1. Spędzamy czas razem - budowa hali namiotowej na placu zabaw w Brukalicach - etap II – 10 371,36 zł.

Czerńczyce:

1. Poprawa bezpieczeństwa poprzez zakup i montaż monitoringu na remizę OSP w Czerńczycach – 4 000,00 zł.
2. Świetlica wiejska naszą wizytówką - podniesienie standardu świetlic wiejskiej poprzez zakup i montaż klimatyzacji w świetlicy wiejskiej – 15 500,00 zł.
3. Spędzamy czas razem - organizacja imprez sołeckich – 998,48 zł.

Dębowiec:

1. Poprawa bezpieczeństwa i stanu technicznego dróg gminnych w sołectwie Dębowiec – poprzez zakup kamienia – 3 321,00 zł.
2. Poprawa estetyki sołectwa poprzez zakup kosiarki i kosy spalinowej w celu utrzymania gminnych terenów zielonych – 1 950,00 zł.
3. Świetlica wiejska naszą wizytówką - zakup doposażenia świetlicy wiejskiej w celu poprawy jej funkcjonalności – 4 999,46 zł.

4. Spędzamy czas razem - zakup i montaż zewnętrznego stołu do ping - ponga na boisku sportowym w Dębowcu – 4 000,00 zł.
5. Spędzamy czas razem - organizacja imprez sołeckich – 1 468,63 zł.
6. Spędzamy czas razem - organizacja imprez sołeckich – 499,00 zł.

Głęboka:

1. Świetlica wiejska naszą wizytówką - zakup doposażenia świetlicy wiejskiej w celu poprawy jej funkcjonalności – 1 992,86 zł.
2. Spędzamy czas razem - organizacja festynów sołeckich - 854,14 zł.
3. Poprawa komunikacji z mieszkańcami - poprzez zakup tabliczek kierunkowych z numerami dojazdów do posesji – 1 000,00 zł.
4. Świetlica wiejska naszą wizytówką - zakup i montaż klimatyzacji w świetlicy wiejskiej – 7 872,00 zł.

Henryków:

1. Poprawa bezpieczeństwa poprzez przebudowę ul. Słonecznej z infrastrukturą towarzyszącą w Henrykowie – 10 000,00 zł.
2. Budowa Otwartej Strefy Aktywności w Henrykowie - budowa ogrodzenia – 20 000,00 zł.
3. Spędzamy czas razem - organizacja festynów sołeckich – 2 486,67 zł.
4. Polepszenie komunikacji z mieszkańcami poprzez zakup niezbędnych materiałów w celu promocji miejscowości – 639,64 zł.
5. Doposażenie pomieszczenia w remizie OSP w Henrykowie w celu poprawy jego funkcjonalności – 2 990,00 zł.

Jasienica:

1. Spędzamy czas razem - wykonanie ogrodzenia placu zabaw w Jasienicy – 6 000,00 zł.
2. Poprawa estetyki sołectwa i utrzymanie gminnych terenów zielonych - zakup kosy spalinowej – 2 999,99 zł.
3. Zakup grzejnika elektrycznego – 567,00 zł.

Kalinowice Górne:

1. Spędzamy czas razem- doposażenie placu zabaw w Kalinowicach Górnych – 4 500,00 zł.
2. Poprawa estetyki wsi poprzez utwardzenie terenu pod wiatą w Kalinowicach Górnych – 3 000,00 zł.

3. Poprawa estetyki wsi poprzez zakup podkaszarki cele utrzymania gminnych terenów zielonych – 950,01 zł.
4. Spędzamy czas razem – Organizacja imprez sołeckich – 1 000,00 zł.
5. Poprawa estetyki sołectwa oraz bezpieczeństwa mieszkańców poprzez zakup i montaż ogrodzenia na placu zabaw w Kalinowicach Górnych – 3 775,57 zł.
6. Spędzamy czas razem - zakup i montaż stojaków na rowery na placu zabaw w Kalinowicach Górnych – 1 000,00 zł.

Kalinowice Dolne:

1. Spędzamy czas razem- doposażenie placu zabaw w Kalinowicach Górnych – 4 500,00 zł .
2. Poprawa estetyki wsi poprzez utwardzenie terenu pod wiatą w Kalinowicach Górnych – 3 000,00 zł.
3. Poprawa estetyki wsi poprzez zakup podkaszarki cele utrzymania gminnych terenów zielonych – 950,00 zł.
4. Spędzamy czas razem - Organizacja imprez sołeckich – 1 000,00 zł.
5. Poprawa estetyki sołectwa oraz bezpieczeństwa mieszkańców poprzez zakup i montaż ogrodzenia na placu zabaw w Kalinowicach Górnych – 2 257,66 zł.
6. Spędzamy czas razem - zakup i montaż stojaków na rowery na placu zabaw w Kalinowicach Górnych – 1 000,00 zł.

Krzelków:

1. Świetlica wiejska naszą wizytówką - podniesienie standardu świetlicy poprzez kontynuację jej remontu – 11 000,00 zł.
2. Spędzamy czas razem - organizacja festynów sołeckich – 2 999,99 zł.
3. Poprawa warunków funkcjonowania OSP poprzez zakup umundurowania bojowego – 3 400,00 zł.
4. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców oraz estetyki sołectwa poprzez zabezpieczenie istniejącego zbiornika na nieczystości ciekłe na działce gminnej – 2 000,00 zł.

Lipa:

1. Spędzamy czas razem - zakup i montaż urządzeń zabawowych na plac zabaw w Lipie – 6 000,00 zł.
2. Poprawa bezpieczeństwa użytkowników placu zabaw poprzez zakup i montaż ogrodzenia – 6 500,00 zł.

Lubnów:

1. Spędzamy czas razem - modernizacja boiska sportowego przy szkole w Lubnowie – 19 760,00 zł.
2. Poprawa bezpieczeństwa poprzez doposażenie jednostki OSP Lubnów oraz zakup umundurowania bojowego w celu poprawy gotowości bojowej strażaków – 5 000,00 zł.
3. Świetlica wiejska naszą wizytówką - remont podłogi w świetlicy wiejskiej w celu podniesienia jej standardu – 2 286,21 zł.

Niedźwiednik:

1. Świetlica wiejska naszą wizytówką - kontynuacja remontu świetlicy wiejskiej w Niedźwiedniku – 22 768,63 zł.

Niedźwiedź:

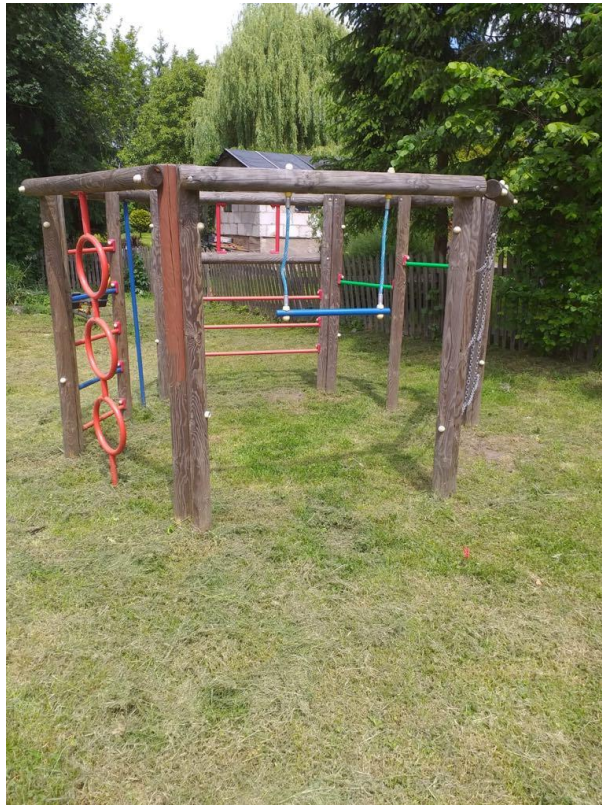
1. Poprawa gotowości bojowej w OSP w Niedźwiedziu poprzez zakup specjalistycznego sprzętu – 12 465,00 zł.
2. Spędzamy czas razem – remont sanitariatów w budynku szatni sportowej na boisku w Niedźwiedziu – 14 300,00 zł.
3. Spędzamy czas razem – remont sanitariatów w budynku szatni sportowej na boisku w Niedźwiedziu - wykonanie kosztorysu – 700,00 zł.
4. Spędzamy czas razem – organizacja festynów sołeckich w sołectwie Niedźwiedź – 1 086,46 zł.

Nowina:

1. Świetlica wiejska naszą wizytówką - remont świetlicy wiejskiej w Nowinie – 8 595,87 zł.
2. Świetlica wiejska naszą wizytówką- remont świetlicy wiejskiej w Nowinie - wykonanie kosztorysu – 620,00 zł.

Nowy Dwór:

1. Świetlica wiejska naszą wizytówką – zakup doposażenia świetlicy wiejskiej w celu poprawy jej funkcjonalności – 2 094,00 zł.
2. Spędzamy czas razem – organizacja festynów sołeckich – 3 000,00 zł.
3. Spędzamy czas razem – zakup zamku dmuchanego na potrzeby sołectwa – 9 000,00 zł.

Osina Mała:

1. Poprawa bezpieczeństwa na drodze gminnej poprzez remont przepustu – 8 786,91 zł.

Osina Wielka:

1. Świetlica wiejska naszą wizytówką - doposażenie świetlicy wiejskiej celem poprawy jej funkcjonalności – 2 856,00 zł
2. Spędzamy czas razem – poprawa organizacji festynów sołeckich poprzez zakup namiotów i zestawów festynowych – 5 776,00 zł.
3. Spędzamy czas razem – organizacja festynów sołeckich – 2 219,71 zł.
4. Spędzamy czas razem – wykonanie utwardzenia pod plac do tańca na boisku sportowym w Osinie Wielkiej – 5 999,94 zł.

Pomianow Dolny:

1. Poprawa infrastruktury drogowej poprzez wykonanie dokumentacji projektowej dotyczącej budowy drogi dojazdowej do posesji – 9 000,00 zł.
2. Podniesienie standardu świetlicy wiejskiej poprzez jej doposażenie – 6 593,00 zł.
3. Świetlica wiejska naszą wizytówką – wykonanie ekspertyzy budowlanej, inwentaryzacji wraz z oceną stanu technicznego budynku świetlicy wiejskiej – 5 000,00 zł.
4. Spędzamy czas razem - organizacja festynów i spotkań sołeckich – 1 110,73 zł.
5. Spędzamy czas razem - organizacja festynów i spotkań sołeckich – 1 600,00 zł.

Raczyce:

1. Świetlica wiejska naszą wizytówką – wymiana drzwi wejściowych do świetlicy wiejskiej w Raczykach – 3 500,00 zł.
2. Poprawa estetyki wsi poprzez utwardzenie części ternu pod świetlicą wiejską w Raczykach – 7 000,00 zł.
3. Spędzamy czas razem – organizacja festynów sołeckich – 1 767,75 zł.

Rososznicza:

1. Świetlica wiejska naszą wizytówką – remont elewacji świetlicy wiejskiej – 18 200,00 zł.

Skalice:

1. Spędzamy czas razem – zakup zestawów festynowych oraz kompletu nagłośnienia w celu polepszenia organizacji festynów sołeckich – 4 308,00 zł.
2. Świetlica wiejska naszą wizytówką – zakup doposażenia świetlicy w celu poprawy jej funkcjonalności – 3 276,02 zł.
3. Spędzamy czas razem – organizacja festynów sołeckich – 1 700,00 zł.
4. Spędzamy czas razem – organizacja festynów sołeckich – 1 630,00 zł.

Służewów:

1. Spędzamy czas razem – doposażenie placu zabaw w Służewowie – 12 684,00 zł.
2. Spędzamy czas razem – organizacja festynów sołeckich – 992,43 zł.
3. Poprawa bezpieczeństwa mienia poprzez zakup i montaż ogrodzenia zabytkowego wozu strażackiego na nieruchomości gminnej – 900,00 zł.

Starczówek:

1. Spędzamy czas razem – doposażenie wiaty na placu rekreacyjnym w Starczówku w celu poprawy organizacji festynów sołeckich itp. – 10 948,00 zł.
2. Poprawa organizacji festynów plenerowych – zakup przenośnej toalety typu TOI TOI – 2000,00 zł.
3. Spędzamy czas razem – organizacja festynów sołeckich – 4 732,18 zł.
4. Poprawa estetyki sołectwa poprzez zakup kosiarek spalinowych – 3 190,00 zł.
5. Świetlica wiejska naszą wizytówką – zakup doposażenia świetlicy wiejskiej w celu poprawy jej funkcjonalności – 2 781,55 zł.
6. Poprawa komunikacji z mieszkańcami poprzez zakup tabliczek kierunkowych z numerami dojazdów do posesji – 1 400,00 zł.

Wadochowice:

1. Spędzamy czas razem - wykonanie placu do tańca na placu zabaw w Wadochowicach – 15 800,00 zł

Wigańcice:

1. Poprawa warunków komunikacji oraz estetyki sołectwa poprzez remont wiat przystankowych w Wigańcicach – 1 489,98 zł.
2. Poprawa komunikacji z mieszkańcami – poprzez zakup tabliczek kierunkowych – dojazd do posesji – 5 000,00 zł.
3. Świetlica wiejska naszą wizytówką – podniesienie standardu świetlicy wiejskiej poprzez zakup i montaż klimatyzacji – 14 000,00 zł.

Witostowice:

1. Świetlica wiejska naszą wizytówką – podniesienie standardu świetlicy wiejskiej poprzez remont sufitu w świetlicy wiejskiej – 9 963,00 zł.
2. Świetlica wiejska naszą wizytówką – zakup doposażenia świetlicy wiejskiej w celu poprawy jej funkcjonalności – 4 205,22 zł.
3. Świetlica wiejska naszą wizytówką – wykonanie kosztorysu niezbędnego do wykonania remontu sufitu w świetlicy wiejskiej – 620,00 zł.

Ziębice:

1. Spędzamy czas razem – doposażenie placu zabaw przy ul. Osińskiej w Ziębicach – 20 090,55 zł.
2. Poprawa bezpieczeństwa oraz estetyki sołectwa poprzez budowę oświetlenia uliczki w Parku Miejskim w Ziębicach – 16 000,00 zł.

5. Demografia

Tabela Nr 3 Stan ludności w gminie Ziębice z podziałem na miasto i gminę w 2019 roku

Stan ludności w gminie Ziębice z podziałem na miasto i gminę		
	gmina	miasto
01.01.2019 r.	8259	8411
31.12.2019 r.	8197	8241
Różnica	- 62	- 170

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Ziębicach

Liczba ludności gminy Ziębice w ostatnich latach znacząco spada. Według stanu na dzień 01.01.2019 roku liczba osób zamieszkujących gminę wynosiła 16 670, a na koniec 2019 roku

16 438 (w tym kobiet 8442 i mężczyzn 7996), czyli zmniejszyła się o 232 mieszkańców.

Tabela Nr 4 Liczba zameldowanych mieszkańców w sołectwach na terenie gminy Ziębice

L.p.	Nazwa miejscowości	Liczba zameldowanych stan na dzień 01.01.2019 r.	Liczba zameldowanych stan na dzień 31.12.2019 r.
1	BIERNACICE	277	276
2	BOŻNOWICE	261	250
3	BRUKALICE	87	87
4	CZERŃCZYCE	370	367
5	DĘBOWIEC	273	265
6	GŁĘBOKA	126	126
7	HENRYKÓW	1279	1269
8	JASIENICA	63	63
9	KALINOWICE DOLNE	196	191
10	KALINOWICE GÓRNE	156	160
11	KRZELKÓW	339	351
12	LIPA	168	173
13	LUBNÓW	553	548
14	NIEDŹWIEDNIK	427	420
15	NIEDŹWIEDŹ	593	590
16	NOWINA	57	56
17	NOWY DWÓR	193	184
18	OSINA MAŁA	57	56
19	OSINA WIELKA	281	275
20	POMIANÓW DOLNY	439	434
21	RACZYCE	145	148
22	ROSOSZNICA	298	297

23	SKALICE	100	100
24	SŁUŻEJÓW	209	207
25	STARCZÓWEK	493	494
26	WADOCHOWICE	238	231
27	WIGAŃCICE	367	366
28	WITOSTOWICE	214	213
29	ZIĘBICE	8411	8241

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Ziębicach

W 2019 roku odbył się „Jubileusz Par Małżeńskich – Złote Gody”. Medalami za długoletnie pożycie małżeńskie odznaczonych zostało 27 par, które przeżyły ze sobą 50 lat.

Liczba udzielonych ślubów w roku 2019 – 39, w tym 4 śluby w plenerze.

Stan ludności w odniesieniu do poszczególnych kategorii wiekowych według stanu na koniec 2019 roku.: 0- 15 lat: dziewczynki – 1095, chłopcy – 1226

Liczba kobiet w wieku produkcyjnym – 4 552.

Liczba mężczyzn w wieku produkcyjnym – 5 287.

Liczba osób, które uzyskały pełnoletność – 177.

Liczba osób, które zgłosiły wyjazd za granicę – 5.

Liczba zameldowanych na pobyt czasowy – 257.

Przeciętny czas oczekiwania na wydanie dowodu osobistego wynosił na dzień 1 stycznia 2019 roku – 21 dni.

Liczba zameldowanych cudzoziemców w 2019 roku – 10 osób.

W 2019 roku zarejestrowano w Ewidencji Ludności 136 urodzeń w tym 68 dziewcząt i 68 chłopców – dotyczy to mieszkańców gminy Ziębice. Urodzenia nastąpiły na terenie kraju w różnych miejscowościach.

Zarejestrowano również 42 urodzenia zagraniczne w Urzędzie Stanu Cywilnego. Są to dzieci które urodziły się za granicą i zapisane zostały przez transkrypcję aktu tzn. wpisanie do polskiego rejestru stanu cywilnego (Baza Usług Stanu Cywilnego) aktu sporządzonego za granicą. Nie zawsze są to dzieci mieszkańców naszej gminy.

Ilość zarejestrowanych małżeństw (USC) ogółem 91.

Ilość zarejestrowanych rozwodów – 31.

Liczba sporządzonych aktów stanu cywilnego – 304.

Liczba wydanych odpisów aktu stanu cywilnego – 2 216.

Liczba migrowanych aktów do Rejestru Stanu Cywilnego – 2 100.

Liczba zameldowań, wymeldowań – 631.

Liczba wydanych dowodów osobistych – 1120.

Liczba wyborców w wyborach do Parlamentu RP - 13 563.

Liczba wyborców w wyborach do Parlamentu Europejskiego – 13 800.

W 2019 roku na terenie gminy Ziębice zostały przeprowadzone wybory do Parlamentu Europejskiego (26 maja 2019 roku) oraz do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (13 października 2019 roku). Gmina podzielona jest na 19 stałych obwodów głosowania. Dodatkowo przy każdych wyborach Komisarz Wyborczy w Wałbrzychu II tworzy na terenie gminy 4 odrębne obwody głosowania, w następujących lokalizacjach:

- Dom Pomocy Społecznej w Ziębicach, ul. Kościelna 10,
- Dom Opieki Św. Jadwigi Śląskiej Caritas Archidiecezji Wrocławskiej w Henrykowie, Plac Cystersów 4d,
- PHM Sp. z o. o. Oddział Terenowy Ziębice, Kolejowa 29,
- Dom Pomocy Społecznej „Złota Jesień”, ul. Wałowa 44B.

W stałych obwodach głosowania 10 lokali wyborczych dostosowanych jest do potrzeb wyborców niepełnosprawnych, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 29 lipca 2011 roku (Dz. U. z 2019 r. poz. 336)

6. Gospodarka mieszkaniowa i komunalna

Ogólna powierzchnia lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Ziębice wynosiła 28.667,27m² - stan na 31 grudnia 2019 roku.

Liczba lokali: 670. Przeciętna powierzchnia użytkowa: 43,44 m². Średnia ilość izb – 4.

Ogólna powierzchnia lokali użytkowych wchodzących w skład zasobu nieruchomości Gminy Ziębice wynosiła 3.552,46m² - stan na 31 grudnia 2019 roku. Liczba lokali: 47.

W 2019 uzyskano do zasobu 20 lokali mieszkalnych, z czego 8 zostało przyznanych nowym najemcom. Ze względu na zły stan techniczny, ogółem 25 mieszkania były niewykorzystane. Na początku 2019 roku na mieszkanie oczekiwało 36 osób, z czego 4 osoby nie miały uregulowanej sytuacji prawnej zajmowanych lokali.

W 2019 roku dokonano sprzedaży 27 mieszkań na rzecz najemców lokali, znajdujących się wówczas w zasobie gminy, na łączną kwotę 143 729,51zł. Średni koszt sprzedaży jednego mieszkania wyniósł 5 323,31 zł. W związku z powyższym w zasobie mieszkaniowym Gminy na dzień 31 grudnia 2019 roku znajdowało się 670 mieszkań. Sprzedano również 1 lokal użytkowy na rzecz najemcy za cenę 8 148,60. W trybie przetargu sprzedano 1 lokal mieszkalny za cenę 75 000,00zł, 1 budynek poszkolny za cenę 152 100,00zł oraz 1 lokal użytkowy za cenę 96 000,00zł.

W 2019 roku wszczęto 6 postępowań eksmisyjne, które były efektem powstałych zadłużeń z tytułu opłat czynszowych oraz 18 postępowań w elektronicznym postępowaniu upominawczym (e-sądy).

Na dzień 1 stycznia 2019 roku zaległości w opłatach za mieszkania będące w zasobie gminy wynosiły łącznie 613 810,03zł, a na dzień 31 grudnia 2019 roku zaległości te wzrosły i wynosiły łącznie 638 132,21zł.

W 2019 roku wykonano remonty polegające na:

- wymianie instalacji w 6 lokalach oraz 10 budynkach,
- remoncie dachów w 3 budynkach,
- wymianie środków grzewczych w 3 lokalach,
- remonty ogólne w 3 mieszkaniach,

- remontach klatek schodowych w 2 budynkach,
- zapewnieniu prawidłowej wentylacji w 10 lokalach.

W drodze decyzji administracyjnej w roku 2019 wypłacono 104 osobom dodatki mieszkaniowe na łączną kwotę 136 901,00zł.

W zasobie Gminy w 2019 roku znajdowały się następujące budynki niemieszkalne:

- budynek niemieszkalny przy ul. Garbarskiej 5,
- budynek niemieszkalny przy ul. Wąskiej 10,
- 189 komórek gospodarczych,
- 13 garaży.

Zgodnie z zarządzeniem Burmistrza Ziębic z 4 lutego 2019 roku mieszkańcy gminy Ziębice, najemcy lokali komunalnych, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji i zalegali z czynszem za zajmowane mieszkanie, dostali szansę na zmniejszenie zaległości. Dłużnicy mogli złożyć wniosek o możliwość odpracowania długów. Propozycja była skierowana do osób, które znalazły się w kłopotach finansowych i które nie chciały doprowadzić do egzekucji z zajmowanego lokalu na lokal socjalny o dużo niższym standardzie.

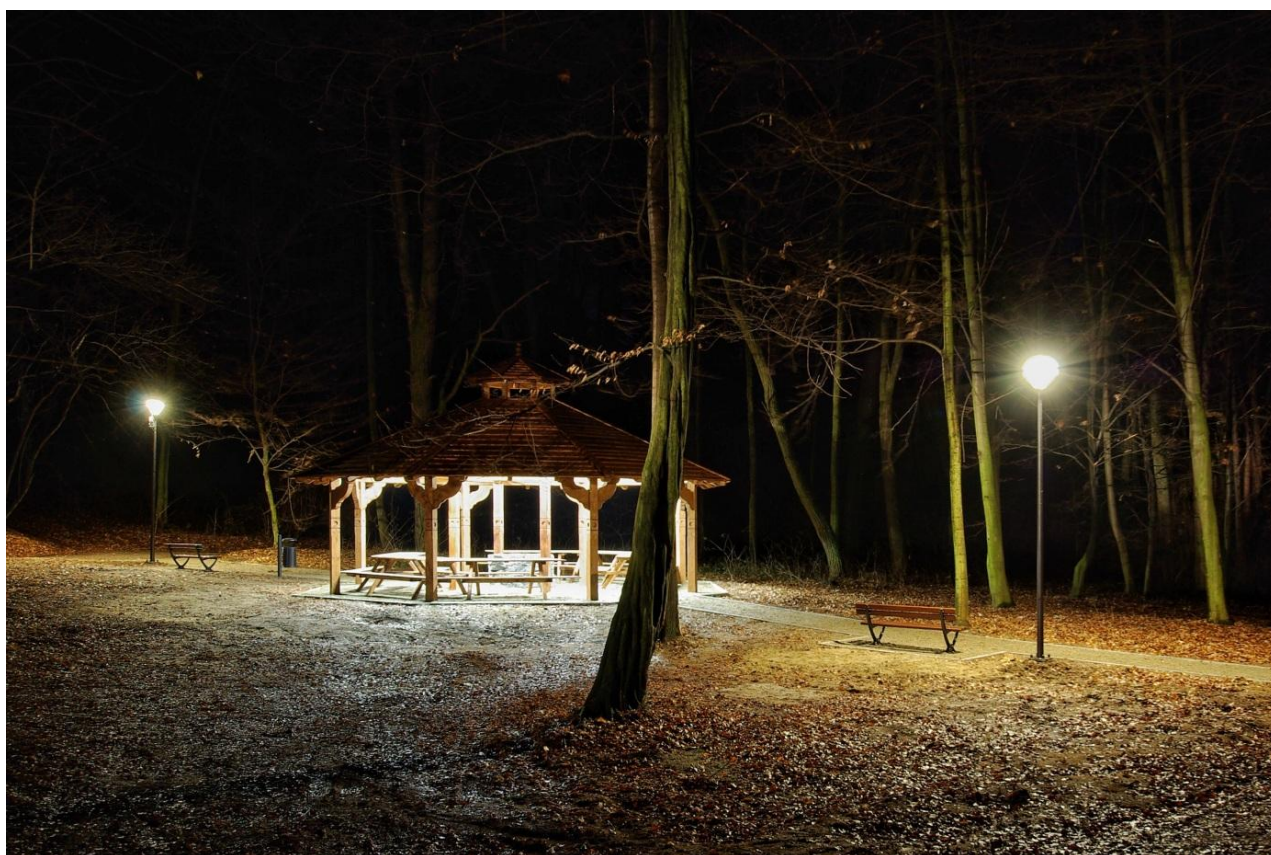
Zgodnie z zarządzeniem przedmiotem świadczenia rzeczowego mogły być wyłącznie prace przy utrzymaniu czystości w Gminie, drobne prace porządkowe, drobne prace remontowo-konserwatorskie oraz pomocnicze prace administracyjne i usługowe świadczone na rzecz Gminy lub jej jednostek organizacyjnych bądź spółek prawa handlowego, których większościowym udziałowcem lub akcjonariuszem jest Gmina. Odpracowywanie odbywało się pod nadzorem gminy na podstawie umowy zawartej między gminą a dłużnikiem, w której strony ustalały zamianę zobowiązania finansowego na świadczenie rzeczowe na podstawie przepisów Kodeksu cywilnego. Podstawowym kryterium brany pod uwagę przy kwalifikowaniu osób, było wnoszenie opłat za bieżące czynsze i opłaty za media.

Blisko 30 mieszkańców skorzystało z tej możliwości. W przypadku dłużników, którzy nie podjęli żadnych działań w celu zmniejszenia zadłużenia, Gmina wystąpiła na drogę sądową, co będzie skutkować egzekucją komorniczą lub eksmisją.

7. Budżet obywatelski

W 2019 roku w ziębickim Parku Miejskim oddano do użytkowania altanę zrealizowaną w ramach zadania pn. "Uwolnić Orła - budowa miejsca spotkań". Zadanie to zdobyło pierwsze miejsce w kategorii "projekty ogólnogminne" w pierwszej edycji Budżetu Obywatelskiego w Gminie Ziębice. Ideą projektu było zaoferowanie odpowiednio przystosowanego miejsca spotkań zarówno dla młodzieży, jak i osób starszych, chcących spędzić słoneczne dni na wolnym powietrzu i odpocząć letnimi wieczorami w miłym towarzystwie w Parku Miejskim w Ziębicach. Dzięki realizacji projektu powstała rekreacyjna drewniana altana wyposażona w dwa ławostoły i palenisko do grillowania.

Do altany od dwóch stron prowadzą alejki o nawierzchni żwirowej, a samo otoczenie altany zyskało elementy małej architektury w postaci dwóch latarni z oszczędnym oświetleniem LED, ławek i koszy na śmieci.

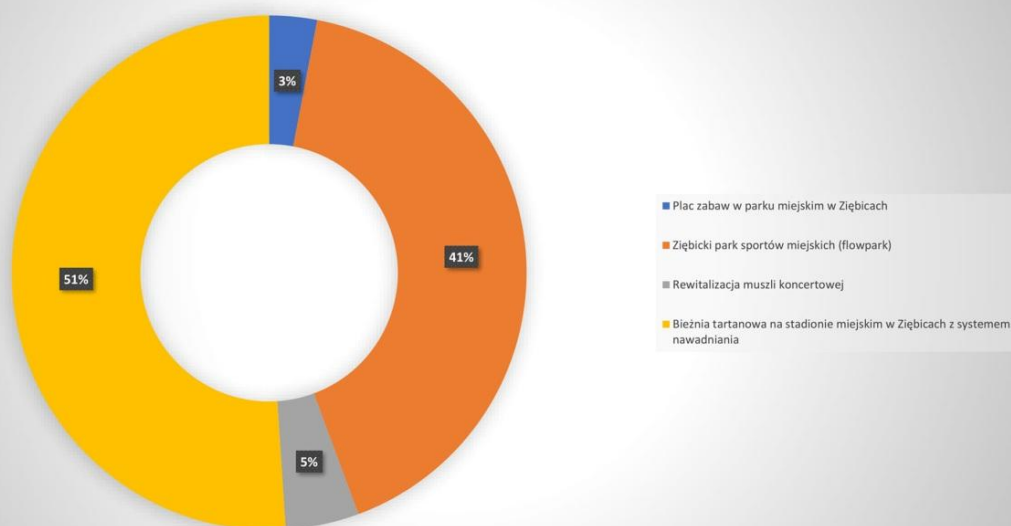
Również w ramach projektu złożonego do budżetu obywatelskiego Ziębic w Ziębickim Centrum Kultury w 2019 roku wykonano klimatyzację w 4 pomieszczeniach tj. sali widowiskowej + scenie, sali konferencyjnej, foyer oraz studio nagrań

W 2019 roku Gmina Ziębice chcąc poznać opinie swoich mieszkańców przeprowadziła sondę polegającą na wskazaniu inwestycji, która zostanie zrealizowana w Ziębicach w 2020 roku ze środków budżetowych. Zamiast dzielenia środków z budżetu obywatelskiego, który nie jest obowiązkowy w takich gminach jak nasza, Gmina zdecydowała się przeznaczyć środki na jedno większe zadanie. Mniejsze zadania z budżetu obywatelskiego w ostatnich latach często nie były realizowane choćby z powodu braku możliwości uzyskania pozwoleń czy uzgodnień. Głosowanie zakończyło się 9 sierpnia 2019 roku. W sumie na cztery projekty oddano aż 11 661 głosów. Wielkim wygranym i zdobywcą 51% głosów okazał się projekt bieżni tartanowej na stadionie miejskim w Ziębicach wraz z systemem nawadniania boiska.

WYNIKI SONDY

Który projekt powinien być zrealizowany w 2020 roku ze środków Gminy Ziębice?

8. Petycje i wnioski

Do Urzędu Miejskiego w Ziębicach w 2019 roku wpłynęły 73 wnioski o udostępnienie informacji publicznej. Zakres wnioskowanych informacji był szeroki, w większości dotyczyły one umów zleceń zawieranych z podmiotami zewnętrznymi, np. w zakresie świadczenia usług inspektora ochrony danych jak również audytora wewnętrznego; przyjęcia uchwały w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw; realizacji budżetu, w tym wynagrodzeń pracowników, a także dotyczących ochrony środowiska, np. w zakresie istniejących i planowanych instalacjach fotowoltaicznych, ilości toczących się postępowań o wydanie pozwolenia na budowę ferm, ilości wydanych pozwoleń na ich budowę, a także odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych.

W przypadku 69 wniosków informacja została udostępniona wnioskodawcy. Dwóch wnioskodawców zostało poinformowanych o braku wnioskowanej informacji. Kolejny wnioskodawca został wezwany do wykazania interesu publicznego, w związku z nieusunięciem

braków formalnych w terminie, wniosek został pozostawiony bez rozpoznania. W ostatnim przypadku została wydana decyzja odmawiająca udostępnienia informacji. Wnioskodawca zwrócił się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy. Organ wydał decyzję uznającą odwołanie w całości i udostępnił wnioskowane informacje.

Do Urzędu Miejskiego w Ziębicach w 2019 roku wpłynęło 7 skarg, dotyczyły one działalności pracowników Urzędu oraz na Kierownika Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Jedna skarga, dotycząca pracy pracowników Wydziału Budownictwa, została przekazana do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Wałbrzychu, które stwierdziło przewlekłe prowadzenie postępowania przez Burmistrza Ziębic w przedmiocie rozpatrzenia wniosku. Burmistrz Ziębic zalecił Naczelnikowi Wydziału Budownictwa, aby zwrócił uwagę pracownikom wydziału na dbałość o terminy załatwiania spraw oraz podjęcie środków zapobiegających naruszaniu terminów załatwienia spraw w przyszłości. Pozostałe skargi zostały uznane za bezzasadne.

W 2019 roku do Urzędu wpłynęły trzy petycje, dwie z nich uwzględniono w całości. Przedmiotem uwzględnionych petycji były: Inicjatywa - Dbamy o rozwój Młodzieży i Rodziny - Wspieramy rozwój Infrastruktury w tym obszarze oraz Założenie monitoringu i oświetlenia na drewnianych wiatach w Henrykowie. Petycja w interesie publicznym w zakresie zmiany przepisów prawa miejscowego została rozpatrzona w części.

9. Programy i strategie

W gminie w 2019 roku obowiązywały następujące dokumenty strategiczne/programy:

- Strategia Rozwoju Gminy Ziębice na lata 2016-2026 (Uchwała nr XXIII/119/2016 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 17 marca 2016 roku);
- Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Ziębice na lata 2016-2026 (Uchwała nr 198/VII/2017 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 23 lutego 2017 roku);
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Ziębice (Uchwała nr 176/VII/2016 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 24 listopada 2016 roku);
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Ziębice na lata 2018-2025 (Uchwała nr 309/VII/2018 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 29 marca 2018 roku);

- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020 (Uchwała nr XXII/111/2016 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 03 marca 2016 roku);
- Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Ziębice (Uchwała nr XII/66/2015 Rady Miejskiej w Ziębicach z 27 sierpnia 2015 roku);
- Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego południowej i zachodniej części województwa dolnośląskiego na lata 2020–2030, obejmująca swoim zasięgiem subregiony Wałbrzyski i Jeleniogórski (NUTS 3) - Strategia Rozwoju Sudety 2030;
- Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych na lata 2018 - 2020 r. (Uchwała Nr 298/VII/2018 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 1 lutego 2018 roku);
- Plan urządzeniowo-rolny Gminy Ziębice (Uchwała nr XLIII/286/06 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 5 października 2006 r.);
- Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym Zasobem Gminy Ziębice na lata 2019-2023 (Uchwała nr 60/VIII/2019 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 30 maja 2019 roku);
- Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i problemom społecznym Gminy Ziębice na rok 2019 (Uchwała nr 32/VIII/2019 Rady Miejskiej w Ziębicach z 28 lutego 2019 roku);
- Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Ziębice w 2019 r. (Uchwała nr 41/VIII/2019 Rady Miejskiej w Ziębicach z 28 marca 2019 roku).

10. Finanse gminy

Budżet gminy na 2019 roku zakładał wpływy w kwocie 74 826 959,90 zł oraz wydatki w kwocie 76 861 127,59 zł. Realizacja dochodów wyniosła 99,82% planu, zaś wydatków 93,46% planu. Dochody bieżące zostały zrealizowane na poziomie 70 095 999,01 zł tj. 99,93% planu, zaś dochody majątkowe zrealizowano na poziomie 4 596 451,14 zł tj. 98,21% planu. W porównaniu z rokiem 2018 zauważono znaczny wzrost wykonania dochodów majątkowych z 26,30% do 98,21%, co jest wynikiem pozyskanych dofinansowań do zadań inwestycyjnych oraz skutecznie prowadzonej sprzedaży składników mienia Gminy Ziębice: gruntów, lokali i budynków. Wydatki bieżące stanowiły wartość 66 920 184,07 tj. 96,41% planu, zaś majątkowe 4 916 761,79 zł tj. 65,98 % planu. Niski poziom realizacji wydatków majątkowych wynikał głównie

z przesunięcia w czasie (tj. z roku 2019 na rok 2020) realizacji zadania pn. remont budynku byłego kościoła ewangelickiego w Ziëbicach (zadania wstępnie szacowanego na 1 826 144,00 zł). Dochody w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiły 4 543,89 zł, natomiast wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiły 4 370,18 zł (liczba mieszkańców gminy na dzień 31.12.2019 roku – 16 438).

Dochody

Analiza dochodów wskazuje, że największy udział w dochodach bieżących Gmina Ziëbice uzyskuje z dotacji celowych otrzymywanych na realizację zadań zleconych i własnych – 25 563 239,69 zł (głównie na realizację zadań w zakresie pomocy społecznej) z czego na zadania bieżące – 22 834 954,49 zł, a na zadania inwestycyjne 2 728 285,24 zł), z subwencji (w tym subwencji oświatowej w kwocie 10 412 532,00 zł) – 19.954.370,00 zł oraz podatków i opłat lokalnych – 13 517 126,56 zł.

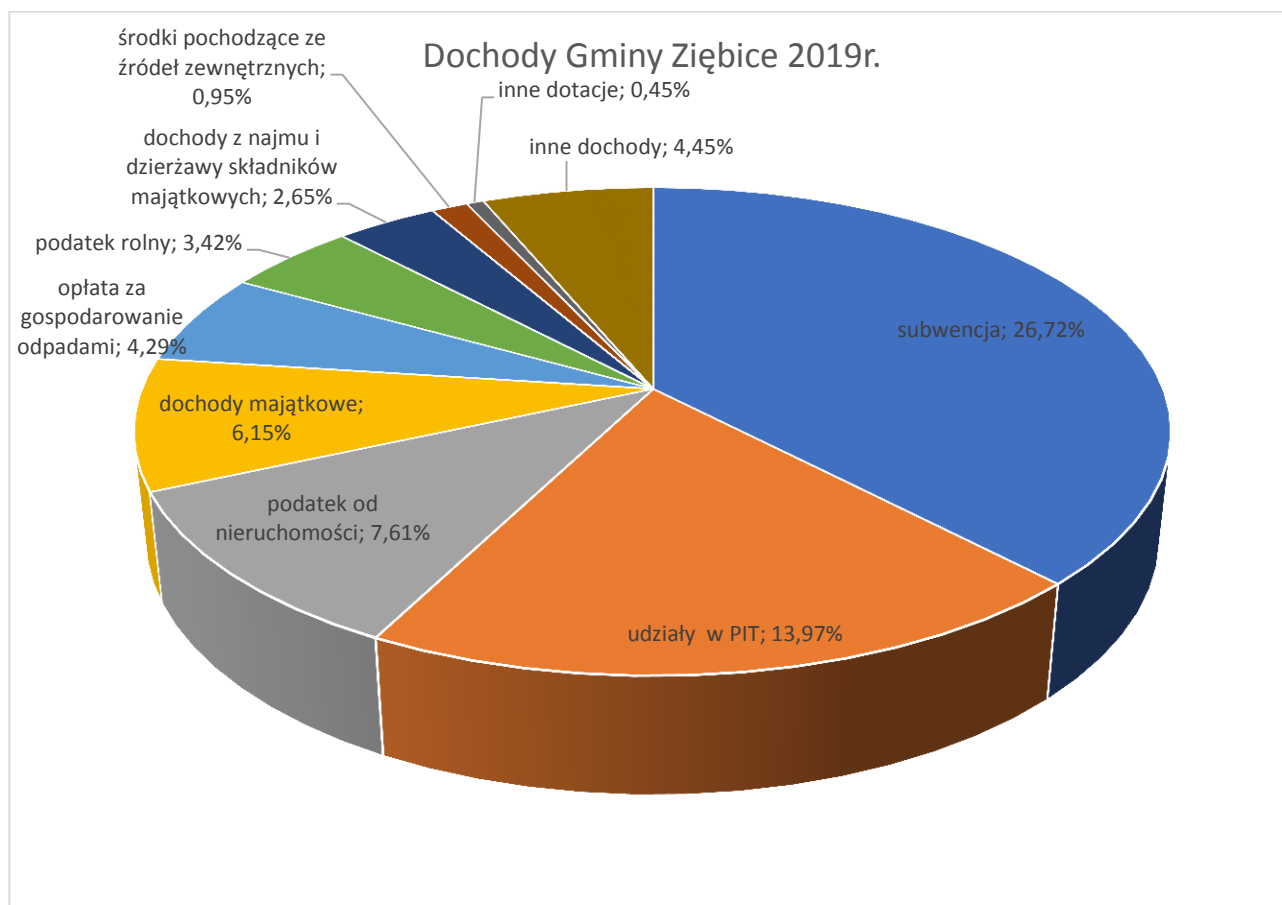
Tabela Nr 5 Dochody Gminy Ziëbice w roku 2019 według najważniejszych tytułów

rodzaj	% wykonania	wykonanie zł
dotacje celowe	29,35%	21 920 525,91
subwencja	26,72%	19 954 370,00
udziały w PIT	13,97%	10 433 109,00
podatek od nieruchomości	7,61%	5 684 016,56
dochody majątkowe	6,15%	4 596 451,14
opłata za gospodarowanie odpadami	4,29%	3 202 054,83
podatek rolny	3,42%	2 553 987,56
dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych	2,65%	1 978 366,94
środki pochodzące ze źródeł zewnętrznych	0,95%	710 687,22
inne dotacje	0,45%	334 253,32
inne dochody	4,45%	3 324 627,67
	100,00%	74 692 450,15

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Ziëbicach

Wykres Nr 1 Dochody Gminy Ziębice w 2019 roku

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Ziębicach

W roku 2019 oprócz dotacji celowych z budżetu państwa na realizację zadań własnych i zadań z zakresu administracji rządowej Gmina Ziębice pozyskała następujące dofinansowania:

A) Środki pochodzące ze źródeł zewnętrznych w łącznej kwocie 710 687,22 zł:

- kwota 87 567,37 zł otrzymana z tytułu realizacji programu unijnego Interreg V-A Czechy – Polska – współpraca miasta Ziębice z miastem Jaromierz- wykonanie 100 % planu;
- kwota 97 060,83 zł otrzymana z tytułu realizacji programu Centrum Nauki w Gminie Ziębice – wykonanie 100 % planu;
- kwota 235 419,39 zł otrzymana z tytułu realizacji programu „Sukces zależy od Ciebie” – wykonanie 100 % planu;
- kwota 202 651,15 zł otrzymana z tytułu realizacji programu „Erasmus” – wykonanie 98,36 % planu;
- kwota 3 988,48 zł otrzymana z tytułu realizacji projektu „Czas na zawodowców” – wykonanie 88,63 % planu;

- kwota 84 000,00 zł otrzymana została z tytułu realizacji programu „E-aktywni mieszkańcy województwa dolnośląskiego i lubuskiego” – wykonanie 100 % planu.

B) Pozostałe dotacje i otrzymane środki w łącznej kwocie 334 253,32 zł:

- kwota 18 892,80 zł otrzymana jako zwrot za wykonanie zadań wynikających z remontów melioracji – wykonanie 99,44 % planu;
- kwota 79 016,88 zł otrzymana na remont mieszkań romskich – wykonanie 100 % planu;
- kwota 11 445,64 zł otrzymana jako dofinansowanie do programu „Wyprawka dla dzieci romskich” – wykonanie 85,42 % planu;
- kwota 3 285,00 zł otrzymana na „wyprawkę szkolną” – wykonanie 89,39 % planu;
- kwota 20 965,00 zł została zaplanowana, jako zwrot poniesionych wydatków na usuwanie azbestu z terenu gminy Ziębice – wykonanie 99,83 % planu;
- kwota 35 000,00 zł została otrzymana na remont i konserwację murów obronnych – wykonanie 100 % planu;
- kwota 26 194,00 zł została otrzymana na zadanie realizowane przez gminę w zakresie projektu „Odnowa Dolnośląskiej Wsi” – wymiana pokrycia dachowego i zagospodarowanie terenu przy remizie w Bożnowicach-wykonanie 100 % planu;
- kwota 8 942,00 zł została otrzymana na zadanie realizowane przez gminę w zakresie projektu „Odnowa Dolnośląskiej Wsi” – remont sanitariatu w świetlicy wiejskiej w Nowinie – wykonanie 100 % planu;
- kwota 130 512,00 zł stanowi otrzymane środki na uzupełnienie dochodów gmin – wykonanie 100 % planu.

Dochody majątkowe zostały wykonane w wysokości 4 596 451,14 zł, tj. 98,21 % planu.

O poziomie ich wykonania zadecydowały:

- wpływy z tytułu przekształcania prawa użytkowania wieczystego w prawo własności – 30 561,78 zł;
- wpływy ze sprzedaży działek rolnych – 1 343 618,00 zł;
- wpływy ze sprzedaży lokali i budynków – 493 986,12 zł;
- dotacje –2 728 285,24 zł.

W roku 2019 Gmina Ziębice otrzymała następujące dotacje do zadań inwestycyjnych (w łącznej kwocie 2 728 285,24 zł):

- dofinansowanie do przebudowy chodnika przy ul. Słonecznej w Henrykowie w kwocie

96 955,63 zł;

- dofinansowanie do przebudowy ul. Małej w Ziëbicach w kwocie 998 783,72 zł;
- wpłatę środków finansowych niewykorzystanych w terminie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego w kwocie 37 000,00 zł;
- refundację wydatków w ramach programu Otwarte Strefy Aktywności Niedźwiedź w kwocie 50 000,00 zł;
- dofinansowanie do programu Otwarte Strefy Aktywności Czerńcyce i Henryków w kwocie 48 546,84 zł;
- dofinansowanie do zadań wykonanych w ramach funduszu sołeckiego w roku poprzednim w kwocie 73 784,40 zł;
- dotację na zakup wozu strażackiego dla OSP Lubnów w kwocie 100 000,00 zł;
- refundację z Województwa Dolnośląskiego 50% poniesionych kosztów związanych z realizacją zadania pn. „Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 395 w zakresie budowy chodnika w m. Nowy Dwór – etap II” w kwocie 242 079,71 zł;
- dofinansowanie do zadania pn. „Służejów droga dojazdowa do gruntów rolnych” w kwocie 63 420,00 zł;
- refundacja wydatków poniesionych na zadanie „Przebudowa targowiska miejskiego w Ziëbicach” w kwocie 990 040,94 zł;
- dofinansowanie LGD Qwsi w zakresie zadania „Przebudowa ścieżek leśnych na ścieżki pieszo-rowerowe w gminie Ziëbice” w kwocie 21 674,00 zł.

Od założonych wpływów doszło do następujących odstępstw:

- wpływy z tytułu podatku od nieruchomości wynosiły 5 684 016,56 zł, co stanowi 102,41% planu (plan 5 550 000,00 zł) – przyczyny: zmiany w strukturze opodatkowanych powierzchni, zwroty nienależnie zapłaconego podatku, zaległości trudno ściągalne występujące z powodu ogłoszenia upadłości, udzielenie ulg, skuteczna windykacja należności;
- wpływy z tytułu podatku od czynności cywilnoprawnych wynosiły 477 580,98 zł, co stanowi 153,71 % (plan 310 700,00 zł), wielkość wpływów uzależniona jest od: ilości i wartości rynkowej zawieranych transakcji cywilnoprawnych, wartości rynkowej przedmiotów czynności cywilnoprawnych, wysokości podatku wymierzonego od zawartych transakcji, zakresu stosowania indywidualnych ulg;
- udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych wynosiły 188 860,00 zł, co stanowi 125,91 % planu (plan 150 000,00 zł);
- udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych wynosiły 10 433 109,00 zł,

co stanowi 100,95 % planu (plan 10 335 409,00 zł);

- wpływy z tytułu podatku rolnego wynosiły 2 553 987,56 zł, co stanowi 97,58% planu (plan 2 617 435,00 zł) – przyczyny: zmiana klasyfikacji użytków i przekazanie ich do podatku od nieruchomości;
- wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw wynosiły 3 456 558,37 zł, co stanowi 98,58% planu (plan 3 506 297,44 zł). Na dochody te składają się wpływy za usługi cmentarne oraz wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Na poziom wykonania tych dochodów mają wpływ: ilość złożonych deklaracji i prowadzonych postępowań administracyjnych, ilość faktycznie przebywających mieszkańców na terenie gminy Ziębice, prowadzona kontrola podatkowa, weryfikacja kont podatkowych, zmiana stawek od 1 maja 2019 roku za gospodarowanie odpadami;

- wpływy z tytułu najmu i dzierżawy składników majątkowych wynosiły 1 978 366,94 zł, co stanowi 95,85% (plan 2 063 946,85 zł). Na dochody składają się: czynsz dzierżawny za grunty rolne, za dzierżawę ogródków i działek, za najem powierzchni pod prowadzoną działalność gospodarczą, za lokale mieszkalne i użytkowe, za mienie wybudowane podczas realizacji projektu „oczyszczalnia ścieków”. Wykonanie dochodów jest uzależnione od liczby najemców i dzierżawców, od czynności windykacyjnych, od liczby i wysokości zawartych porozumień z tytułu zwolnienia z opłat czynszowych w zamian za przeprowadzenie remontu przez najemcę na własny koszt;
- wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości wynosiły 1 837 604,12 zł, co stanowi 98,07% planu (plan 1 873 816,90 zł). Na dochody te składają się wpływy ze sprzedaży działek rolnych, lokali i budynków;
- dotacja otrzymana na wydatki związane z wypłatą świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych wyniosła 6 689 089,50 zł, co stanowi 98,74% planu (plan 6.774.248,00 zł);
- dotacja otrzymana na wydatki związane z wypłatą świadczenia wychowawczego tzw. "500+" wyniosła 11 116 938,11, co stanowi 99,92% planu (plan 11 126 300,00 zł);
- rezygnacja z zadania inwestycyjnego Utworzenie dziennego domu opieki Senior+: niezrealizowany wydatek w kwocie 385 000,00 zł, przy jednoczesnym nieotrzymaniu dofinansowania w kwocie 300 000,00 zł;
- dofinansowanie do zadania inwestycyjnego "Budowa ścieżek pieszych rowerowych w Gminie Ziębice" wyniosło 0,00 zł, plan 181 870,00 zł (dofinansowanie otrzymano w maju 2020 roku);
- dofinansowanie do zadania "Przebudowa drogi gminnej – ul. Mała w Ziębicach" wyniosło

582 976,25 zł, plan ok. 100 000,00 tys. zł (zadanie realizowane w latach 2019-2020).

Wydatki

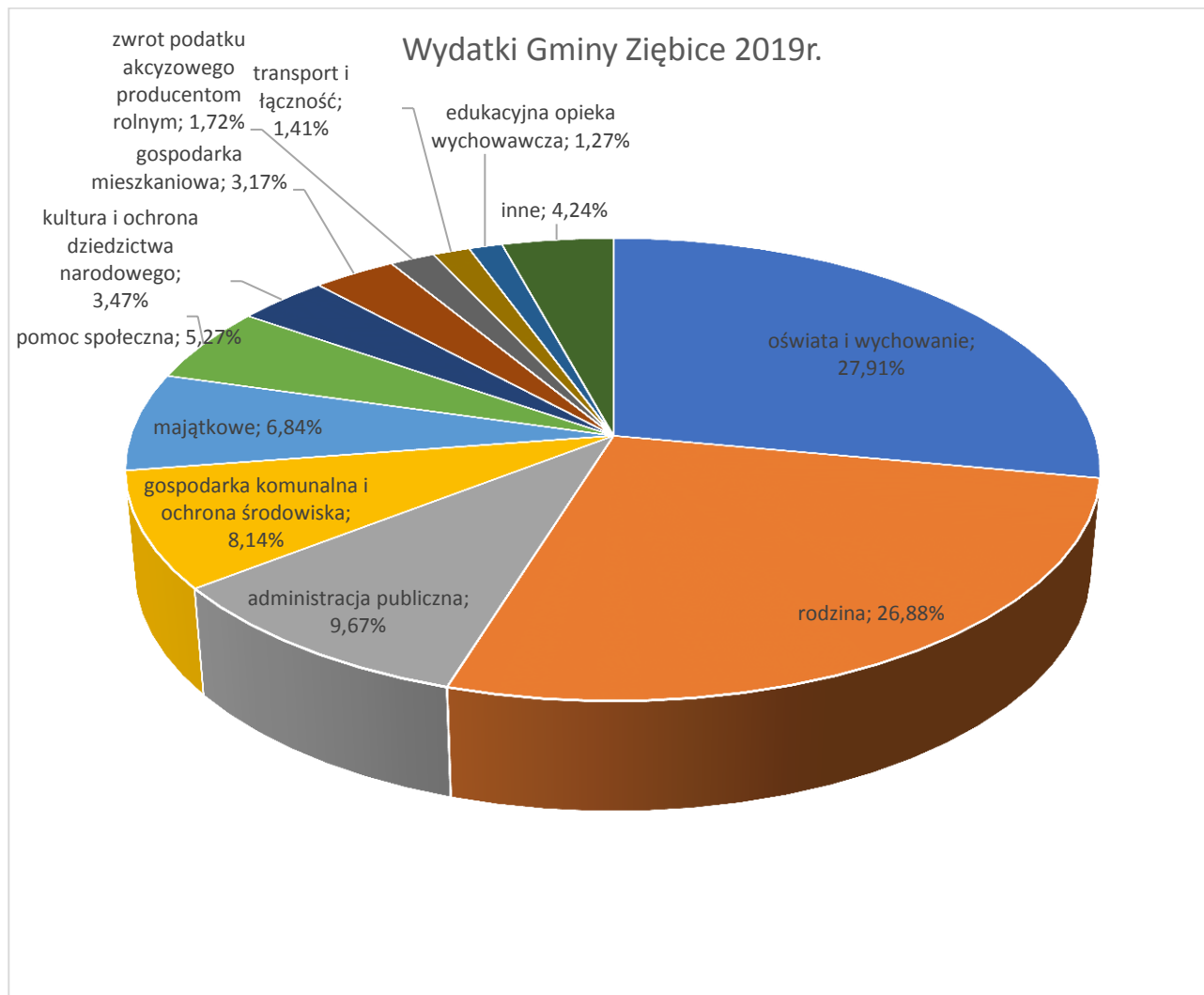
Wydatki budżetu Gminy Ziębice zostały zrealizowane w wysokości 71 836 945,86 zł, tj. na poziomie 93,46 % planu.

Tabela Nr 6 Poziom wydatków Gminy Ziębice w 2019 roku według najważniejszych rodzajów

rodzaj	% wykonania	wykonanie zł
oświata i wychowanie	27,91%	20 052 704,80
rodzina	26,88%	19 308 977,04
administracja publiczna	9,67%	6 947 063,15
gospodarka komunalna i ochrona środowiska	8,14%	5 844 645,87
majątkowe	6,84%	4 916 761,79
pomoc społeczna	5,27%	3 787 087,72
kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	3,47%	2 489 448,95
gospodarka mieszkaniowa	3,17%	2 279 311,61
zwrot podatku akcyzowego producentom rolnym	1,72%	1 238 532,21
transport i łączność	1,41%	1 009 748,19
edukacyjna opieka wychowawcza	1,27%	915 185,89
inne	4,24%	3 047 478,64
	100,00%	71 836 945,86

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Ziębicach

Wykres Nr 2 Wydatki Gminy Ziębice w 2019 roku

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Ziębicach

W ramach wydatków majątkowych zrealizowano w 2019 roku poniższe zadania:

A) przekazane dotacje:

- dotacja dla Powiatu Ząbkowickiego do zadania „Budowa kanalizacji deszczowej w miejscowości Ziębice w pobliżu ulic Bolesława Chrobrego i Gazowej” 59 234,65 zł;
- dotacja na przebudowę drogi wojewódzkiej nr 385 w m. Służejów w km 50+597,60-51+470 wraz z budową chodników i zatok autobusowych – 693 444,53 zł;
- dotacja dla Powiatu Ząbkowickiego do zadania „Przebudowa drogi powiatowej nr 3189D w miejscowości Ziębice – Dębowiec, km 1+866-2+864, długość 998 mb (intensywne opady deszczu maj 2018r.) – 99 499,27 zł;
- dotacja dla Powiatu Ząbkowickiego na współfinansowanie zakupu programu i licencji celem

dostosowania dostępu online do EWID 2007 – 10 868,00 zł;

- dofinansowanie dla Wojewódzkiego Funduszu Wsparcia Policji z przeznaczeniem na współfinansowanie zakupu oznakowanego pojazdu służbowego dla Komisariatu Policji w Ziębicach – 20 000,00 zł;
- dotacja dla jednostki KSRG OSP Lubnów na zakup samochodu ratowniczo – gaśniczego – 200 000,00 zł;
- dotacja dla Ziębickiego Centrum Kultury na zakup klimatyzatora – 131 576,00 zł;

B) realizacja własnych zadań inwestycyjnych:

- wkład pieniężny do spółki Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Ziębicach w zamian za objęcie nowych udziałów – 185 000,00 zł;
- zakup pompy do kanalizacji sanitarnej w Henrykowie – 17 152,62 zł;
- przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Służew – 365 387,34 zł;
- przebudowa drogi wojewódzkiej nr 395 w zakresie budowy chodnika w m. Nowy Dwór – etap II – 484 159,41 zł;
- opracowanie dokumentacji na budowę drogi dojazdowej do gruntów rolnych i terenów inwestycyjnych przy ulicy Przemysłowej w Ziębicach. – 24 600,00 zł;
- opracowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej przebudowy drogi gminnej nr 118222D w miejscowości Skalice – 10 455,00 zł
- opracowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej przebudowy drogi gminnej ul. Mickiewicza w Ziębicach – 19 680,00 zł;
- opracowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej przebudowy drogi gminnej ul. Pilichowskiej w Ziębicach – 38 745,00 zł;
- przebudowa chodnika ul. Słonecznej w Henrykowie – 230 202,00 zł;
- przebudowa drogi gminnej – ul. Mała w Ziębicach – 14 760,00 zł;
- przebudowa drogi gminnej – ul. Spacerowej – w Ziębicach wraz z infrastrukturą drogową i utwardzeniem części działki 256 – 926 717,78 zł;
- przebudowa ścieżek leśnych na ścieżki pieszo-rowerowe w Gminie Ziębice – 352 680,00 zł;
- pokrycie kapitału zakładowego w spółce Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Ziębicach – 75 000,00 zł;
- dostawa i montaż klimatyzacji w Urzędzie Miejskim w Ziębicach – 29 738,01 zł;
- wydatki na zakupu inwestycyjne w Urzędzie Miejskim w Ziębicach – sejf – 6 380,01 zł;
- inwestycja na sali gimnastycznej w GCEiS w Ziębicach – 138 448,65 zł;
- zestaw do otwierania drzwi i cięcia HTS 90/LSH LUCAS - 12.600,00 zł;

- modernizacja części obiektu SP nr 2 w Ziębicach – 84 361,42 zł;
- zakup autobusu do przewozu dzieci – 147 600,00 zł;
- modernizacja oświetlenia ulicznego – 67 725,77 zł;
- dokumentacja na modernizację obiektu po LO – 55 000,00 zł;
- nabycie nieruchomości gruntowej niezabudowanej położonej w Ziębicach w granicach działki 60/2 obręb Brukalice – 7 473,40 zł;
- opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej modernizacji stadionu miejskiego w Ziębicach – 19 987,50 zł;
- doprowadzenie wody do szatni na boisku w Lubnowie i Dębowcu – 11 290,00 zł;
- zakup kosiarki – obiekt Dębowiec – 14 500,00 zł;
- zagospodarowanie terenu rekreacyjno-sportowego w Starczówku (zadanie w ramach budżetu obywatelskiego) – 49 999,83 zł;
- budowa Otwartych Stref Aktywności w miejscowościach Czerńczyce i Henryków – 97 093,69 zł;
- opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej budowy placów zabaw w miejscowości Lubnów i Wigańcice – 7 000,00 zł;
- wydatki inwestycyjne w ramach funduszu sołeckiego – 208 401,91 zł.

Odstępstwa w realizacji wydatków:

- przebudowa drogi gminnej – ul. Mała w Ziębicach (plan 150 000,00 zł, realizacja: 14 760,00 zł) – zadanie realizowane w latach 2019-2020;
- budowa przewodu kominowego i wykonanie instalacji c.o. w budynku przy ulicy H. Brodatego 42 w Henrykowie (plan 62 500,00 zł, realizacja: 0,00 zł);
- utworzenie dziennego domu opieki "SENIOR+" (plan 385 000,00 zł, realizacja: 0,00 zł);
- remont budynku byłego Kościoła Ewangelickiego w Ziębicach (plan 1 826 144,00 zł, realizacja: 0,00 zł) – zadanie realizowane w latach 2019-2020;
- wyburzenie budynku w Osinie Wielkiej (plan ok. 93 000,00 zł, realizacja: 0,00 zł);
- odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek wynosiły 426 982,16 zł, plan 540 000,00 zł;
- niewykorzystanie rezerwy kryzysowej (plan 200 000,00 zł);
- zakup usług pozostałych związanych z gospodarką odpadami komunalnymi wyniósł 3 492 289,96 zł, plan 3 773 209,10 zł.

11. Lokalny rynek przedsiębiorczości

W gminie Ziębice podstawę gospodarki stanowią małe i średnie firmy w większości prowadzone przez osoby fizyczne. Według danych zawartych w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej prowadzonej przez Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii na terenie gminy Ziębice zarejestrowanych było 865 przedsiębiorców.

W 2019 roku wprowadzono do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej 546 wniosków, z tego:

- założenie działalności: 83 wnioski;
- zmiana danych: 256 wniosków;
- zawieszenie działalności: 84 wnioski;
- wznowienie działalności gospodarczej: 55 wniosków;
- zaprzestanie działalności gospodarczej: 68 wniosków.

Dominujące sekcje działalności gospodarczej w 2019 roku to: wykonywanie pozostałych robót budowlanych wykończeniowych, roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych, konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli, sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet, transport drogowy towarów, fryzjerstwo i pozostałe zabiegi kosmetyczne.

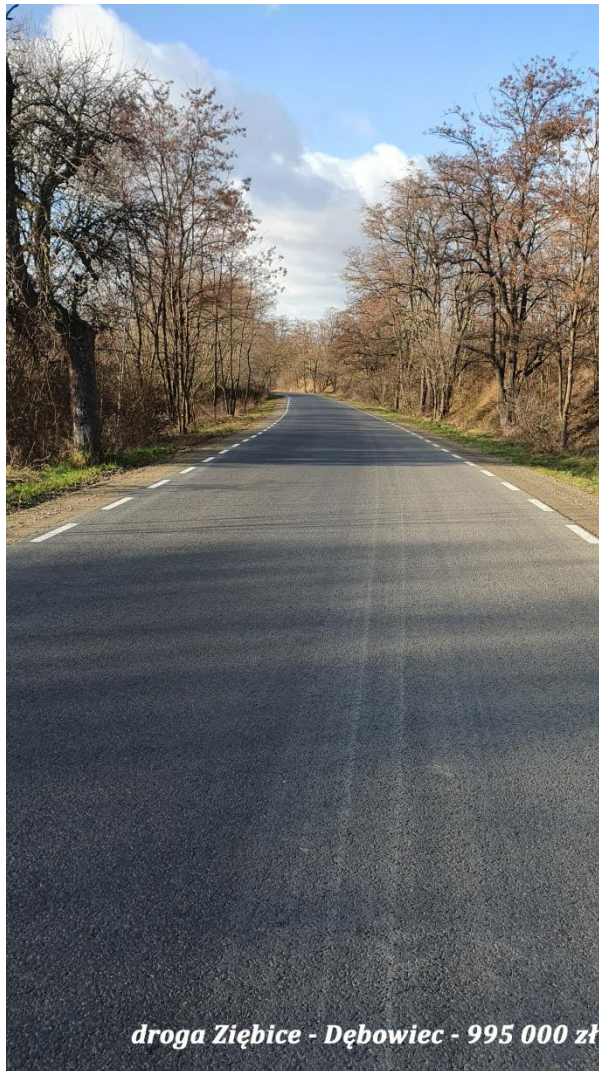
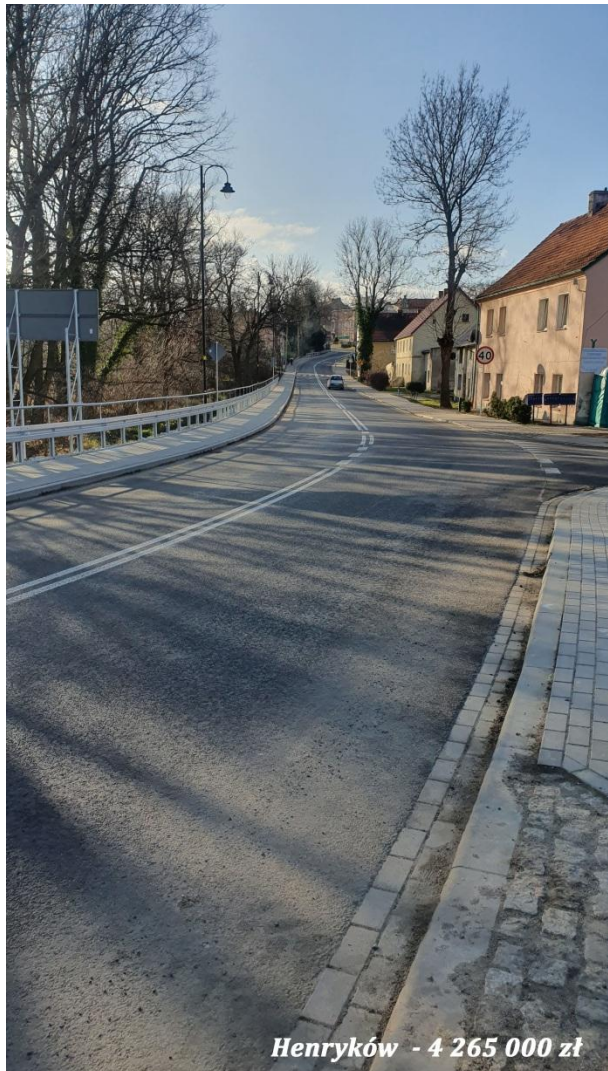
12. Inwestycje

ul. B. Chrobrego - 2 150 000 zł

Inwestycje w każdej gminie stanowią główną siłę napędową jej rozwoju. W wielu przypadkach są także odpowiedzią na oczekiwania mieszkańców. Rok 2019 to wiele prac związanych z budową, przebudową oraz remontami infrastruktury drogowej, oświetlenia ulicznego oraz obiektów zabytkowych.

W roku 2019 na terenie naszej gminy udało się przebudować kilka ważnych dróg, w tym drogi wojewódzkie (Henryków, Służejów), drogi powiatowe (Ziębice-Dębowiec, Dębowiec wzdłuż miejscowości oraz ul. B. Chrobrego w Ziębicach), a także drogi gminne (ul. Spacerowa, droga dojazdowa do zamieszkałych nieruchomości w Lubnowie, droga dojazdowa do gruntów rolnych w Służejowie).

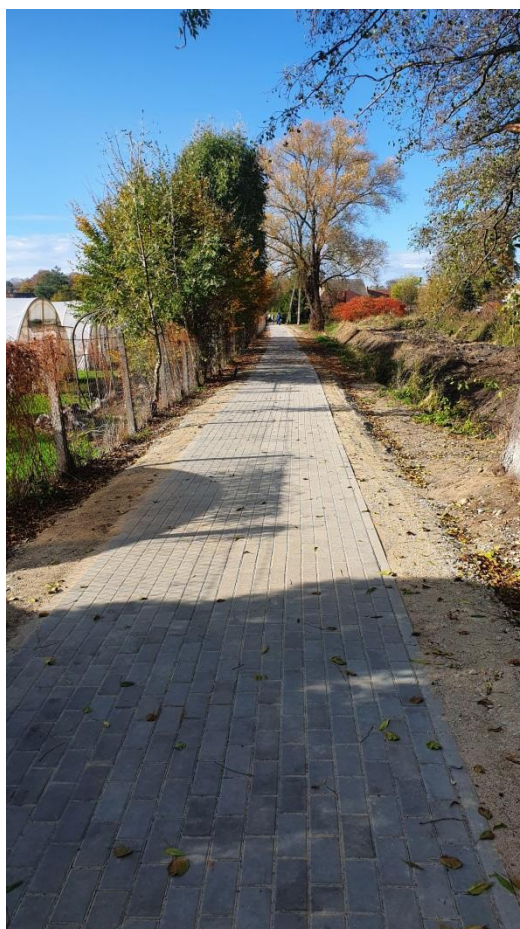
Łączna długość wyremontowanych i przebudowanych odcinków to około 5 km. Wybudowano również nową kanalizację deszczową przy ul. Chrobrego, która ma zapobiec lokalnym podtopieniom podczas ulew. Wszystkie powyższe zadania realizowane były przy wsparciu finansowym Gminy Ziębice i tylko dlatego możliwa była ich realizacja.

droga dojazdowa w Lubnowie - 98 400 zł

W mijającym roku udało się wybudować kolejny odcinek chodnika w Nowym Dworze, a także przebudować chodnik przy ul. Słonecznej w Henrykowie oraz część chodnika od ul. Łkowej do Wałowej.

W ramach konkursu „Ochrona zabytków 2019” finansowanego ze budżetu Województwa Dolnośląskiego w roku 2019 udało się pozyskać dofinansowanie na zadanie polegające na remoncie i konserwacji pochodzących z przełomu XIII i XIV w. zabytkowych murów obronnych wzdłuż ul. Kościelnej.

Mając świadomość, jak duże są potrzeby inwestycyjne, a jak bardzo ograniczony budżet, Burmistrz i Rada Miejska starali się planować zadania tak, aby ich realizacja możliwa była przy jak największym wsparciu pieniędzy zewnętrznych.

III. OŚWIATA I WYCHOWANIE

Gminne Centrum Edukacji i Sportu w Ziębicach zapewnia wspólną obsługę organizacyjno-administracyjną, kadrowo – placową i finansowo – księgową szkół i przedszkoli dla których organem prowadzącym jest Gmina Ziębice. Wydatki na oświatę stanowią znaczny udział w budżecie gminy Ziębice.

Wydatki gminne na oświatę w szkołach wynosiły 15 371 486,41zł, z czego 9 670 686,23 zł (62,91 %) pokryte zostało z subwencji oświatowej, przekazanej z budżetu państwa.

Wydatki gminne na oświatę w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych wynosiły 3 930 299,13zł z czego 532 395,77 zł (13,51 %) pokryte zostało z subwencji oświatowej na dzieci 6-letnie i z orzeczeniem o niepełnosprawności, a 402 661,00 zł stanowiła dotacja na dzieci przedszkolne (10,24%).

Wydatki poniesione na utrzymanie Żłobka Miejskiego w Ziębicach wyniosły 674 912,34 zł.

W gminie w 2019 roku funkcjonowało 5 szkół podstawowych, w tym 1 placówka niepubliczna:

- Szkoła Podstawowa Nr 2 w Ziębicach;
- Szkoła Podstawowa Nr 4 w Ziębicach;
- Szkoła Podstawowa w Henrykowie;
- Szkoła Podstawowa w Niedźwiedziu przy Zespole Szkół i Przedszkoli w Niedźwiedziu;
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Lubnowie.

Jedna szkoła prowadzona przez stowarzyszenie – Szkoła Podstawowa w Starczówku zakończyła swoje funkcjonowanie z dniem 31.08.2019 roku. Tylko przy Niepublicznej Szkole Podstawowej w Lubnowie funkcjonowały oddziały specjalne/integracyjne.

W przeliczeniu na 1 ucznia, wydatki na poszczególne szkoły z budżetu gminy kształtowały się następująco:

- Szkoła Podstawowa Nr 2 w Ziębicach – 14 797,71 zł;
- Szkoła Podstawowa Nr 4 w Ziębicach – 10 252,59 zł;
- Szkoła Podstawowa w Henrykowie – 11 709,74 zł;
- Szkoła Podstawowa w Niedźwiedziu w Zespole Szkół i Przedszkoli w Niedźwiedziu – 20 384,50 zł;
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Lubnowie – 13 710,56 zł;
- Szkoła Podstawowa Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół Katolickich w Starczówku – 10 676,14 zł (za 8 miesięcy).

Poziom wykształcenia oraz stopnie awansu zawodowego nauczycieli wpływają na wysokość kosztów kształcenia.

W szkołach i przedszkolach w 2019 roku struktura zatrudnienia przedstawiała się następująco:

- w Szkole Podstawowej Nr 2 w Ziębicach zatrudnionych było 62 nauczycieli, w tym 1 nauczyciel stażysta, 4 nauczycieli kontraktowych, 9 nauczycieli mianowanych, 41 nauczycieli dyplomowanych. Natomiast w przeliczeniu na etaty zatrudnienie wyniosło 57,55, w tym 1 etat stażysty, 4,44 etatów nauczycieli kontraktowych, 9,89 etatu nauczycieli mianowanych oraz 42,22 etatów nauczycieli mianowanych;

- w Szkole Podstawowej Nr 4 w Ziębicach zatrudnionych było 56 nauczycieli, w tym 1 nauczyciel stażysta, 4 nauczycieli kontraktowych, 9 nauczycieli mianowanych, 41 nauczycieli dyplomowanych oraz 1 nauczyciel bez stopnia awansu;

- w Szkole Podstawowej w Henrykowie zatrudnionych było 46 nauczycieli, w tym 2 nauczycieli stażystów, 6 nauczycieli kontraktowych, 19 nauczycieli mianowanych, 19 nauczycieli dyplomowanych. Natomiast w przeliczeniu na etaty zatrudnienie wyniosło 39,27, w tym 2 etaty stażysty, 4,83 etatów nauczycieli kontraktowych, 16,90 etatu nauczycieli mianowanych oraz 15,54 etatów nauczycieli dyplomowanych;

- w Zespole Szkół i Przedszkoli w Niedźwiedziu zatrudnionych było 13 nauczycieli, w tym, 6 nauczycieli kontraktowych, 4 nauczycieli mianowanych, 3 nauczycieli dyplomowanych. Natomiast w przeliczeniu na etaty to: 9,28 etatów ogółem, w tym 5,46 etatów nauczycieli kontraktowych, 2,54 etatu nauczycieli mianowanych oraz 1,28 etatów nauczycieli dyplomowanych;

- w Przedszkolu Publicznym w Henrykowie zatrudnionych było 9 nauczycieli, w tym, 2 nauczycieli kontraktowych, 4 nauczycieli mianowanych, 3 nauczycieli dyplomowanych. Natomiast w przeliczeniu na etaty 7,23 etatów ogółem, 2,0 etaty nauczycieli kontraktowych, 3,05 etatu nauczycieli mianowanych oraz 2,18 etatów nauczycieli dyplomowanych;

- w Przedszkolu Na Orlej Polanie w Ziębicach zatrudnionych było 12 nauczycieli, w tym 1 nauczyciela stażysta, 2 nauczycieli kontraktowych, 2 nauczycieli mianowanych, 7 nauczycieli dyplomowanych. Natomiast w przeliczeniu na etaty 8,92 etatów ogółem, w tym 1 etat stażysty, 2 etaty nauczycieli kontraktowych, 1,18 etatu nauczycieli mianowanych oraz 4,74 etatów nauczycieli dyplomowanych;

- w Przedszkolu Miejskim Nr 1 w Ziębicach zatrudnionych było 13 nauczycieli, w tym 2 nauczycieli kontraktowych, 4 nauczycieli mianowanych, 5 nauczycieli dyplomowanych oraz 2 bez stopni awansu;

- w Niepublicznej Szkole Podstawowej w Lubnowie zatrudnionych było 17 nauczycieli, w tym 1 nauczyciel bez stopnia, 7 nauczycieli kontraktowych, 5 nauczycieli mianowanych, 4 nauczycieli

dyplomowanych. Natomiast w przeliczeniu na etaty 13,51 etatów ogółem, w tym 1 etat bez stopnia, 6,61 etatów nauczycieli kontraktowych, 3,84 etatu nauczycieli mianowanych oraz 2,06 etatów nauczycieli dyplomowanych.

Natomiast na dzień 30 września 2019 roku struktura zatrudnienia uległa zmianie i przedstawiała się następująco:

- w Szkole Podstawowej Nr 2 w Ziębicach zatrudnionych było 50 nauczycieli, w tym 1 nauczyciela stażystę, 4 nauczycieli kontraktowych, 7 nauczycieli mianowanych, 38 nauczycieli dyplomowanych. Natomiast w przeliczeniu na etaty subwencyjne ogółem nauczycieli 48,11, w tym 1 nauczyciel stażysta, 4 nauczycieli kontraktowych, 7 nauczycieli mianowanych oraz 36,11 nauczycieli dyplomowanych;

- w Szkole Podstawowej Nr 4 w Ziębicach w ok roku zatrudnionych było 46 nauczycieli, w tym 2 nauczycieli stażystów, 4 nauczycieli kontraktowych, 5 nauczycieli mianowanych, 35 nauczycieli dyplomowanych. Natomiast w przeliczeniu na etaty subwencyjne ogółem nauczycieli 39,04, w tym 2 nauczycieli stażystów, 3,57 nauczycieli kontraktowych, 2,22 nauczycieli mianowanych oraz 31,25 nauczycieli dyplomowanych;

- w Szkole Podstawowej w Henrykowie zatrudnionych było 41 nauczycieli, w tym 2 nauczycieli stażystów, 3 nauczycieli kontraktowych, 16 nauczycieli mianowanych, 20 nauczycieli dyplomowanych. Natomiast w przeliczeniu na etaty subwencyjne ogółem nauczycieli 34,82, w tym 2 nauczycieli stażystów, 3 nauczycieli kontraktowych, 12,34 nauczycieli mianowanych oraz 17,48 nauczycieli dyplomowanych;

- w Zespole Szkół i Przedszkoli w Niedźwiedziu zatrudnionych było 12 nauczycieli, w tym 5 nauczycieli kontraktowych, nauczycieli mianowanych i 2 nauczycieli dyplomowanych. Natomiast w przeliczeniu na etaty subwencyjne ogółem nauczycieli 5,50; w tym 0,40 nauczyciela stażysty, 2,60 nauczycieli kontraktowych, 2,19 nauczycieli mianowanych oraz 0,31 nauczycieli dyplomowanych;

- w Przedszkolu Publicznym w Henrykowie zatrudnionych było 10 nauczycieli, w tym 1 nauczycieli kontraktowych, 4 nauczycieli mianowanych i 5 nauczycieli dyplomowanych. Natomiast w przeliczeniu na etaty subwencyjne ogółem nauczycieli 1,61; w tym, 0,25 nauczycieli kontraktowych, 0,77 nauczycieli mianowanych oraz 0,59 nauczycieli dyplomowanych;

- w Przedszkolu Na Orlej Polanie w Ziębicach zatrudnionych było 12 nauczycieli, w tym 3 nauczycieli kontraktowych, 3 nauczycieli mianowanych i 6 nauczycieli dyplomowanych. Natomiast w przeliczeniu na etaty subwencyjne ogółem nauczycieli ; 2,01 w tym 0,23 nauczyciela stażysty, 0,27 nauczycieli kontraktowych, 0,48 nauczycieli mianowanych oraz 1,03 nauczycieli dyplomowanych;
- w Niepublicznej Szkole Podstawowej w Lubnowie zatrudnionych było 17 nauczycieli, w tym 1 nauczyciel bez stopnia awansu zawodowego, 1 nauczyciel stażysta, 6 nauczycieli kontraktowych, 6 nauczycieli mianowanych oraz 3 nauczycieli dyplomowanych.

Przedszkola i żłobki

W 2019 roku funkcjonowały 4 przedszkola gminne (Przedszkole Miejskie nr 1 w Ziębicach, Przedszkole Publiczne w Henrykowie, Przedszkole Na Orlej Polanie w Ziębicach, Przedszkole W Niedźwiedziu), do których uczęszczało 367 dzieci, w tym:

- w wieku 2 lat – 5 dzieci;
- w wieku 3 lat – 83 dzieci;
- w wieku 4 lat – 93 dzieci;
- w wieku 5 lat – 105 dzieci;
- w wieku 6 lat – 78 dzieci;
- w wieku 7 lat – 3 dzieci.

W przeliczeniu na 1 dziecko wydatki na poszczególne przedszkola z budżetu gminy kształtowały się następująco:

- Przedszkole Na Orlej Polanie w Ziębicach – 11 263,50 zł;
- Przedszkole Miejskie nr 1 w Ziębicach – 10 438,16 zł;
- Przedszkole Publiczne w Henrykowie – 11 339,17 zł;
- Przedszkole w Niedźwiedziu w Zespole Szkół i Przedszkoli w Niedźwiedziu – 9 774,69 zł.

W gminie w 2019 roku funkcjonowały 2 żłobki – Żłobek Miejski w Ziębicach (gimmy) i Żłobek Tuptuś w Wigańcicach (prywatny). Placówki te obejmowały 60 miejsc na dzień 1 stycznia 2019 roku. Opieką w żłobkach w 2019 roku objętych było ogółem 60 dzieci, w tym 10

dzieci na wsi (Żłobek Tuptuś w Wigańcicach) i 50 dzieci w mieście (Żłobek Miejski w Ziëbicach). Wydatki w przeliczeniu na 1 dziecko uczęszczające do Żłobka Miejskiego w Ziëbicach wynosiły 13 498,25 zł.

Świadczenia w formie stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych dla uczących się dzieci i młodzieży stanowią istotną formę pomocy materialnej dla rodzin, znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej i życiowej. Świadczenia te kierowane są do uczniów pobierających naukę w różnych typach szkół. Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są:

1) Stypendium szkolne – podstawą do otrzymania przez ucznia takiego stypendium jest trudna sytuacja materialna, w jakiej ten uczeń się znajduje, wynikająca z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub gdy rodzina jest niepełna. Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia ubiegającego się o stypendium nie mogła być większa niż kwota 528 zł. W roku 2019 wypłacono stypendia dla 100 uczniów na kwotę 71 352,16 zł.

2) Zasiłek szkolny – może być przyznane uczniowi znajdującemu się w trudnej sytuacji materialnej. Zasiłek może przysługiwać uczniowi, który znalazł się przejściowo w trudnej sytuacji, wyłącznie z powodu zdarzenia losowego. Ponadto, w odróżnieniu od stypendium, jest świadczeniem jednorazowym -pomocą nadzwyczajną. Nie ma tu określonego kryterium dochodu na osobę w rodzinie ucznia. W roku 2019 wpłynęło 12 wniosków o przyznanie takiego zasiłku, przyznano zasiłek 11 osobom na łączną kwotę 6 820,00 zł.

Na dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników pozyskane zostały środki z Funduszu Pracy w wysokości 65 556,00 zł. Zgodnie ze złożonymi przez pracodawców wnioskami wypłacono dofinansowania w wysokości 29 517,57 zł.

W 2019 roku Gminne Centrum Edukacji i Sportu zrealizowało poniższe zadania inwestycyjne:

1. Modernizacja podłogi sali gimnastycznej Gminnego Centrum Edukacji i Sportu w Ziëbicach przy ul. Wojska Polskiego 4 – koszt zadania 138 448,65 zł;
2. Polepszenie warunków użytkowych sanitariatów i szatni w budynku Szkoły Podstawowej Nr 2 w Ziëbicach – koszt 84 361,42 zł;

3. Zakup autobusu do przewozu dzieci do i ze szkół i przedszkoli w Gminie Ziębice – koszt 147 600,00 zł;
4. Doprowadzenie wody do szatni na boisku w Lubnowie (opracowanie dokumentacji) – koszt 3 000,00 zł;
5. Doprowadzenie wody oraz podłączenie wężła sanitarnego w szatni na boisku w Dębowcu – koszt zadania 8 290,00 zł;
6. Zakup samojezdnej kosiarki na boisku w Dębowcu – koszt 14 500,00 zł.

W 2019 r. Gminne Centrum Edukacji i Sportu złożyło 6 wniosków o dofinansowanie, z czego dla 7 zostało przyznane dofinansowanie tj.:

1. Zakup pomocy dydaktycznych w ramach programu „Aktywna tablica”

Wartość projektu: 52 500,00 zł

Dofinansowanie: 42 000,00 zł

Opis zadania: W ramach zadania zakupiono dla Szkoły Podstawowej Nr 2 w Ziębicach dwa zestawy tablicy interaktywnej wraz z projektorami, głośniki bezprzewodowe oraz głośnik mobilny. Dla Szkoły Podstawowej Nr 4 w Ziębicach zakupiono interaktywny monitor dotykowy, a dla Zespołu Szkół i Przedszkoli w Niedźwiedziu 3 zestawy tablic interaktywnych wraz z projektorem. Powyższy sprzęt przyczyni się do rozwoju szkolnej infrastruktury oraz pozwoli na podniesienie kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno – komunikacyjnych.

2. Program „Sprawny Dolnoślązaczek”

Dofinansowanie: 1 800,00 zł

Opis zadania: W programie wzięło udział 106 uczniów z 6 klas pierwszych szkół podstawowych gminy Ziębice. Program umożliwia prowadzenie jednej lekcji w-f tygodniowo w klasie I przez nauczyciela wychowania fizycznego oraz otrzymanie przez każdą ze szkół doposażenia w sprzęt sportowy w wysokości 600,00 zł na szkołę.

3. „Utworzenie dodatkowych 10 miejsc w żłobku miejskim w Ziębicach” w ramach Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch+”

Wartość projektu: 281 690,00 zł

Dofinansowanie: 225 352,00 zł

Opis projektu: W ramach zadania, które realizowane będzie w 2020 roku wykonany zostanie plac zabaw z nawierzchnią miękką, zakupione zostanie wyposażenie wypoczynkowe, sanitarne,

kuchenne oraz zakupione zostaną zabawki i pomoce dydaktyczne w celu utworzenia dodatkowych 10 miejsc w żłobku miejskim w Ziëbicach.

4. „Wyprawka szkolna” w ramach rządowego programu pomocy uczniom w 2019 roku

Wartość projektu: 3 285,00 zł

Dofinansowanie: 3 285,00 zł

Opis projektu: Projekt skierowany był do uczniów szkół ponadpodstawowych z orzeczeniem o niepełnosprawności. W ramach projektu uczniowie otrzymali dofinansowanie na zakup podręczników do zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, kształcenia specjalistycznego oraz materiałów edukacyjnych.

5. „Wyprawka szkolna dla dzieci romskich”

Wartość projektu: 11 300,00 zł

Dofinansowanie: 11 300,00 zł

Opis zadania: W ramach projektu zakupione zostały podręczniki, ćwiczenia językowe, przybory szkolne, plecaki oraz stroje sportowe dla uczniów romskich szkół podstawowych oraz szkół ponadpodstawowych z terenu gminy Ziëbice.

6. Program „Umiem pływać”

Wartość projektu: 25 068 zł

Dofinansowanie: 3 000 zł

Program powszechnej nauki pływania „Umiem pływać” obejmował 90 dzieci z klas I, II i III szkół podstawowych z terenu Gminy Ziëbice. Zajęcia prowadzone były w grupach 15 osobowych na krytej pływalni AQUAPARK GRANIT w Strzelinie. W ramach prowadzonych zajęć uczestnicy zdobyli umiejętności pływania, podnieśli poziom odporności, zniwelowali ewentualne wady postawy, a ponadto zostali zapoznani z podstawowymi zasadami bezpiecznego przebywania w wodzie i w pobliżu akwenów wodnych. Projekt dofinansowany ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki

Ponadto Gmina Ziëbice, mając na uwadze pogarszający się stan boiska szkolnego przy ul. Spacerowej, złożyła po raz trzeci wniosek do Ministerstwa Sportu na dofinansowanie przebudowy przyszkolnego boiska sportowego przy Szkole Podstawowej Nr 2 w Ziëbicach w ramach programu Rozwoju Lokalnej Infrastruktury Sportowej. Tym razem wniosek uzyskał dofinansowanie.

Wartość projektu: 1 183 575,27 zł

Dofinansowanie: 509 500,00 zł

Opis zadania: Inwestycja realizowana będzie w 2020 roku i polegać będzie na kompleksowej przebudowie istniejącego boiska o nawierzchni poliuretanowej na boisko wielofunkcyjne. Projekt obejmuje także wykonanie bieżni czterotorowej, budowę skoczni w dal oraz zagospodarowanie terenu wokół boiska.

Gminne Centrum Edukacji i Sportu w Ziębicach odpowiada za dowóz dzieci i młodzieży do szkół i przedszkoli dla których organem prowadzącym jest gmina Ziębice. Dowożone były dzieci z 27 sołectw gminy z wyjątkiem Pomianowa Dolnego oraz z miejscowości Doboszowice w gminie Kamieniec Ząbkowicki z uwagi na fakt, iż dzieci te uczęszczają do szkół na terenie gminy Ziębice (tj. Szkoła Podstawowa Nr 2 w Ziębicach oraz Zespół Szkół i Przedszkoli w Niedźwiedziu).

Ponadto zgodnie z uchwałą Nr 103/VIII/2019 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 31 października 2019 roku jednostka jest odpowiedzialna za koordynowanie lokalnego transportu zbiorowego należącego do gminy Ziębice. Jako organizator GCEiS odpowiadała w 2019 roku za planowanie oraz zapewnienie odpowiednich warunków funkcjonowania publicznego transportu zbiorowego na terenie gminy. W 2019 roku na obszarze gminy działały dwie linie:

1. Ziębice (dworzec PKP) – Ziębice (ul. Przemysłowa) – Ziębice (ul. Otmuchowska) – Osina Mała – Starczówek (dwa przystanki) – Głęboka – Pomianów Dolny (3 przystanki) – powrót;
2. Ziębice (dworzec PKP) – Ziębice (ul. Wojska Polskiego) – Ziębice (ul. Sportowa) – Kalinowice Dolne – Wigańcice (dwa przystanki) – Kalinowice Dolne – Bożnowice – Nowina – Jasienica – Skalice – Nowy Dwór – Ziębice (ul. Wojska Polskiego) – Ziębice (dworzec PKP).

Każda z linii kursowała jeden raz w tygodniu w tym jeden kurs poranny i jeden kurs popołudniowy.

W sumie wszystkie pojazdy GCEiS w Ziębicach przejechały w 2019 roku prawie 185 000 km. Łączna kwota wydana w 2019 roku na transport wyniosła wraz z inwestycją (zakup autobusu) 1 043 415 zł (5,64 zł za 1 km), a łączna kwota wydana w 2019 roku na transport wyniosła bez inwestycji (zakup autobusu) 895 816 zł (4,84 zł za 1 km).

IV. OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO

W celu poprawy jakości powietrza Gmina Ziębice w roku 2019 dofinansowała wymianę 37 starych nieefektywnych źródeł ciepła na nowoczesne i ekologiczne instalacje grzewcze. Łączna wartość dotacji przekazanej z budżetu Gminy Ziębice na realizację przedmiotowego programu to kwota 194 310,58 złotych.

W ramach gospodarki odpadami Gmina Ziębice realizowała program usuwania wyrobów zawierających azbest. Zadanie realizowano z udziałem środków pochodzących z budżetu Gminy Ziębice w kwocie 8 102,83 zł oraz WFOŚiGW we Wrocławiu w kwocie 34 009,50 zł.

W wyniku realizacji ww. zadania w roku 2019 zutylizowano 29,95 Mg wyrobów zawierających azbest.

W ramach gospodarki ściekowej oraz ochrony wód powierzchniowych i podziemnych

Gmina Ziębice udzielała dotacje do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków. W roku 2019 dofinansowano budowę 4 instalacji indywidualnych oczyszczalni ścieków, przeznaczając na ten cel z budżetu Gminy Ziębice kwotę 15 000,00 zł.

Realizując zadania utrzymania i konserwacji urządzeń melioracji wodnych w roku 2019 konserwacji poddano 1.920 mb rowów oraz 5 przepustów, przeznaczając na ten cel środki z Budżetu Gminy Ziębice w wysokości 37 785, 60 zł (zadanie zostało dofinansowane z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego w kwocie 18 892,80 zł). W ramach utrzymania urządzeń wodnych z Budżetu Gminy Ziębice w kwocie 20 000 zł dofinansowano również gminną spółkę wodną "Ziębice" w Ziębicach, która z otrzymanej dotacji dokonała konserwacji 1.000 mb urządzeń melioracji wodnych.

W roku 2019 średnio na 1 mieszkańca gminy przypadało 370 kg zmieszanych odpadów komunalnych oraz 27 kg selektywnie zebranych odpadów komunalnych, w tym średnio: papier, - 1 kg na osobę, metale i tworzywa sztuczne – 5,6 kg na osobę, szkło – 5,11 kg na osobę, bio – 15,2 kg na osobę.

Stosunek osób segregujących odpady do osób gromadzących odpady w sposób zmieszany w styczniu 2019 roku wynosił 22%, w grudniu 2019 roku wynosił on 30%.

W ramach Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Ziębice w roku 2019 wykonano 32 zabiegi sterylizacji i kastracji zwierząt (23 koty i 9 psów). Gmina zapewniała również pomoc i opiekę weterynaryjną zwierzętom dzikim. W roku 2019 pomocy udzielono 8 dzikim zwierzętom.

W ramach realizacji zadań z zakresu utrzymania terenów użyteczności publicznej w roku 2019 dokonano kompleksowego odtworzenia nasadzeń zieleni w Rynku, zakupiono 17 koszy ulicznych oraz oczyszczono i uruchomiono staw wraz potokiem w Parku Miejskim w Ziębicach.

V. OCHRONA ZDROWIA

Na terenie gminy funkcjonowały w 2019 roku cztery niepubliczne zespoły opieki zdrowotnej (przychodnie) – trzy w Ziębicach i jeden w Henrykowie. W Henrykowie działał Caritas Archidiecezji Wrocławskiej, w którym znajdował się punkt rehabilitacji, warsztaty terapii zajęciowej i dom opieki św. Jadwigi Śląskiej.

Na bazie byłego szpitala w Ziębicach działał Zakład Opiekuńczo – Leczniczy przy ul. Kolejowej, przy ulicy Kościelnej funkcjonował Dom Pomocy Społecznej prowadzony przez Powiat Ząbkowicki, oraz prywatny Dom Pomocy Społecznej „Złota Jesień” przy ul. Wałowej.

Gmina Ziębice jest jedyną w powiecie, w której funkcjonuje podstacja SP ZOZ Pomoc Doraźna w Ząbkowicach Śląskich z siedzibą przy Placu Strażackim. Jest to na tyle istotne, że gmina Ziębice jest bardzo rozległa terytorialnie (222 km kw.) i liczy aż 29 miejscowości, a dojazd z Ząbkowic Śląskich do najodleglejszych miejscowości w gminie zajmuje nawet ok. 40 minut. Dlatego tak bardzo ważna jest współpraca między samorządem i pogotowiem. Radni Rady Miejskiej w Ziębicach w 2019 roku nie mieli żadnych wątpliwości i przeznaczili 20 000 zł na refundację zakupu sprzętu medycznego do podstacji w Ziębicach. Umowę w tym zakresie podpisali 5 kwietnia 2019 roku pani Beata Gil, dyrektor SP ZOZ Pomoc Doraźna i burmistrz Mariusz Szpilarewicz.

Ograniczaniem skutków nałogów w gminie Ziębice w 2018 roku zajmowało się kilka placówek i instytucji.

Najważniejsze spośród nich to:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych — prowadzi poradnictwo i pomoc uzależnionym oraz ich rodzinom, w tym także kieruje na leczenie odwykowe.

Ze środków uzyskanych przez gminę z tytułu udzielonych zezwoleń na sprzedaż alkoholu tzw. funduszu korkowego, w 2019 roku sfinansowane zostały następujące wydatki:

W ramach tzw. funduszu korkowego wydatkowano środki na działania związane z profilaktyką uzależnień, m.in.:

- konsultacje psychologiczne: 59 000,00 zł;
- doradztwo prawne: 20 000,00 zł;
- konsultacje i zajęcia terapeuty do spraw uzależnień: 33 000,00 zł;
- wynajem pomieszczeń na potrzeby terapii: 6 000,00 zł;
- zajęcia terapeutyczne grupy Bolko: 10 000,00 zł;
- działania profilaktyczne w oświacie: 75 000,00 zł (świetlice terapeutyczne, wypoczynek dzieci i młodzieży);
- warsztaty profilaktyczne w szkołach: 11 800,00 zł;
- zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży: 10 000,00 zł;
- konferencja naukowa 3000,00 zł;

Wszelkie usługi i zajęcia opłacone przez Gminę Ziębice były bezpłatne dla mieszkańców.

W 2019 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podjęła 53 interwencje w stosunku do osób nadużywających alkoholu.

2. Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej — zajmuje się diagnozowaniem zjawisk patologicznych oraz współpracą z instytucjami wychowawczymi.

VI. FUNKCJONOWANIE GMINNYCH JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH

Gminne Centrum Edukacji i Sportu w Ziębicach jako jednostka organizacyjna Gminy Ziębice w planach finansowych na 2019 rok przewidywało dochody na poziomie 80 000,00 zł, a zrealizowano w kwocie 76 709,29 zł oraz zaplanowano wydatki na poziomie 3 425 755,00 zł, a wykonano w kwocie 3 371 901,26 zł. Wydatki zostały wykonane zgodnie z założeniami, a dochody były mniejsze od zaplanowanych, ponieważ zaplanowano dodatkowe wpływy z opłat wpisowych za uczestnictwo w Półmaratonie Henrykowskim, a Gminne Centrum Edukacji i Sportu w 2019 roku nie było ich głównym organizatorem.

Kolejną gminną jednostką organizacyjną jest Ziębickie Centrum Kultury. W roku 2019 roku zrealizowano dochody na łączną wartość 2 185 033,26 zł wg poniższych tytułów:

1. dotacja podmiotowa z Gminy Ziębice w wysokości - 1 451 000,00 zł;
2. dotacja celowa z Gminy Ziębice na organizację Dni Ziębic i Dożynek 2019 – 69 000,00 zł;
3. dotacja celowa z Gminy Ziębice na zadanie inwestycyjne Modernizacja Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Ziębice - 31 576,00 zł;
4. dotacja celowa z Gminy Ziębice na zadanie inwestycyjne Zakup i montaż klimatyzacji w Ziębickim Centrum Kultury - 100 000,00 zł;
5. dotacja celowa z Biblioteki Narodowej na zadanie inwestycyjne Modernizacja Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Ziębice - 285 184,00 zł;
6. dotacja celowa z Biblioteki Narodowej na księgozbiór - 13 000,00 zł;
7. wpływy z działalności własnej ZCK - 199 373,26 zł (m.in. dzierżawa świetlic wiejskich, wynajem sal ZCK, dzierżawa pomieszczeń ZCK, darowizny);
8. wpłaty na obóz taneczny 35 900,00 zł.

Wydatki w roku 2019 roku zostały zrealizowane w łącznej wysokości 2 192 987,43 zł. Zostały one wykonane zgodnie z założeniami.

Następną gminną instytucją kultury jest Muzeum Sprzętu Gospodarstwa Domowego w Ziębicach. W planach finansowych na rok 2019 muzeum przewidziano wydatki na poziomie 422 000,00 zł oraz wpływy w wysokości 12 000,00 zł. Zostały one wykonane następująco: wydatki 423 685,57 zł, a dochody 13 685,57 zł.

Kolejną gminną jednostką organizacyjną jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ziębicach. Plan finansowy Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ziębicach na 2019 rok stanowiła kwota 23 002 327,89 zł., w tym:

- zadania zlecone gminy: 18 709 749,00 zł;
- dotacja na zadania własne gminy: 1 019 448,00 zł;
- zadania własne gminy: 2 985 086,16 zł;
- środki z EFS na realizację projektu pn. „Sukces zależy od Ciebie”, realizowanego w ramach poddziałania 9.1.1 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020: 288 044,73 zł.

Wykonanie planu finansowego za 2019 rok wynosiło : 22 524 480,87 zł (tj. 98%), w tym:

- zadania zlecone gminy: 18 570 316,96 zł;
- dotacja na zadania własne gminy: 1 082 509,19 zł;
- zadania własne gminy: 2 651 496,00 zł;

- środki z EFS na realizację projektu pn. „Sukces zależy od Ciebie”, realizowanego w ramach poddziałania 9.1.1 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020: 220 158,72 zł.

W gminie Ziębice funkcjonowały w 2019 roku także spółki, tj.: Zakład Usług Komunalnych w Ziębicach Sp. z o.o., Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. i Zakład Gospodarki Odpadami w Ziębicach Sp. z o.o.

W 2019 roku w Zakładzie Usług Komunalnych w Ziębicach Sp. z o.o. przychody netto wynosiły ok. 4 615 000,00 zł, w tym wpływy z Gminy z tyt. świadczonych usług w wysokości ok. 2 659 000,00 zł. Koszty z działalności wyniosły ok. 4 617 000,00 zł w tym wynagrodzenia wraz z ubezpieczenia społecznymi i innymi świadczeniami w wysokości ok. 2 434 000,00 zł, pozostałe zakupy materiałów i usług ok. 2 113 000,00 zł oraz pozostałe koszty z tytułu prowadzonej działalności wyniosły ok. 69 000,00 zł. Ostatecznie bilans Spółki zamknął się wynikiem ok. – 1 800,00 zł (straty). Strata ta uległa zmniejszeniu w stosunku do roku 2018 (ok. – 503 000,00 zł) z powodu zwiększenia wartości poszczególnych umów zawartych z Gminą Ziębice wynikających z realizacji zadań własnych gminy (obsługa przystanków, zarządzanie nieruchomościami, konserwacja i utrzymanie zieleni, oczyszczanie miasta), przy jednoczesnym zwiększeniu ilości czynności obsługowych w poszczególnych zakresach umów, z powodu umów zawartych z Zakładem Gospodarki Odpadami w Ziębicach Sp. z o.o. dotyczących dzierżawy pomieszczeń oraz samochodów oraz z powodu wygranego przetargu na odbiór odpadów z terenów niezamieszkałych.

W 2019 roku w spółce Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Ziębicach Sp. z o.o. przychody netto wynosiły ok. 8 310 000,00 zł, w tym z tytułu sprzedaży usług i produktów 6 834 000,00 zł. Nastąpiło podniesienie kapitału zakładowego przez Gminę Ziębice 185 000,00 zł. Koszty z działalności wyniosły 8 261 000,00 zł, w tym wynagrodzenia, ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia na rzecz pracowników 3 440 000,00 zł, pozostałe zakupy materiały i usług 3 390 000,00 zł, amortyzacja 1 023 000,00 zł oraz pozostałe koszty z tytułu prowadzonej działalności wyniosły 407 000,00 zł. Ostatecznie bilans Spółki zamknął się zyskiem netto ok. 28 000,00 zł.

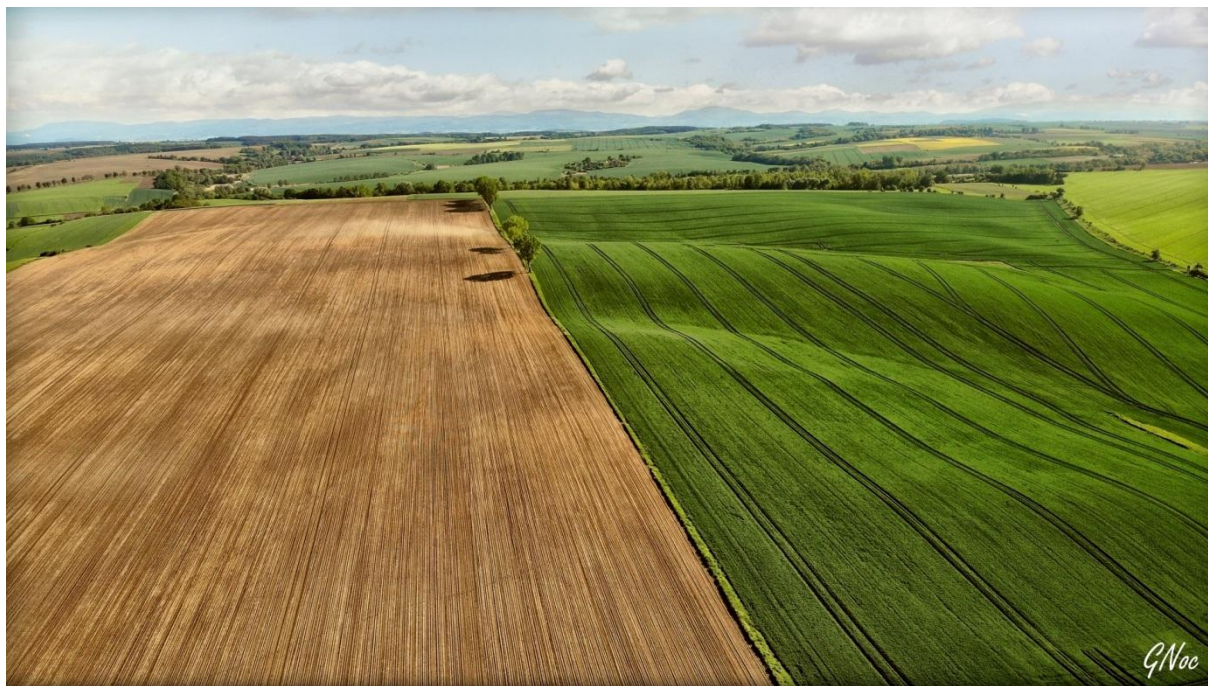
Zakład Gospodarki Odpadami w Ziębicach Sp. z o.o. został zarejestrowany w KRS dnia 20.02.2019 roku. Kapitał zakładowy spółki wynosił 75 000,00 zł i stanowił w 100% własność Gminy Ziębice. Spółka ta świadczy na rzecz Gminy Ziębice odbiór odpadów komunalnych z terenów zamieszkałych. W 2019 roku w Zakładzie Gospodarki Odpadami w Ziębicach Sp. z o.o.

przychody netto wynosiły ok. 1 933 000,00 zł. Przychody brutto ze sprzedaży usług świadczonych na rzecz Gminy wynosił ok. 2 354 000,00 zł. Koszty z działalności wyniosły ok. 1 962 000,00 zł w tym wynagrodzenia wraz z ubezpieczeniami społecznymi i innymi świadczeniami w wysokości ok. 532 000,00 zł, pozostałe zakupy materiałów i usług ok. 1 430 000,00 zł.

Ostatecznie bilans Spółki zamknął się wynikiem ok. – 30 000,00 zł (straty). Główną przyczyną osiągniętej straty był fakt, że Spółka została zarejestrowana 01.02.2019 roku, a faktyczne rozpoczęcie jej działalności (odbiór i transport odpadów) nastąpiło w dniu 01.04.2019 roku.

VII. ROLNICTWO

W roku 2019 na terenie gminy Ziębice działało 1249 gospodarstw rolnych. W strukturze gruntów dominowały gospodarstwa bardzo małe lub małe. Znaczna część powierzchni zasiewów przeznaczona była na uprawy przemysłowe, rzepaku oraz kukurydzy na ziarno. W roku 2019 wydano 19 decyzji zezwalających na uprawę konopi włóknistych na powierzchni 58,28 ha.

W 2019 roku zawarto 26 umów dzierżawy na przeznaczone do użytkowania rolniczego użytki rolne. Łączna powierzchnia dzierżawionych z zasobów mienia komunalnego Gminy Ziębice gruntów na terenie miasta Ziębice na rzecz 102 dzierżawców wynosiła 159,6549 ha z tego: 113,8838 ha gruntów ornych, 43,7830 ha użytków zielonych i 1,9881 ha gruntów pozostałych.

Przedmiotem dzierżawy na rzecz 6 podmiotów gospodarczych zgodnie z umowami dzierżawy były grunty pod prowadzenie działalności gospodarczej (mała gastronomia, handel ogólnospożywczy, infrastruktura stacji paliw, grunt pod kioskami RUCH, grunt pod garażem).

Przedmiotem dzierżawy dla 67 osób były grunty z przeznaczeniem pod ogródki warzywno-kwiatowe.

W oparciu o przepisy ustawy o gospodarce nieruchomościami prowadzone były postępowania administracyjne w trybie k.p.a., w efekcie których w 2019 roku wydano 35 decyzji zatwierdzających podziały nieruchomości.

Na podstawie przepisów Prawa geodezyjnego i kartograficznego rozpatrzono 24 sprawy dotyczące ustalania i zmiany numeracji porządkowej nowo powstającym budynkom.

W trybie przepisów ustawy o wliczaniu okresów pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym do stażu pracy rozpatrzono i załatwiono zgodnie z k.p.a. 14 spraw.

Z zakresu uzyskania na rzecz Gminy Ziębice prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa na zasadzie tzw. komunalizacji w 2019 roku wszczęte były 3 postępowania, które jeszcze nie zostały zakończone.

Na bieżąco w systemie miesięcznym sporządzano informacje z obrotu (zbycie/nabycie) mieniem komunalnym Gminy Ziębice.

W 2019 roku sprzedano łącznie 17 nieruchomości gruntowych na łączną kwotę 1 513 272,90 zł. Gmina Ziębice nabyła nieruchomość gruntową w miejscowości Brukalice na której znajduje się tablica pamiątkowa, upamiętniająca powstanie „Księgi henrykowskiej”, która

wpisana jest na listę "Pamięć Świata" UNESCO. W 2019 roku na obszarze wiejskim zostało zawartych 137 umów dzierżawy na grunty użytkowane rolniczo o łącznej pow. 120,0567 ha. W miejscowości Biernacice zostało zawartych 6 umów na grunty o łącznej powierzchni: 6,6156 ha, natomiast w miejscowości Bożnowice 1 umowa o pow. 0,66 ha. Miejscowość Brukalice obejmowała 1 umowę dzierżawy z powierzchnią 1,04 ha. Na grunty w Dębowcu zostało zawarte 4 umowy o powierzchni 0,93 ha. W miejscowości Głęboka zostało zawartych 6 umów na grunty o powierzchni 9,25 ha. Miejscowość Henryków obejmowała 1 umowę o powierzchni 0,5555 ha. W Jasienicy również zawarto jedną umowę na działkę o powierzchni 1,6750 ha. W miejscowości Kalinowice Dolne zostało podpisane 3 umowy na pow. 3,662 ha. Grunty o pow. 15,635 ha w Kalinowicach Górnych objęło 8 umów dzierżawy. Na obszarze Krzelkowa Gmina Ziębice zawarła 8 umów o pow. 9,4031 ha. Miejscowość Lubnów została objęta 7 umowami o pow. 2,171 ha. W Niedźwiedniku zostało zawartych 6 umów na 4,0456 ha. W miejscowości Niedźwiedź Gmina zawarła 14 umów na łączną powierzchnię 13,3296 ha. Na grunty w Nowym Dworze zostało zawarte 4 umowy na 7,1078 ha. W Nowinie zostało zawiązanych 3 umowy na grunty o pow. 2,73ha. Osina Mała to zaledwie 1 umowa na pow. 0,33 ha. Podobnie jest w Pomianowie Dolnym - 1 umowa na 0,4445 ha i Skalicach 1 umowa na 0,10 ha. W miejscowości Służejów na 2,3763 ha zawarto 8 umów, Starczówek obejmował 4 umowy na grunty o pow. 2,1582 ha, Wadochowice zostało zawartych 6 umów na pow. 1,725 ha. Osina Wielka obejmowała 11 umów na łączną powierzchnię 7,5954 ha. Miejscowość Rososznica to 6 umów o pow. 5,67 ha, a Raczyce to zaledwie 3 umowy na 1,8197 ha. Grunty w Wigańcicach o pow. 13,5752 ha obejmują 16 umów dzierżawy, natomiast na grunty w miejscowości Witostowice o pow. 5,4447 ha zostało zawartych 7 umów. Na terenie miasta Ziębice zostało zawartych 13 umów dzierżawy na grunty z przeznaczeniem pod ogródki warzywno – kwiatowe o pow. 0,4443 ha.

VIII. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

Zgodnie z treścią ustawy o strażach gminnych, innych ustaw i aktów prawa miejscowego zadania dotyczące zapewnienia porządku publicznego na terenie gminy realizuje umiejscowiona w strukturze urzędu gminy Straż Miejska z siedzibą przy Placu Strażackim nr 8.

W okresie sprawozdawczym 2019 roku do września zadania te realizowane były przez 4 strażników miejskich, od 3 września zatrudniono kolejnego strażnika na etacie komendanta Straży Miejskiej.

Służby pełnione były w systemie dwóch zmian w godzinach 7:00 – 15:00 i 14:00 – 22:00. Ponadto w każdą sobotę była pełniona służba na pierwszej zmianie, dodatkowo – w zależności od potrzeb – w pozostałe dni świąteczne organizowano patrole do realizacji zadań związanych z zabezpieczeniem imprez plenerowych.

Do zadań Straży Miejskiej na podstawie art. 11. ustawy o Strażach Gminnych należy w szczególności:

- 1) ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych;
- 2) czuwanie nad porządkiem i kontrola ruchu drogowego – w zakresie określonym w przepisach o ruchu drogowym;
- 3) kontrola publicznego transportu zbiorowego – w zakresie określonym w art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym
- 4) współdziałanie z właściwymi podmiotami w zakresie ratowania życia i zdrowia obywateli, pomocy w usuwaniu awarii technicznych i skutków klęsk żywiołowych oraz innych miejscowych zagrożeń;
- 5) zabezpieczenie miejsca przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia albo miejsc zagrożonych takim zdarzeniem przed dostępem osób postronnych lub zniszczeniem śladów i dowodów, do momentu przybycia właściwych służb, a także ustalenie, w miarę możliwości, świadków zdarzenia;
- 6) ochrona obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej;
- 7) współdziałanie z organizatorami i innymi służbami w ochronie porządku podczas zgromadzeń i imprez publicznych;
- 8) doprowadzanie osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień lub miejsca ich zamieszkania, jeżeli osoby te zachowaniem swoim dają powód do zgorszenia w miejscu publicznym, znajdują się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu i zdrowiu innych osób;
- 9) informowanie społeczności lokalnej o stanie i rodzajach zagrożeń, a także inicjowanie i uczestnictwo w działaniach mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi;
- 10) konwojowanie dokumentów, przedmiotów wartościowych lub wartości pieniężnych dla potrzeb gminy.

Tabela Nr 7 Czynności podejmowane przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej w Ziëbicach wobec sprawców wykroczeñ

Lp.	Rodzaj wykroczeñ zawartych w:	Środki oddziaływania wychowawczego (art. 41 kw)	Grzywna nałożona w drodze mandatu karnego		Wnioski do sądu	Inny sposób zakoñczenia czynności (np. odstąpienie od skierowania wniosku o ukaranie, przekazanie sprawy innym organom)	Razem
			liczba	kwota			
1	Ustawie – Kodeks wykroczeñ:						
a	wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia	16	3	250	0	1	20
b	wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji	286	9	900	0	6	301
c	wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej	0	4	400	0	0	4
	wykroczenia przeciwko	0	1	50	0	0	1

d	urządzeniom użytku publicznego						
2	ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	4	37	3350	0	0	41
3	ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	5	13	1650	0	1	19
4	ustawie o ochronie zwierząt	1	0	0	0	0	1
5	ustawie o odpadach	6	2	200	0	0	8
OGÓŁEM		318	69	6800	0	8	395

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Ziębicach

Tabela Nr 8 Czynności podejmowane przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej w Ziębicach w reakcji na zgłoszenia mieszkańców.

Przyjęte zgłoszenia od mieszkańców, dotyczące:	
a) zakłócenia porządku publicznego i spokoju,	11
b) zagrożeń w ruchu drogowym,	25
c) ochrony środowiska i gospodarki odpadami,	39

d) zwierząt	35
Pozostałe zgłoszenia:	27

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Ziębicach

W 2019 roku, na podstawie obowiązującego porozumienia zawartego przez Burmistrza Ziębic z Komendantem Powiatowym Policji w Ząbkowicach Śląskich organizowano wspólne patrole mieszane strażnika miejskiego z policjantem. W okresie objętym niniejszą informacją wykonano łącznie 135 takich patroli. Strażnicy aktywnie współuczestniczyli w realizacji policyjnych działań wzmożonych. Realizowali te zadania m.in. w działaniach pod krypt. „Bezpieczne wakacje”, „Bezpieczne ferie”, „Akcja Zima”, „Bezpieczny wypoczynek nad wodą”, „Akcja znicz”.

Ponadto funkcjonariusze straży realizowali obowiązki służbowe polegające na zabezpieczeniu imprez plenerowych: Dni Ziębic, Dożynek Gminnych, Półmaratonu Henrykowskiego, Drogi Krzyżowej, Procesji Bożego Ciała, Orszaku Trzech Króli, Święta Kombatantów, Biegu Wilczym Tropem, Półmaratonu Księżki Henrykowskiej, Jarmarków Świątecznych.

Systematycznie w okresie trwania nauki szkolnej strażnicy realizowali zadania dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w trakcie drogi do szkoły i po zakończeniu zajęć szkolnych.

Na terenie gminy Ziębice działa Komisariat Policji podległy Komendzie Powiatowej Policji w Ząbkowicach Śl., obsługujący całą gminę oraz miasto.

W 2019 roku stan etatowy tej jednostki wynosił 26 funkcjonariuszy. W okresie sprawozdawczym ze służby w jednostce ubył jeden policjant (przeszedł na emeryturę), realizację obowiązków służbowych w Komisariacie rozpoczął także 1 policjant. 30 lipca 2019 roku nastąpiła zmiana na stanowisku Komendanta Komisariatu Policji w Ziębicach – funkcję tę pełni st. asp. Michał Adamczyk.

W okresie sprawozdawczym policjanci z ziębickiej jednostki podjęli łącznie 1758 interwencji wobec osób naruszających prawo, w tym w mieście wykonali 1166 interwencji, na

obszarach wiejskich interweniowali w 592 przypadkach.

W policyjnej statystyce w 2019 roku odnotowano popełnienie 67 przestępstw w tzw. podstawowych kategoriach. Zalicza się do nich:

rozbój – 1 zdarzenie;

bójka i pobicie – 2 zdarzenia;

uszkodzenie ciała – 5 zdarzeń;

kradzież z włamaniem – 22 zdarzenia;

kradzież cudzego mienia – 28 zdarzeń;

zniszczenie mienia – 9 zdarzeń.

Funkcjonariusze ujawnili 9 zdarzeń związanych z przestępczością narkotykową. Zatrzymali na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa 71 sprawców.

W ubiegłym roku na terenie gminy Ziębice zatrzymano 41 kierujących pojazdami mechanicznymi w stanie nietrzeźwości. W Ziębicach wyeliminowano z ruchu 20 nietrzeźwych kierujących, na obszarze wiejskim 21. Zanotowano 9 wypadków komunikacyjnych na terenie miasta i 8 na obszarach wiejskich.

W Ziębicach w 2019 roku funkcjonował posterunek czasowy Państwowej Straży Pożarnej, w którym stacjonował 4-osobowy zastęp z dowódcą, kierowcą-ratownikiem oraz dwoma ratownikami. Na wyposażeniu PSP posiadało jeden średni samochód ratowniczo - gaśniczy z napędem 4x4, wyposażony w zbiornik na wodę o pojemności 2500 l i zbiornik na środek pianotwórczy 250 l, autopompę dwuzakresową Ruberg R30/2,5 o wydajności nominalnej 1600 l/min przy 8 bar i 250 l/min przy 40 bar.

W gminie Ziębice w 2019 roku funkcjonowało 15 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z czego w podziale bojowym jest 14 jednostek OSP, a jednostka OSP Wadochowice funkcjonuje jako stowarzyszenie (wycofana z podziału bojowego). W Krajowym Systemie Ratowniczo - Gaśniczym funkcjonują obecnie dwie jednostki z terenu Gminy Ziębice. Są to jednostki OSP Henryków oraz OSP Lubnów. Ponadto jednostka OSP Lubnów ma prawo uczestniczyć w ratowniczo-gaśniczych działaniach transgranicznych na terenie Republiki Czeskiej

w ramach "Planu ratowniczego udzielania pomocy przygranicznej przez jednostki ochrony przeciwpożarowej Województwa Dolnośląskiego oraz Kraju Ołomunieckiego".

Tabela Nr 9 Ilość członków Ochotniczych Straży Pożarnych w gminie Ziębice na dzień 31.12.2019 roku

Nazwa OSP	Ilość członków					
	ogółem	kobiety	mężczyźni do lat 65	mężczyźni powyżej 65 lat	wspierający	honorowi
1.Osina Wielka	15	1	14			
2.Wigańcice	17		17		6	1
3.Pomianów Dolny	34	8	20		2	4
4.Wadochowice	15		14	1		
5.Krzelków	23		23		3	1
6.Niedźwiedź	22	1	17			4
7.Lubnów	58	15	37	6		
8.Witostowice	24	2	22			
9.Henryków	29		22	5	2	
10.Nowy Dwór	29		26	1	2	2
11.Czerńczyce	17		15	2		
12.Nowina	12		12			
13.Głęboka	18		16	2		
14.Starczówek	35	8	23	2	4	2
15.Bożnowice	16		14	1		1
Razem	364	35	292	20	19	15

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Ziębicach

Tabela Nr 10 Charakterystyka wyjazdów do zdarzeń z udziałem Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Ziębice w roku 2019

Jednostka	Rodzaj zagrożenia			
	Pożar	Miejscowe zagrożenie	Alarm fałszywy	Zabezpieczenie rejonu
OSP Henryków	52	33	16	2
OSP Bożnowice	10	2	1	0
OSP Czerńczyce	4	6	0	0
OSP Głęboka	0	1	0	0
OSP Krzelków	8	6	0	0
OSP Lubnów	12	10	3	1
OSP Niedźwiedź	21	3	2	0
OSP Nowina	2	0	0	0
OSP Nowy Dwór	2	0	0	0
OSP Osina Wielka	0	1	0	0
OSP Pomianów Dolny	2	0	1	0
OSP Starczówek	24	11	1	0
OSP Wigańcice	6	2	1	0
	151	81	13	3

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Ziębicach

Przy jednostkach OSP działają Jednostki Operacyjno - Techniczne, będące społecznym odpowiednikiem jednostek ratowniczo - gaśniczych PSP. Jest to pododdział czynnych członków strażaków OSP przeznaczony do działań ratowniczych. Osoby działające w strukturach takiej jednostki muszą posiadać odpowiedni wiek, aktualne badania lekarskie, jak również ukończone

przeszkolenie pożarnicze – adekwatne do zajmowanej funkcji. Skład JOT bierze bezpośredni udział w działaniach ratowniczych. W gminie Ziębice powołano 14 JOT, z czego:

- I kategoria JOT - 3 jednostki,
- II kategoria JOT - 1 jednostka,
- III kategoria JOT – 5 jednostek,
- IV kategoria JOT – 5 jednostek.

Główne grupy wydatków to: zakupy materiałów budowlanych i usług remontowych, części zamiennych do samochodów i innego sprzętu pożarniczego, zakup energii i wody, sprzętu oraz umundurowania, wydatki na zabezpieczenie remiz przed włamaniami, organizacja zawodów strażackich, ekwiwalenty za udział w akcjach ratowniczych i szkoleniach, ubezpieczenia strażaków i samochodów pożarniczych.

Jeśli chodzi o charakterystykę zdarzeń na terenie gminy Ziębice co roku obserwujemy większą ilość następujących zdarzeń:

- w okresie wiosennym i jesiennym – pożary traw na nieużytkach, w niektórych przypadkach przechodzące w pożary leśne;
- w okresie letnim - pożary zbóż na pniu, słomy i ścierni;
- w okresie grzewczym - pożary sadzy w kominach budynków mieszkalnych, zatrucia tlenkiem węgla;
- po anomaliach pogodowych - gwałtowne burze z opadami deszczu lub śniegu lub silne wiatry - podtopienia, powalone drzewa i uszkodzone konstrukcje budowlane.

Duży odsetek stanowią też zdarzenia komunikacyjne: wypadki i kolizje drogowe.

Działalność OSP poza działaniami ratowniczymi:

- działalność prewencyjna: pogadanki w przedszkolach, szkołach i zebraniach wiejskich, pokazy itp.;
- działalność kulturalno-sportowa: organizacja i udział w zawodach, festynach, zlotach, biegach;
- działalność charytatywna: udział i organizacja działań na rzecz chorych i potrzebujących pomocy, zbiórka datków, pokazy, licytacje;
- zabezpieczenie imprez sportowych, kulturalno-oświatowych i innych ważnych organizowanych w gminie;

- integrowanie środowisk wiejskich: spotkania, prace społeczne, wyjazdy i wycieczki;
- praca z młodzieżą: młodzieżowe drużyny pożarnicze;
- udział w ważnych uroczystościach kościelnych.

W gminie Ziębice występuje najwięcej jednostek OSP – 15 w stosunku do innych gmin powiatu 3-8 OSP. Świadczyć to może o pielęgnacji tradycji przodków i integracji środowisk wiejskich w sołectwach.

W 2019 roku do jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych działających na terenie Gminy Ziębice trafił 1 milion złotych z przeznaczeniem na wyposażenie. Cieszy to szczególnie, bo 823 tys. zł to środki finansowe pozyskane przez Gminę i same jednostki z funduszy zewnętrznych.

23 maja 2019 roku w Urzędzie Wojewódzkim odbyło się podpisanie promes na zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych dla jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej z Dolnego Śląska. W wydarzeniu udział wzięli m.in. Dolnośląski Komendant Wojewódzki Straży Pożarnej we Wrocławiu Adam Konieczny oraz prezes Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska we Wrocławiu Łukasz Kasztelowicz. Gminę Ziębice reprezentowali: prezes Ochotniczej Straży Pożarnej w Lubnowie pan Arkadiusz Smędzik, Naczelnik pan Dariusz Pindral oraz Zastępca Burmistrza Ziębic pani Małgorzata Wołczyk. Całkowita kwota przeznaczona na zakup nowego samochodu wyniosła 773 670,00 złotych.

Gmina Ziębice przekazała 100 000,00 zł. Pozostałe środki 673 670,00 zł pochodziły z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej 280 000,00 zł, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej 50 000,00 zł, Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego 180 000, 00 zł, Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej 50 000,00 zł, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego 100 000,00 zł oraz środków własnych OSP Lubnów 13 670,00 zł. Pozyskanie nowego wozu ratowniczo-gaśniczego było pierwszą taką inwestycją w Gminie od 10 lat. Wówczas pojazd trafił na wyposażenie OSP w Henrykowie.

W lipcu 2019 roku przekazano strażakom w Niedźwiedziu nowy sprzęt zakupiony w ramach zadania "Poprawa gotowości bojowej w OSP w Niedźwiedziu poprzez zakup specjalistycznego sprzętu." Za kwotę 12 465,00 zł z funduszu sołeckiego zakupiono 2 szt. aparatów powietrznych typu AirGoPRO SL z butlą stalową, 2 szt. sygnalizatorów bezruchu motionSCOUT K-T CNBOP, 2 szt. pokrowców na maskę z usztywnioną klapą oraz jedną deskę IRON DUCK ze stabilizacją i pasami. Nowy sprzęt pozwoli na zwiększenie wartości bojowej oraz sprawności strażaków podczas prowadzonych z ich udziałem akcji mających na celu ochronę zdrowia i życia lokalnej społeczności.

Z programu „Mały Strażak” w 2019 roku pieniądze na nowe wyposażenie trafiły do jednostek OSP z terenu gminy Ziębice: OSP Lubnów - 16 753 zł, OSP Krzelków - 9 243,11 zł oraz OSP Witostowice 10 464,30 zł. Fundusze zostały przeznaczone na zakup sprzętu do zadań związanych z zapobieganiem i likwidacją zagrożeń środowiska.

Dzięki wsparciu Urzędu Marszałkowskiego OSP Henryków wzbogaciło się w 2019 roku m.in. o dwie poduszki wysokociśnieniowe, pilarkę Stihl, parawan ochronny i zestaw do otwierania drzwi i cięcia Lucas. Ze środków gminnych zakupiono prądownicę wodną TFT G-Force.

OSP Starczówek ze środków Urzędu Marszałkowskiego otrzymało pilarkę Stihl, a ze środków gminnych aparat oddechowy oraz czujnik bezruchu. Również do pozostałych jednostek trafił sprzęt, przede wszystkim w 2019 roku postawiono na zapewnienie odpowiednich środków łączności (zestawy radiotelefonów Hytera).

IX. POMOC SPOŁECZNA

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Ziębice na lata 2018-2025, przyjęta uchwałą Rady Miejskiej w Ziębicach 309/VII/2018 z dnia 29 marca 2018 roku wskazuje

istotne kwestie społeczne, z jakimi zmagają się mieszkańcy, a także wytycza cele strategiczne projektowanych zmian, kierunki działań na rzecz niwelowania zjawisk społecznie niepożądanych oraz zajmuje się tworzeniem mechanizmów wzmacniających efektywność dokonywanych zmian. Wskazuje również na sposób realizacji podejmowanych przedsięwzięć, realizowanych w ramach strategii, określa ramy finansowe oraz wskaźniki realizacji działań. Jest to istotny dokument, który ma duże znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców gminy Ziębice, w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz osób bezrobotnych. Zorientowana jest na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w gminie oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej jak: edukacja, ochrona zdrowia, bezpieczeństwo publiczne, pomoc osobom niepełnosprawnym, zapobieganie wykluczeniu społecznemu, pomoc osobom bezrobotnym.

W kontekście rozpoznanych na terenie gminy Ziębice problemów społecznych celem głównym strategii było organizowanie warunków sprzyjających ograniczaniu obszarów wykluczenia społecznego. Tak sformułowany cel strategii objął wszystkie jej obszary problemowe i adresowany był do wszystkich potencjalnych mieszkańców gminy Ziębice, których warunki i poziom życia odbiegają od przeciętnego poziomu życia mieszkańców.

Cel generalny realizowany był przez cele strategiczne, które zakładają m.in.:

1) zintegrowany system pomocy społecznej, który tworzony był poprzez:

- zmniejszenie skutków ubóstwa poprzez systematyczną pomoc rzeczową i finansową realizowaną przez MGOPS,
- realizację pracy socjalnej przez pracowników MGOPS na rzecz osób wykluczonych społecznie,
- realizację efektywnych form wsparcia na rzecz osób wykluczonych społecznie poprzez realizację projektów finansowanych ze środków europejskich,
- opracowywanie i realizacja gminnego programu z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii,
- realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- zapewnienie specjalistycznego poradnictwa osobom z problemem uzależnień,
- realizację 3 - letniego programu wspierania rodziny,
- zapewnienie wsparcia materialnego dla rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych,

- realizacja przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej programu w zakresie dożywiania,
- 2) zapobieganie bezrobociu i łagodzenie jego skutków poprzez:
- pracę socjalną z osobami/rodzinami w których występuje problem bezrobocia i które zostały objęte wsparciem MGOPS,
  - realizację efektywnych form pomocy osobom bezrobotnym poprzez realizację projektów finansowanych ze środków europejskich,
- 3) zintegrowany system wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych poprzez:
- zapewnienie wsparcia materialnego dla osób starszych i niepełnosprawnych,
  - zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej,
  - zapewnienie dostępności do usług opiekuńczych, zdrowotnych, diagnostycznych i rehabilitacji dla osób starszych i niepełnosprawnych,
- 4) tworzenie sprzyjających warunków rozwoju dla rodzin z dziećmi, w tym:
- realizacja programów wsparcia materialnego rodzin np. Karta Dużej Rodziny, Rodzina 500+, Program „Za Życiem”.

Ocena zasobów pomocy społecznej dla gminy Ziębice za 2019 rok została przygotowana na podstawie danych zebranych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej za pośrednictwem systemu Centralnej Aplikacji Statystycznej MRPiPS. Dane z oceny umożliwiają analizowanie i monitorowanie występowania problemów społecznych oraz planowanie działań aktywizujących jednostki samorządu terytorialnego w obszarze usług społecznych. Zawarte w niej informacje są materiałem poglądowym, mającym ułatwić władzom gminy podejmowanie decyzji, związanych z planowaniem budżetu w zakresie polityki społecznej w kolejnym roku. Ocena zasobów ukazuje skalę potrzeb, problemów i wyniki poszczególnych działań.

W 2019 roku Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ziębicach udzielił pomocy finansowej, rzeczowej i pracy socjalnej – łącznie 510 osobom, wydano 505 decyzji administracyjnych. W roku oceny, w stosunku do 2018 roku, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zmniejszyła się o 82 osoby. Natomiast liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zwiększyła się w stosunku do roku poprzedniego o 15. W 2019 roku liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej wynosiła 471. Natomiast w sumie w tych rodzinach było 849 osób.

Największą grupę świadczeniobiorców pomocy społecznej stanowiły rodziny borykające się z problemem bezrobocia i ubóstwa. W 2019 roku problem ten dotyczył kolejno 193 i 192 rodzin. Następnymi bardzo często występującymi problemami były: długotrwała lub ciężka choroba – 187 rodzin oraz niepełnosprawność – 136 rodzin.

Znaczną grupę stanowią rodziny, dla których podstawę przyznania pomocy stanowiła bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. W 2019 roku ogółem było to 37 rodzin. Jednak bardzo często w rodzinach występuje kilka powodów trudnej sytuacji życiowej. Należy zauważyć, iż problemy związane z bezrobociem, niepełnosprawnością, długotrwałą chorobą, bezradnością rodzin w sprawach opiekuńczo - wychowawczych są ze sobą powiązane.

Poniższa tabela prezentuje szczegółowo dane dotyczące powodów trudnej sytuacji rodzin, które skorzystały z pomocy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ziębicach w 2019 roku.

Tabela Nr 11 Powody udzielenia wsparcia w ramach pomocy społecznej w 2019 roku

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
	OGÓŁEM	w tym: NA WSI	
<i>ubóstwo</i>	192	78	374
<i>sieroctwo</i>	0	0	0
<i>bezdomność</i>	5	1	6
<i>potrzeba ochrony macierzyństwa</i>	14	8	63
<i>w tym: wielodzietność</i>	10	7	55
<i>bezrobocie</i>	193	71	464
<i>niepełnosprawność</i>	136	46	238
<i>długotrwała lub ciężka choroba</i>	187	61	276
<i>bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gosp.</i>	37	12	138

<i>domowego - ogółem</i>			
<i>w tym:</i>	30	9	102
<i>rodziny niepełne</i>			
<i>rodziny wielodzietne</i>	7	3	33
<i>przemoc w rodzinie</i>	2	0	3
<i>alkoholizm</i>	16	6	25
<i>narkomania</i>	1	0	1
<i>trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z ZK</i>	5	1	6
<i>Zdarzenie losowe</i>	5	1	10
<i>Kłęska żywiołowa lub ekologiczna</i>	3	3	10

źródło: opracowanie własne na podstawie danych MGOPS w Ziëbicach

Należy zauważyć, iż w omawianym okresie w porównaniu do lat poprzednich, znacznie spadła liczba osób, które korzystają ze świadczeń pomocy społecznej. Duży wpływ na powyższe może mieć realizacja programu „Rodzina 500 plus”, ale przede wszystkim poprawa w zakresie zaradności osób i rodzin z terenu gminy Ziębice.

Podsumowując w gminie Ziębice najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej, a jednocześnie powodami ubiegania się o świadczenia z pomocy społecznej było ubóstwo, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

W 2019 roku Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ziëbicach realizując zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej objął pomocą w ramach zadań zleconych i własnych 471 rodzin, z których 129 to rodziny mieszkające na terenach wiejskich.

Tabela Nr 12 Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2019 roku

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
	OGÓŁEM	w tym:	
		NA WSI	
<i>RODZINY OGÓŁEM</i>	471	129	849
o liczbie osób			
1	301	71	301
2	70	17	140
3	40	14	120
4	30	12	120
5	18	8	90
6 i więcej	12	7	78
w tym (z wiersza 1)	99	38	387
rodziny z dziećmi ogółem			
o liczbie dzieci			
1	39	13	113
2	28	11	104
3	22	9	106
4	8	4	49
5	1	1	7
6	0	0	0
7 i więcej	1	0	8
<i>RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM</i>	35	8	120
o liczbie dzieci			
1	13	3	28
2	9	1	28
3	9	2	38
4 i więcej	4	2	26

źródło: opracowanie własne na podstawie danych MGOPS w Ziębicach

W tworzenie zintegrowanego systemu pomocy społecznej na terenie gminy Ziębice wpisuje się również realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2020 wprowadzonego uchwałą Rady Miejskiej w Ziębicach Nr XXII/111/2016 z dnia 3 marca 2016 roku. Cel główny programu tj. przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, wsparcie dla osób doznających przemocy oraz skuteczne oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie, realizowany jest na bieżąco poprzez wdrażanie szczegółowych działań, w tym m. in. monitorowanie i diagnozowanie przemocy w rodzinie, zapewnienie bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy, poinformowanie o możliwościach uzyskania pomocy. Istotne jest również bieżące zwiększanie kompetencji zawodowych pracowników oraz integrowanie na terenie gminy działań, podejmowanych na rzecz zapobiegania i zwalczania zjawiska przemocy, co również na bieżąco realizowano.

W budynku Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ziębicach funkcjonuje Gminny Zespół Interdyscyplinarny, który realizuje powyższe zadania. W 2019 roku w Zespole realizowanych było 40 Niebieskich Kart. Natomiast 21 zostało zakończonych z powodu ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy. Ogółem w 2019 roku były 73 osoby dotknięte problemem przemocy w rodzinie, w tym 31 kobiet, 5 dzieci, 37 mężczyzn.

Zintegrowany system pomocy społecznej to również konieczność stworzenia spójnego systemu wspierania rodzin mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w Gminie Ziębice. Powyższy cel w 2019 roku gmina realizowała na podstawie Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Ziębice na lata 2017-2019 przyjętego uchwałą nr 227/VII/2017 Rady Miejskiej w Ziębicach z dnia 29 czerwca 2017 roku.

W 2019 roku program wdrażany był poprzez realizację szczegółowych celów i konkretnych działań, do których należało:

- zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno - bytowych dziecka i jego rodziny, poprzez dożywianie dzieci i dorosłych, pomoc finansową w formie zasiłków, przyznawanie stypendiów socjalnych, organizowanie działań samopomocowych na rzecz rodzin ubogich, zbiórka mebli, odzieży używanej, udzielanie pomocy w formie dodatków mieszkaniowych oraz dodatków energetycznych oraz przydzielanie mieszkań socjalnych i komunalnych;
- podniesienie kompetencji opiekuńczo - wychowawczych rodziców, opiekunów poprzez

organizowanie poradnictwa specjalistycznego, w tym psychologicznego, prawnego, pedagogicznego dla rodziców, wsparcie i pomoc asystenta rodziny, diagnozowanie i monitorowanie warunków życia rodzin oraz udział w konferencjach szkoleniach itp. osób zawodowo zajmujących się pomocą rodzinie;

- wdrożenie procesu socjalizacji dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez organizowanie dodatkowych zajęć dydaktyczno-wychowawczych, profilaktyki uzależnień w placówkach oświatowych prowadzenie świetlic szkolnych, udzielanie pomocy w nauce, pomoc w organizacji wypoczynku letniego i zimowego, organizacja dodatkowych zajęć kulturalno – sportowych w placówkach oświatowych oraz zapewnienie miejsc w przedszkolach;
- poprawa bezpieczeństwa rodziny poprzez współpracę z przedstawicielami komisariatu policji, podejmowanie interwencji w środowiskach, w których występuje problem przemocy oraz opracowanie i realizacja indywidualnych planów pomocy dla rodzin dotkniętych problemem przemocy.

X. PRZEDSIĘWZIĘCIA PRORODZINNE I OPIEKA NAD SENIORAMI

Praca z rodzinami jest procesem złożonym i długotrwałym. Efekty podejmowanych działań zależą od jakości i ilości świadczonej pomocy, ale przede wszystkim od uświadomienia rodzinom problemów, z którymi się zmagają i ich zaangażowania w poprawę trudnych sytuacji życiowych.

Działania pracowników socjalnych w skupiały się nie tylko na przyznawaniu świadczeń pieniężnych w celu łagodzenia trudności osób i rodzin, z którymi spotykają się na co dzień, ale także na indywidualnej pracy socjalnej, która skierowana jest na przywrócenie zdolności do samodzielnego funkcjonowania osób korzystających z pomocy społecznej. Działalność ta ma na celu ułatwienie funkcjonowania osób i rodzin oraz rozwijanie poczucia własnej wartości poprzez wykorzystywanie możliwości tkwiących w ludziach oraz zasobach lokalnej społeczności. W 2019 roku praca socjalna w środowiskach była świadczona m. i w zakresie wspierania w uzyskaniu pomocy ze strony właściwych organów, instytucji i organizacji (pomoc w wypełnianiu wniosków, informowanie o różnych uprawnieniach, pomoc w ustaleniu niepełnosprawności, kontakt telefoniczny), poradnictwa wychowawczego, rodzinnego i zawodowego. Pracownicy socjalni pomagali również rodzinom w uzyskaniu odpowiedniego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej (np. umawiali wizyty domowe, pomagali w znalezieniu miejsca do odpowiedniej rehabilitacji, inne w zależności od indywidualnych potrzeb).

Rodziny w celu poprawy swojej sytuacji finansowej w 2019 roku mogły skorzystać z różnorodnych form wsparcia:

- świadczeń z pomocy społecznej udzielanych w formie pieniężnej (m. in. zasiłki celowe, zasiłki okresowe, zasiłki stałe), niepieniężnej, rzeczowej;
- świadczeń rodzinnych, świadczeń wychowawczych, świadczenia Dobry Start, KDR, „Za życiem”, inne;
- pomocy udzielanej osobom uprawnionym do alimentów;
- stypendiów szkolnych (socjalnych);
- dodatków mieszkaniowych i energetycznych.

Dzieci zamieszkujące w gminie Ziębice objęte edukacją od przedszkola do szkoły ponadpodstawowej z rodzin, których dochód w rodzinie nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego ustawą o pomocy społecznej, o którym mowa w art. 8 ust. 1 mają możliwość skorzystania z ciepłych posiłków w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Ponadto w okresie jesienno-zimowym Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ziębicach oferuje pomoc w formie gorących posiłków dla osób dorosłych, które spełniają wyżej wspomniane kryterium dochodowe 150% odpowiednio dla osoby samotnie gospodarującej lub osoby w rodzinie.

Tabela Nr 13 Liczba osób korzystających z programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 w 2019 roku

WYSZCZEGÓLNIENIE	OGÓŁEM	w tym na wsi	Dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej		Uczniowie do czasu ukończenia nauki w szkole ponadpodstawowej/ponadgimnazjalnej		Pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podst. art. 7 ustawy o pomocy społecznej	
			ogółem	w tym na wsi	ogółem	w tym na wsi	ogółem	w tym na wsi
LICZBA OSÓB OBJĘTYCH PROGRAMEM	476	177	62	18	117	56	301	105

w tym:								
liczba osób korzystających z posiłku	149	49	26	9	77	41	49	1
zasiłku celowego	408	159	51	15	86	39	271	105

źródło: opracowanie własne na podstawie danych MGOPS w Ziębicach

W ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ziębicach ponosi częściowy wkład na dożywianie dzieci i osób dorosłych w wysokości 40 % poniesionych wydatków. Natomiast dotacja budżetu państwa wynosi 60 %. Mając na uwadze liczbę osób objętych programem należy zaznaczyć, iż jest to bardzo adekwatna do potrzeb rodzin i dzieci forma pomocy.

Rodzinom, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych udzielona jest pomoc w postaci wsparcia asystenta rodziny. Asystentura rodziny polega głównie na towarzyszeniu rodzinie z dziećmi w poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem mocnych stron członków rodziny. Asystent pomaga rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu i podnoszeniu poziomu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych oraz prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, a także w rozwiązywaniu problemów socjalnych i psychologicznych. W 2019 roku asystent rodziny współpracował z 16 rodzinami z terenu gminy Ziębice.

W związku z rosnącym zapotrzebowaniem na współpracę rodzin z asystentem w grudniu 2019 roku zatrudniono dodatkowego pracownika na to stanowisko w wymiarze ½ etatu. Zatrudnienie było możliwe dzięki otrzymanemu dofinansowaniu z budżetu państwa w wysokości 15 896 zł. Obecnie z rodzinami wymagającymi odpowiedniego wsparcia w gminie Ziębice współpracuje 2 asystentów rodziny (1,5 etatu).

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, czy rodzinnym domu dziecka. Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go pierwszy raz w pieczy zastępczej ponosi wydatki w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu w pieczy

zastępczej;

- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i kolejnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Pracownicy socjalni Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ziębicach uczestniczą w posiedzeniach ds. rodzinnej pieczy zastępczej organizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ząbkowicach Śląskich w sprawach dzieci z terenu Gminy Ziębice.

Tabela nr 14 Liczba dzieci umieszczonych poza rodziną biologiczną w 2019 roku.

LICZBA DZIECI	Rok 2019
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZE	1 dziecko
RODZINY ZASTĘPCZE (zawodowe lub spokrewnione)	33 dzieci
w tym: zawodowe rodziny zastępcze	12 dzieci
spokrewnione rodziny zastępcze	21 dzieci

źródło: opracowanie własne na podstawie danych MGOPS w Ziębicach

W 2019 roku na realizację powyższego zadania gmina Ziębice przeznaczyła 252 172, 53 zł. W okresie od 2018 roku do 2021 roku gmina Ziębice uczestniczy w realizacji projektu pn. „Sukces zależy od Ciebie”, którego celem jest aktywizacja społeczno - zawodowa 60 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym na terenie Gminy Ziębice w okresie 36

miesiące realizacji projektu w tym co najmniej 10% osób niepełnosprawnych. Wartość projektu wynosi 824 821,86 zł., w tym wkład Unii Europejskiej 700 164,36 zł. Działania finansowane są z Funduszy Europejskich w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014 - 2020.

W ramach projektu realizowano różnorodne formy aktywizacji społeczno-zawodowej wynikające z indywidualnej diagnozy potrzeb oraz opracowanej indywidualnej ścieżki udziału w projekcie – ścieżki reintegracji, w tym wsparcie o charakterze społecznym, zawodowym oraz zdrowotnym takie jak:

- Indywidualne poradnictwo psychologiczne,
- Indywidualne treningi psychologiczne,
- Warsztaty kompetencji społecznych w formie wyjazdowej,
- Poradnictwo rodzinne,
- Warsztaty kompetencji społecznej w formie stacjonarnej,
- Warsztaty kompetencji cyfrowych wraz z egzaminem ECDL,
- Indywidualne doradztwo zawodowe,
- Indywidualne pośrednictwo pracy,
- Grupowe zajęcia z zakresu poszukiwania prac,
- Kursy i szkolenia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji.

W populacji gminy, w której struktura demograficzna przesuwana się w kierunku starzejącego się społeczeństwa, niezwykle ważna jest identyfikacja potrzeb osób starszych, zwłaszcza w kontekście profilaktyki. W związku z powyższym w gminie narasta problem samodzielnej egzystencji przez rosnącą liczebnie zbiorowość osób w wieku starszym, wymagających pomocy, opieki, leczenia i rehabilitacji. Są to osoby przeważnie mieszkające i żyjące samotnie oraz wymagające wsparcia.

Z danych MGOPS wynika, iż utrzymuje się liczba osób korzystających z pomocy w formie usług opiekuńczych, co związane jest ze wzrostem liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Osoby starsze poza pomocą w formie usług opiekuńczych mogą liczyć na wsparcie w postaci pracy socjalnej oraz wszelkie poradnictwo. Osoby spełniające kryteria dochodowe mogą ubiegać się o pomoc finansową. Pracownicy socjalni bardzo szczegółowo analizują sytuację seniorów i kierują jak najlepsze wsparcie w celu poprawy trudnej sytuacji życiowej.

W Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ziębicach w 2019 roku realizowano specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Celem SUO była poprawa jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi, m. in. poprzez zapewnienie wysokiej jakości specjalistycznej pomocy w przypadkach, gdy są jej pozbawione, a rodzina nie może jej zapewnić. Zakres SUO obejmował m. in.: uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, rehabilitację fizyczną i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu.

Ponadto na bieżąco realizowana była również pomoc materialna dla rodzin poprzez realizację programu „Rodzina 500+”, mającego zapewnić systemowe wsparcie dla polskich rodzin w postaci świadczenia pieniężnego w kwocie 500,00 zł miesięcznie. W 2019 roku w związku z realizacją pomocy państwa w wychowywaniu dzieci „500 plus” wypłacono 22 108 świadczeń dla 3963 dzieci.

Dodatkowo realizowano program „Dobry start”, który miał na celu wsparcie rodzin w związku z rozpoczęciem przez dziecko roku szkolnego, kwota świadczenia wynosiła 300 zł. jednorazowo. Z tej formy pomocy skorzystało 1198 rodzin, w tym 1699 dzieci.

Kolejnym wsparciem dla rodzin była realizacja Karty Dużej Rodziny. Rządowy program Karty Dużej Rodziny jest prowadzony od czerwca 2014 roku do nadal. Jest to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej, transportowej, edukacyjnej czy rekreacyjnej. KDR wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług. Karta Dużej Rodziny posiada również formę dokumentu elektronicznego. Jest to pierwszy w Polsce e-dokument, umożliwiający członkom rodzin wielodzietnych korzystanie z przysługujących im uprawnień, w tym zniżek ustawowych.

W 2019 roku do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wpłynęło 129 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny. Wydano 249 kart, w tym 187 kart dla rodziców i 61 kart dla dzieci.

Ponadto zgodnie z ustawą z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” w 2019 roku realizowane były wypłaty jednorazowych świadczeń w wysokości 4 000 zł. Jest to świadczenie wypłacane przede wszystkim rodzinom, gdzie urodziły się dzieci,

u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju lub w czasie porodu. W 2019 roku w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ziębicach zrealizowano wypłaty w/w świadczenia dla 2 rodzin po 4 000 zł.

Inne formy pomocy realizowane przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ziębicach:

- zasiłek rodzinny wraz z dodatkami: 15 434 świadczeń,
- świadczenie rodzicielskie: 587 świadczeń,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka: 100 świadczeń,
- zasiłek pielęgnacyjny: 6010 świadczeń,
- specjalny zasiłek opiekuńczy: 393 świadczeń,
- zasiłek dla opiekuna: 120 świadczeń,
- świadczenie pielęgnacyjne: 930 świadczeń,
- program „Za życiem”: 2 świadczenia,
- składki emerytalno-rentowe: 1010 świadczeń,
- fundusz alimentacyjny: 1623 świadczenia.

W 2019 roku ze świadczeń rodzinnych skorzystało 989 rodzin.

Liczba dłużników alimentacyjnych w 2019 roku wynosiła 166 osób.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2019 roku kwalifikował również do pomocy w formie dodatków mieszkaniowych oraz dodatków energetycznych. Wypłacono 862 świadczenia w postaci dodatków mieszkaniowych oraz wydano 161 decyzji dla 161 rodzin w tym zakresie. Natomiast pomoc w postaci dodatków energetycznych otrzymało 175 odbiorców.

Inne przedsięwzięcia, w których uczestniczyli pracownicy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ziębicach w 2019 roku to m. in.:

- wszelkiego rodzaju zbiórki na rzecz podopiecznych MGOPS w Ziębicach,
- zorganizowanie oraz dostarczenie do najbardziej potrzebujących, a zwłaszcza osób starszych posiłków wigilijnych w grudniu 2019 roku,
- współpraca z Kołem Ziębickim Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta działającym przy Parafii Św. Jerzego w Ziębicach w zakresie dystrybucji artykułów spożywczych do osób najbardziej potrzebujących w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 - MGOPS w Ziębicach zajmował się kwalifikowaniem osób do programu,

- udział w wydarzeniu pod nazwą „Wzorowy senior” (m. in. udział w debacie społecznej, przygotowanie materiałów edukacyjnych dla seniorów);
- organizacja kolonii letnich dla dzieci z rodzin najuboższych przy wsparciu Kuratorium Oświaty we Wrocławiu,
- liczne szkolenia i konferencje, inne.

XI. KULTURA, SPORT I REKREACJA

W roku 2019 na terenie gminy funkcjonował jeden dom kultury – Ziębickie Centrum Kultury, w którego strukturach funkcjonowała Miejska Biblioteka Publiczna wraz z filiami (Henryków, Lubnów, Niedźwiednik, Czerńczyce, Starczówek, Witostowice), Centrum Informacji Turystycznej i Kulturalnej oraz 23 świetlice wiejskie.

Budynek domu kultury, w trakcie roku (poprzez zamontowanie windy i naprawę schodów z podjazdem dla niepełnosprawnych) został całkowicie dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Tym sposobem również z biblioteki mogły korzystać osoby niepełnosprawne. Podobnie lokal CITiK w całości jest dostosowany dla osób niepełnosprawnych.

W Ziębickim Centrum Kultury odbyło się w 2019 roku 27 imprez współorganizowanych z innymi podmiotami, które zgromadziły kilka tysięcy uczestników m in:

- Koncert WOŚP- sztab
- Orszak Trzech Króli - Przedszkole Na Orlej Polanie w Ziębicach
- Gminny Dzień Babci i Dziadka – Zespół Szkół i Przedszkoli w Niedźwiedziu
- Bieg Wilczym Tropem – Urząd Miejski w Ziębicach
- Ziębicka Gala Sportu – Gminne Centrum Edukacji i Sportu
- Gminne obchody Dnia Kobiet - Przedszkole Publiczne w Henrykowie
- Koncert kapeli Janicki - Ziębickie Stowarzyszenie Janine
- Koncert Andrzeja Cedro - Klub Rotary
- Koncert Wygraj Sukces oraz koncert HIT - Aneta Leńska
- Przegląd Małych Form Teatralnych – Zespół Szkół i Przedszkoli w Niedźwiedziu
- Gminny Dzień Matki - Przedszkole Miejskie Nr 1 w Ziębicach
- Piknik Rodzinny „Ziębickie Parkowanie” – Ziębickie Stowarzyszenie Janine
- Igrzyska Sportowe Seniorów- Fundacja Teraz Ziębice
- Motoserce - MotoFrankenstein

- Spotkanie autorskie Krzysztof Skiba – Urząd Miejski w Ziębicach

- Koncert Niepodległościowy (mural, G. Fleszar, VIVO – Urząd Miejski w Ziębicach
- Jasełka Gminne -Przedszkole Na Orlej Polanie w Ziębicach
- Mistrzostwa Powiatu w Szachach – Przedszkole Na Orlej Polanie w Ziębicach
- Gminny konkurs Piosenki Patriotycznej – Szkoła Podstawowa Nr 2 w Ziębicach
- Dolnośląski Kongres Młodzieży – Młodzieżowa Rada Miejska w Ziębicach
- Dolnośląski Festiwal Nauki
- Zlot Starych Sikawek – Ochotnicza Straż Pożarna w Lubnowie
- Szlachetna Paczka.

W Ziębickim Centrum Kultury funkcjonowały w roku 2019 następujące grupy artystyczne: zespół folklorystyczno-biesiadny - Malwy – 8 członków, chór Laurus – 14, kwintet VIVO- 5 osób, sekcja tańca towarzyskiego Aktan – 70 osób, sekcja taneczna UTW – 12 osób, sekcja tańca afrykańskiego – 10 osób, sekcja zajęć plastycznych – 8 osób, Klub Seniora – 30 osób, Klub Krótkofalarski-10 osób, sekcja brydża sportowego- 8 osób, sekcja modelarska – 6 osób, zespół bit box – 3.

W ramach istniejących kół i sekcji prowadzone były cotygodniowe zajęcia a w przypadku sekcji tańca towarzyskiego zajęcia odbywały się 3 razy w tygodniu.

W trakcie roku w domu kultury udostępniano wielokrotnie sale na spotkania m.in.: z parlamentarzystami, na spotkania sołeckie, giełdy pracy, zebrania Młodzieżowej Rady Miejskiej, szkolenia komisji wyborczych, prelekcje zdrowotne, spotkania Klubu Kresowian, spotkania ROTARY, a także działaczy sportowych.

W 2019 roku w naszej gminie odbyły się dwie duże imprezy tj. dni Ziębic oraz dożynki powiatowo – gminne. Dni naszego miasta odbyły się w pierwszy czerwcowy weekend. Było muzycznie, artystycznie, kulinarnie i sportowo. Organizatorzy zadbali, aby każdy znalazł coś dla siebie. Sobotę (1 czerwca) rozpoczął turniej piłkarski Żaków o puchar Burmistrza Ziębic. Później impreza przeniosła się na stadion miejski. Na scenie zaprezentowali się tancerze ze Szkoły AKTAN działającej przy Ziębickim Centrum Kultury. Po nich swoje umiejętności pokazały marzoretki z Jaromierza. W międzyczasie zgromadzeni licznie na Stadionie mieszkańcy gminy Ziębice i goście mogli zasmakować w smakach trzech kultur, wspólnie gotować z przedstawicielami władz samorządowych Ziębic i zagranicznych sąsiadów. Na dzieci z kolei czekały zajęcia artystyczno-ruchowe, pantomima, ogromne bańki oraz warsztaty produkcji i wypieku podplomyków. Na terenie imprezy działało też wesołe miasteczko. Na scenie wystąpiła jeszcze orkiestra dęta z Jaromierza, ziębiczcy hip-hopowcy oraz zespół WHATROCK z Czech. Wieczorem publiczność rozgrzała Gosia Andrzejewicz i Zespół SKANER. Pierwszy Dzień Ziębic zakończyła dyskoteka.

W niedzielę nad ziębicki staw schodzili się młodzi wędkarze, by wziąć udział w zawodach spławikowych z okazji Dnia Dziecka. Chętnych nie brakowało, a o najlepszy wynik walczyło 20 osób w dwóch kategoriach wiekowych. Swój czas mieli również młodzi miłośnicy strzelania, którzy wzięli udział w zorganizowanym przez Centrum Wyszakolenia Specjalnego I Turnieju Strzeleckim o puchar burmistrza Ziębic na ziębickiej strzelnicy sportowej. Zmagania sportowe zakończył organizowany przez Stowarzyszenie działające przy ZSP Ziębice I Bieg Rodzinny „Średniowieczny Zdobywca” zorganizowany uliczkami ziębickiej starówki, w którym wzięło udział ponad 200 osób. Dalsza część świętowania odbyła się już na stadionie. W miasteczku kulinarnym gotował się dla wszystkich największy ziębicki kapuśniak natomiast samorządowcy, przedstawiciele jednostek organizacyjnych, stowarzyszeń z terenu gminy Ziębice oraz goście z Niemiec rywalizowali w zorganizowanych przez ZSP Ziębice mistrzostwach w grillowaniu a dzieci ze szkół i przedszkoli przygotowywały pyszne kanapki. W strefie warsztatów można było pograć na bębnach, obejrzeć pokazy taekwondo, wziąć udział w ekologicznych zajęciach plastyczno-technicznych „Przyroda naszym skarbem” oraz zajęciach edukacyjnych – „Ratujmy pszczoły”. Ogromnym zainteresowaniem cieszył się także laserowy paintball. Bardzo dużo działało

się też na scenie, gdzie można było oglądać pokaz tańca afrykańskiego z sekcji działającej przy ZCK, podopiecznych Kuźni Talentów Teresy Wawreniuk oraz breakdance.

Następnie wystąpiły Kolorowe Gitary w repertuarze Budki Suflera i Czerwonych Gitara, a także gwiazdy wieczoru – zespół BIG CYC oraz Leszek Cichoński z Jose Torreseem w repertuarze Carlosa Santany - pomiędzy występami których można było podziwiać pokaz Teatru Ognia.

Dożynki powiatowo – gminne zorganizowano w dniach 31 sierpnia – 1 września. Organizatorami byli: sołectwo Witostowice, Ziębickie Centrum Kultury, Urząd Miejski w Ziębicach oraz Starostwo Powiatowe w Ząbkowicach Śląskich. Sobota minęła pod znakiem, tradycyjnego już w Witostowicach, „Święta Pieroga”, które było preludium święta plonów. Sołectwo Witostowice, które od wielu lat organizuje lokalne święto, przygotowało imprezę na najwyższym poziomie i z dbałością o każdy szczegół. Nie sposób zliczyć wszystkich rodzajów pierogów, które były serwowane... Po „pierogowej uczcie” przyszedł czas na zabawę – „Eksplzję kolorów”, czyli popularną zabawę polegającą na wyrzucaniu w górę kolorowych proszków, które tworzą wielką barwną chmurę! Na dzieci czekały również dmuchane zamki i wesołe miasteczko z karuzelami.

Następnie wystartowała III Edycja Traktor Speed. O Puchar Sołtysa walczyło aż pięciu śmiałków. Finałem pierwszego dnia był występ zespołu „Świnka Halinka”.

Niedziela, 1 września, była kulminacją święta plonów 2019 w gminie Ziębice. Punktualnie o godzinie 12:00 rozpoczęła się uroczysta msza święta, na której poświęcono plony i wieńce dożynkowe. Następnie barwny korowód prowadzony przez Starościnę dożynek Amelię Sołtysiak i Starostę Przemysława Stróżewskiego przeszedł z dziedzińca Zamku na Wodzie na boisko sportowe. Tam gości witali Starosta Ząbkowicki Roman Fester oraz burmistrz Ziębic Mariusz Szpilarewicz. Oficjalne uroczystości zainaugurowało misterium chleba, następnie przystąpiono do rozstrzygnięć konkursów na najpiękniejszy wieniec gminny, najsmaczniejsze dożynkowe ciasto gminy Ziębice, najpiękniejszy wieniec powiatowy oraz najaktywniejsze sołectwo w powiecie.

Po części oficjalnej przyszedł czas na program artystyczny, który rozpoczął się od występu zespołu ludowego Wesołe Nutki z Mąkolna. Piękne stroje oraz cudowna muzyka stanowiły doskonałą inaugurację artystyczną dożynek. Po ludowym występie, przeboje disco polo zaserwował Mr. Sebi.

Następnie sceną zawładnęła Kumbia Mać, która „rozniosła” scenę prezentując publiczności energetyczne, latynoskie rytmy. Wszyscy zgromadzeni, a było to naprawdę morze

ludzi, czekali jednak na występ gwiazdy wieczoru – CLEO. Artystka nie zawiodła oczekiwań... Porwała do tańca i śpiewu rzeszę ludzi nie tylko z gminy Ziębice, ale też powiatu ząbkowickiego i gmin ościennych.

Za organizację letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży z terenu gminy Ziębice odpowiedzialne jest Gminne Centrum Edukacji i Sportu w Ziębicach. W 2019 roku w ramach ferii zimowych zorganizowane zostały półkolonie w Szkole Podstawowej Nr 2 w Ziębicach. Natomiast w okresie letnim jednostka zorganizowała dla dzieci półkolonie letnie, które realizowane były przez Szkołę Podstawową Nr 4 w Ziębicach. Ponadto zorganizowane zostały wyjazdy kolonijne:

1. Lubawka turnus w dniach 24.06. - 30.06.2019 roku – 38 dzieci;
2. Lubawka turnus w dniach 01.07. - 07.07.2019 roku – 38 dzieci;
3. Tułowice turnus w dniach 05.08. - 12.08.2019 roku – 36 dzieci;
4. Dźwirzyno turnus w dniach 02.08. – 14.08.2019 roku – 45 dzieci.

Łączna kwota wydatkowana w 2019 roku na wypoczynek dzieci i młodzieży wyniosła 85 352,29 zł.

W ciągu roku organizowanych było wiele zawodów i turniejów sportowych. Największą imprezą w 2019 roku był VIII Półmaraton Henrykowski oraz II Henrykowski Maraton Rowerowy.

Równie dużą rangą i zainteresowaniem cieszyły się inne zawody i imprezy sportowe organizowane lub współorganizowane z innymi podmiotami:

- Międzygminny Turniej Piłki Nożnej Żaków i Orlików,
- XIII Archidiecezjalna Spartakiada Liturgicznej Służby Ołtarza,
- Turniej Piłki Nożnej Żaków z okazji Dnia Ziębic o Puchar Burmistrza Ziębic,
- Turnieju piłki siatkowej o Puchar Faraona,
- Memoriału Henryka Kowalczyka na Stadionie Miejskim,

- Gminnego Turnieju Szachowego o Puchar Burmistrza Ziębic,
- Gminnego Turnieju Szachowego "Ziębickie Orły",
- Powiatowych Otwartych Mistrzostw w Szachach Szybkich.

Gminne Centrum Edukacji i Sportu w Ziębicach było także organizatorem imprez okolicznościowych: Dnia Edukacji Narodowej, Gala Sportu, podsumowanie akcji „Mogile Pradziada Ocal od Zapomnienia (wspólnie ze Szkołą Podstawową nr 4 w Ziębicach).

W 2019 roku Gmina Ziębice współpracowała z organizacjami pozarządowymi, m.in. poprzez udzielanie dotacji w trybie konkursowym i poza konkursowym zgodnie z ustawą o pożytku publicznym i wolontariacie. Działając w trybie ustawy organizacjom pozarządowym przyznano następujące dotacje na realizację zadań publicznych:

Tabela nr 15 Dotacje na realizację zadań publicznych w 2019 roku.

lp	Nazwa Stowarzyszenia	Nazwa zadania	Kwota dotacji
1	UKS Jedynka	Organizacja i prowadzenie zajęć sportowych – piłka ręczna, udział w rozgrywkach Dolnośląskiej Ligi Piłki Ręcznej	18 000
2	Centrum Wyszkożenia Specjalnego – Sekcja strzelectwa sportowego	Szkolenie zawodników w sekcji strzelectwa sportowego; Uczestnictwo i organizacja zawodów strzeleckich	10 000

3	Akademia Piłkarska GP Ziębice	Wyjazdy na Ligę Orlika, Turnieje Żaka i turnieje okolicznościowe w dyscyplinie sportowej – piłka nożna, oraz zakup sprzętu treningowego	2 000
4	MKS Sparta Ziębice	Szkolenie zawodników w sekcjach piłki nożnej	85 000
5	KPS Faraon Ziębice	Organizacja treningów w zakresie piłki siatkowej oraz udział w rozgrywkach ligi OMW i turniejach amatorskich	11 000
6	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju, Promocji Wsi Lubnów i Okolic	Szkolenie dzieci i młodzieży w sekcjach piłki nożnej na terenie gminy Ziębice	2 000
7	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Promocji Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Hipolita Cegielskiego w Ziębicach	Wdrażanie młodzieży do udziału w kulturze fizycznej poprzez udział w ALK w Kłodzku oraz szkolnym turnieju piłki siatkowej	2 000
8	Ziębicki Klub Tenisowy	Szkolenie zawodników w tenisie ziemnym, udział w turniejach tenisowych oraz organizacja Mistrzostw Ziębic w tenisie ziemnym w roku 2019	5 000
9	Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe	Szkolenie zawodników w sekcjach piłki nożnej w gminie Ziębice	50 000
10	Ziębicki Klub Sportowy „Orion”	Szkolenie zawodników sekcji motocross na bazie toru motocrossowego w Ziębicach	15 440
11	Uczniowski Klub Sportowy „Dwójka”	Organizacja turnieju oraz udział w wojewódzkich i ogólnopolskich rozgrywkach piłki koszykowej zawodniczek UKS „Dwójka” Ziębice	14 000
12	Ludowy Klub Sportowy „Henrykowianka”	Szkolenie zawodników sekcji piłki nożnej seniorów i drużyn młodzieżowych	18 000

13	Stowarzyszenie „Orzeł Ziębice”	Udział zawodników Gminy Ziębice w rozgrywkach 3. Ligi koszykówki mężczyzn Dolnośląskiego Związku Koszykówki	7 560
14	Centrum Wyszkożenia Specjalnego	Przygotowanie kadry Taekwon – do na Międzynarodowy Turniej Taekwondo Master Cup oraz Mistrzostwa Polski Taekwondo ITF	1 000
15	Sportowy Klub Wędkarstwa Spinningowego „POTOK”	Eliminacje do Grand Prix Polski	1 000
16	Stowarzyszenie „Orzeł Ziębice”	Udział w rozgrywkach 3 LM Centralny Szczebel	1 000
17	Polski Związek Wędkarski Okręg Wałbrzych (Koło Ziębice)	Zawody wędkarskie z okazji Dnia Dziecka	1 500
18	Towarzystwo Przyjaciół Ziębic Ducatus	Ratujmy pszczoły i pszczołowate	1 000
19	Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły Podstawowej im. gen. Władysława Sikorskiego w Henrykowie „SIKORKA”	Przyroda naszym skarbem	2 000
20	Centrum Wyszkożenia Specjalnego – sekcja strzelectwa sportowego	Profilaktyczny turniej strzelecki walka z uzależnieniami	1 500
21	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Promocji Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Hipolita Cegielskiego w Ziëbicach	Ruszt wolny od raka	6 000

22	Fundacja „Teraz Ziębice”	Ziębicka Koperta Życia	1 000
23	MKS Sparta Ziębice	Międzynarodowy turniej dzieci i młodzieży	2 000
24	Ziębicki Klub Sportowy „Orion”	Piknik motocrossowy w Ziëbicach – festyn sportowo - rekreacyjny	5 000
25	Stowarzyszenie Przyjaciół Henrykowa	Współpraca integracyjna z Henrykowem Lubańskim	1 500
26	KPS Faraon Ziębice	Organizacja III Turnieju o Puchar Faraona	3 000
27	Towarzystwo Przyjaciół Ziëbic Ducatus	Moje Ziëbice	2 000
28	Fundacja „Teraz Ziëbice”	Ziębicki Alfabet	6 500
29	Stowarzyszenie Grupa Motocyklowa Moto Frankenstein	Motoserce 2019	4 000
30	Stowarzyszenie Ziëbiccy Seniorzy Razem	Zdrowie odżywianie – receptą na długie życie seniorów	1 400
31	MKS Sparta Ziëbice	Przeciwdziałanie wykluczeniu poprzez prowadzenie zajęć sportowych z dziećmi w wieku wczesnoszkolnym	7 500
32	MKS Sparta Ziëbice	Organizacja czasu wolnego dla przedszkolaków w postaci zajęć sportowych z piłką nożną	7 500
33	Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły Podstawowej im. gen. Władysława Sikorskiego w Henrykowie „SIKORKA”	Wzmocnienie poczucia własnej wartości	1 000
34	Fundacją Sztukupuku z siedzibą w Ciepłowodach	Wokół papieru i słowa w 750 rocznicę Księgi henrykowskiej	5 100

źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Ziëbicach

W sumie w trybie ustaw w 2019 r przekazano organizacjom pozarządowym 300 600 zł, zawierając 34 umowy na realizację zadań publicznych.

W gminie w 2019 roku funkcjonowało 7 bibliotek (Miejska Biblioteka Publiczna w Ziębicach oraz jej 6 filii w Henrykowie, Czerńczycach, Lubnowie, Witostowicach, Starczówku i Niedźwiedniku). W 2019 roku nie otwierano nowych ani nie zamykano starych filii. Do potrzeb osób z niepełnosprawnościami dostosowana była biblioteka w Czerńczycach 28 c. W drugiej połowie 2019 roku do potrzeb osób niepełnosprawnych przystosowana została również biblioteka w Ziębicach, przy ulicy Wojska Polskiego 10.

Księgozbiór na dzień 1 stycznia 2019 roku wynosił 62 353 woluminów, zaś na koniec roku – 64 050 woluminów. W przeliczeniu na 1 mieszkańca, łączna liczba woluminów wynosiła 3,7 na dzień 1 stycznia 2019 r. oraz 3,8 na dzień 31 grudnia 2019 r.

W 2019 r. biblioteki w Ziębicach, Lubnowie i Czerńczycach zapewniły możliwość wypożyczenia płyt CD i DVD, z czego skorzystało 47 mieszkańców. Zbiory audiowizualne w 2019 roku zostały wzbogacone o 7 tytułów.

Na początku 2019 roku zarejestrowano 1 339 czytelniczek i czytelników, zaś na koniec roku liczby te wynosiły 1 248. W ciągu roku z usług poszczególnych bibliotek skorzystało 10 875 czytelniczek i czytelników, którzy skorzystali łącznie z 32 845 woluminów.

W poszczególnych bibliotekach użytkowano w sumie 9 komputerów, w tym 9 komputerów z dostępem do szerokopasmowego internetu. Żadna z bibliotek nie udostępniała w pełnym zakresie katalogu on-line (w ograniczonym stopniu za pośrednictwem strony www.szukamksiazki.pl czyniły to biblioteki w Ziębicach, Lubnowie i Niedźwiedniku). W 2019 roku żadna z bibliotek nie zapewniała możliwości zdalnego (internetowego) składania zamówień.

W 2019 roku biblioteki gminne zorganizowały następujące wydarzenia mające na celu promocję czytelnictwa: eliminacje Miejsko-Gminne Dolnośląskiego Konkursu Recytatorskiego „Pegazik”, kwietniowe zajęcia edukacyjne podczas strajku nauczycieli, wakacje z grami planszowymi, Noc z Andersenem (biblioteka w Lubnowie), okolicznościowe konkursy i kiermasze książkowe podczas jarmarków miejskich, udział w ogólnopolskiej akcji Mała książka-Wielki Człowiek. W wydarzeniach tych wzięło udział 1457 mieszkańców. Biblioteki poniosły w związku z tymi wydarzeniami wydatki w kwocie ok. 5 000 zł.

W 2019 roku na prowadzenie bibliotek i upowszechnianie czytelnictwa gmina wydała 491 350 zł. (utrzymanie budynków, media, pensje pracowników, opłaty licencyjne za oprogramowanie komputerowe, zakupy książkowe, prenumerata czasopism, etc.)

W 2019 roku z inicjatywy Wydziału Funduszy Zewnętrznych, Promocji i Rozwoju, Ziębickie Centrum Kultury po raz pierwszy złożyło wniosek w ramach konkursu Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa – Infrastruktura Bibliotek 2016-2020. Był to już piąty nabór w ramach programu, na który wpłynęło 161 wniosków. Wniosek Ziębickiego Centrum Kultury zajął trzecie miejsce i znalazł się w grupie tylko 22., które otrzymały dofinansowanie na realizację w latach 2019-2020!

W ramach programu Ziębickie Centrum Kultury otrzymało prawie 1 milion złotych na modernizację Biblioteki Publicznej w Ziębicach. Szacunkowa całkowita wartość projektu to prawie 1,3 miliona złotych. Projekt to efekt współdziałania pracowników ZCK, Biblioteki oraz Urzędu Miejskiego.

Modernizacja biblioteki obejmować będzie w szczególności: modernizację obecnej wypożyczalni (malowanie, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, doposażenie), stworzenie kilku

nowych sal: multimedialnej, warsztatowej, konferencyjnej, wystawowej oraz sali gryteki. Przebudowa pomieszczeń biblioteki zakłada przystosowanie ich dla osób niepełnosprawnych. Powstanie też nowa sieć teleinformatyczna oraz nowe oświetlenie a także klimatyzacja. Zmodernizowana zostanie również elewacja oraz wymieniona stolarka okienna i drzwiowa. Stworzona zostanie strefa do multimedialnego kontaktu z książką, kącik dla malucha oraz pomieszczenie matki z dzieckiem. Biblioteka zyska archiwum i magazyn. Projekt obejmie również powstanie systemu monitoringu oraz serwerowni.

Nowe wyposażenie pozwoli na znaczne rozszerzenie dotychczasowej oferty zajęć dla dzieci, młodzieży, dorosłych oraz osób starszych i prowadzenie zadań wykraczających poza tradycyjne funkcje tego podmiotu.

Stworzona sala multimedialna będzie wykorzystywana do prowadzenia zadań służących podnoszeniu kompetencji cyfrowych naszych mieszkańców, a likwidacja barier architektonicznych sprawi, że biblioteka będzie dostępna dla każdego.

Głównym celem projektu jest wzrost czytelnictwa i wiemy, że nowe oblicze naszej biblioteki sprawi, że na pewno uda nam się go osiągnąć.

W 2019 roku ekspozyty z ziębickiego Muzeum Sprzętu Gospodarstwa Domowego – jedyne w Polsce były prezentowane w:

- Izbie Pamiątek w Ząbkowicach Śl. (wypożyczenie długoterminowe);
- Muzeum Miejskie Dzierżoniowa (wypożyczenie długoterminowe);
- Muzeum Narodowym we Wrocławiu (wypożyczenie długoterminowe);
- Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku (wypożyczenie długoterminowe);
- Skansenie Kultury Ludowej w Kudowie - Pstrążnej ((wypożyczenie długoterminowe);
- Muzeum Narodowym we Wrocławiu (wypożyczenie okresowe);
- Muzeum Regionalne w Stalowej Woli;
- Muzeum Regionalne w Jaworze;
- Muzeum Miejskie w Jaromierzu (Czechy).

oraz do konserwacji

- Wydział Konserwacji i Restauracji Dziej Sztuki ASP w Krakowie.
- Pracowni Konserwacji Zabytków Piotr Pelc.

W ramach zwiedzania oprowadzono po zbiorach muzealnych łącznie 2665 osób, co stanowi wzrost – o nieco ponad 1,72% w stosunku do liczby zwiedzających w roku poprzednim. W liczbie tej nie uwzględnia się osób zasięgających informacji naukowej, turystycznej czy krajoznawczej, dla których nie prowadzi się ewidencji.

W grupach zorganizowanych w 2019 roku muzeum zwiedziło - 1498 osób, co stanowi wzrost o 19% zwiedzających muzeum w grupach w stosunku do roku ubiegłego. Udzielano także bieżących informacji dotyczących zarówno zbiorów muzeum jak i historii miasta i regionu oraz miejscowych atrakcji turystycznych, a także konsultacji dla uczniów i studentów.

Oprócz bieżącej pracy polegającej na utrzymaniu i udostępnianiu zbiorów w 2019 roku zakończono dużą modernizację trzech wystaw stałych: żelazek, etnograficznej oraz kuchni.

Ekspozycje zyskały nie tylko nową aranżację i sprzęt ekspozycyjny. Pozbyto się z sal wystawowych zużytych, nieestetycznych i niehistorycznych wykładzin podłogowych i przywrócono do użytkowania stare drewniane podłogi, wymalowano pomieszczenia i zmodernizowano ich oświetlenie. Przeprowadzono także konferencję naukową „Wokół dziejów Ziębic w XX w.” W obecnym roku planujemy wydać publikację pokonferencyjną. Ponadto zorganizowano kilka imprez o charakterze edukacyjno - popularyzatorskim jak Noc Muzeów, Dolnośląski Festiwal Nauki oraz trzy promocje książek o tematyce regionalnej, a także zajęcia muzealne, w których łącznie wzięło udział 632 osoby.

W 2019 roku przeprowadzono obowiązkową, okresową pięcioletnią inwentaryzację zbiorów muzeum.

XII. PROMOCJA GMINY I PODEJMOWANIE DZIAŁAŃ ROZWOJOWYCH

Gmina prowadziła w 2019 roku samorządowy portal internetowy – www.ziebice.pl, na którym na bieżąco zamieszczała najważniejsze informacje i aktualności z działań podejmowanych przez samorząd. Portal ten w roku 2019 został znacząco zmodyfikowany celem poprawy jego

czytelności i atrakcyjności. Ponadto Gmina prowadziła Biuletyn Informacji Publicznej oraz oficjalny profil gminy na portalu społecznościowym Facebook, który w 2019 roku podwoił liczbę osób go obserwujących do liczby blisko 3000. Informacje o działaniach gminy zamieszczane były także w lokalnych mediach i prasie. Warto też wspomnieć o istniejącej od 2017 roku stronie www.ksiestwo-ziebickie.pl, na której zamieszczane są informacje o Księstwie Ziębickim, jego historii i obecnych walorach gminy oraz aplikacja mobilna stanowiąca uzupełnienie do strony.

Walory turystyczne i krajoznawcze gminy były promowane zarówno podczas imprez zewnętrznych tj. Międzynarodowych Targach Turystycznych w Opolu czy Międzynarodowych Targach Turystycznych we Wrocławiu oraz imprezach organizowanych na terenie gminy Ziębice, ale przyciągających gości spoza gminy. Do takich wydarzeń należały w 2019 roku Półmaraton Henrykowski, Maraton Rowerowy czy Powiatowy Rajd Rowerowy.

W 2019 roku została ponowiona ciesząca się dużym zainteresowaniem wśród turystów publikacja „Księstwo Ziębickie”, która dodatkowo została przetłumaczona na język niemiecki (poprzednio była po polsku, czesku i angielsku). Ponadto została zamieszczona reklama gminy Ziębice w projekcie „Mapa Turysty” oraz katalogu „Niesamowity Dolny Śląsk”. Wydana została także mapka „zrywka” zawierająca szczegółowy plan Ziębic oraz nowopowstałe singeltrucki. Zakupiono także szereg gadżetów promocyjnych – w tym torby szmaciane, worki, czy teczki.

Ponadto zakupiony został sprzęt na potrzeby promocji gminy Ziębice – m.in. ścianka i ludy reklamowe. Wymienione zostały także tablice informacyjne w Ziębicach i Henrykowie.

Kontynuowana była współpraca międzynarodowa gminy. W Ziębicach gościły delegacje z Ebreichsdorf (w tym grupa młodzieży) i Weigelsdorf w Austrii, Jaromierza z Czech oraz Bielefeld z Niemiec. Ponadto grupa młodzieży wraz z opiekunami spędziła trzy tygodnie w Brighton w USA.

Zacieśniana była także współpraca z Wałbrzyską Specjalną Strefą Ekonomiczną, która ma na celu wsparcie rozwoju gospodarczego gminy i pomoc w znalezieniu inwestora. Temu samemu celowi służy projekt MSWiA w którym od 2019 roku uczestniczy gmina Ziębice pt. Wdrożenie standardów obsługi inwestora w samorządzie województwa dolnośląskiego.

W 2019 roku Centrum Informacji Turystycznej i Kulturalnej w Ziębicach, odwiedziło około 1 500 turystów indywidualnych oraz grup zorganizowanych, z kraju i zagranicy. Turyści z grup zorganizowanych pochodzili z Niemiec, Czech, Stanów Zjednoczonych, Francji, Holandii.

Odwiedzający ziębicki CITiK turyści oprócz otrzymania bezpłatnych materiałów promocyjnych Gminy Ziębice, Powiatu Ząbkowickiego oraz Dolnego Śląska, mieli możliwość zakupu gadżetów promocyjnych, takich jak m.in.: magnes, kubek, pins, ekologiczna torba, znaczek turystyczny, medal ze szlaku Złoty Dolny Śląsk. Pracownicy CITiK-u reprezentowali gminę Ziębice na stoisku wystawowym podczas Międzynarodowych Targów Turystycznych we Wrocławiu i Opolu, jak również podczas lokalnych wydarzeń sportowych, tj.: Półmaraton Henrykowski oraz Igrzyska Sportowe Seniorów.

W 2019 roku Centrum Informacji Turystycznej i Kulturalnej w Ziębicach zorganizowało 35 imprez o charakterze turystycznym i kulturalnym. Ważniejsze wydarzenia turystyczne to: Rekreacyjny Rajd Pieszy do Bochenkowej Zagrody w Krzelkowie, Rekreacyjny Rajd Pieszy Wzgórzami Strzebińskimi do „Skalickich Skałek”, II edycja letnich spacerów miejskich: „Śladem sławnych ziębiczan”, „Śladami dziedzictwa żydowskiego”, „Śladem XIX – wiecznej architektury przemysłowej w Ziębicach”, „Od warownego zamku do książęcego pałacu. Śladami Księstwa Ziębickiego”, rodzinne spacerunki wokół Ziębic oraz po ziębickim Parku Miejskim. Zorganizowane zostały dwie bezpłatne wycieczki dla mieszkańców gminy Ziębice do Ząbkowic Śląskich oraz do Kamieńca Ząbkowickiego. Pracownicy Centrum przygotowali także Książęcą Biesiadę Turystyczną w altanie w Parku Miejskim dla grupy pięćdziesięciu seniorów z Wrocławia oraz grę miejską dla najmłodszych „Rozegraj miasto trasą ziębickich zabytków”.

Ubiegłoroczną ofertę turystyczną wzbogaciły także spacer w ramach Dolnośląskiego Festiwalu Nauki oraz prelekcje historyczno – podróżnicze, m.in.: wykład Jerzego Organiściaka „Od Księstwa Ziębickiego do Powiatu Ząbkowickiego”, „Artyści ziemi ząbkowickiej”, Mirosława Dębińskiego „Kwiaty ziemi. Kamienie i minerały Sudetów”, „Etiopia oczami pielęgniarki i fizjoterapeutki” Magdaleny Hajduczek.

Wydarzenia kulturalne odbywające się w roku 2019 w CITiK-u to: dziewięć bezpłatnych warsztatów artystycznych dla dzieci i dorosłych prowadzonych przez pracowników CITiK-u, „4 pory roku” wystawa fotograficzna Stanisława Popardowskiego (prezentowana w czterech odsłonach), wystawa poświęcona Rotmistrzowi Witoldowi Pileckiemu, spotkania z cyklu „Ziębiczanie z pasją”, sesje fotograficzne, zajęcia dla dzieci podczas ferii, wakacji oraz podczas Ogólnopolskiego Strajku Nauczycieli.

Do wydarzeń kulturalnych można dodać także współorganizację pikniku rodzinnego w Parku Miejskim, warsztaty tworzenia ziębickiego alfabetu, spotkania informacyjne dla mieszkańców gminy Ziębice w sprawie koperty życia. CITiK prowadził także zbiórkę odzieży zimowej dla najbardziej potrzebujących mieszkańców gminy Ziębice.

Spis tabel

Tabela Nr 1 Wykaz radnych kadencji 2018 – 2023 w 2019 roku

Tabela Nr 2 Wykaz sołtysów piastujących funkcję na początku 2019 roku

Tabela Nr 3 Stan ludności w gminie Ziębice z podziałem na miasto i gminę w 2019 roku

Tabela Nr 4 Liczba zameldowanych mieszkańców w sołectwach na terenie gminy Ziębice

Tabela Nr 5 Dochody Gminy Ziębice w roku 2019 według najważniejszych tytułów

Tabela Nr 6 Poziom wydatków Gminy Ziębice w 2019 roku według najważniejszych rodzajów

Tabela Nr 7 Czynności podejmowane przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej w Ziębicach wobec sprawców wykroczeń

Tabela Nr 8 Czynności podejmowane przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej w Ziębicach w reakcji na zgłoszenia mieszkańców

Tabela Nr 9 Ilość członków Ochotniczych Straży Pożarnych w gminie Ziębice na dzień 31.12.2019 roku

Tabela Nr 10 Charakterystyka wyjazdów do zdarzeń z udziałem Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Ziębice w roku 2019

Tabela Nr 11 Powody udzielenia wsparcia w ramach pomocy społecznej w 2019 roku

Tabela Nr 12 Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2019 roku

Tabela Nr 13 Liczba osób korzystających z programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 w 2019 roku

Tabela nr 14 Liczba dzieci umieszczonych poza rodziną biologiczną w 2019 roku

Tabela nr 15 Dotacje na realizację zadań publicznych w 2019 roku

Spis wykresów

Wykres Nr 1 Dochody Gminy Ziębice w 2019 roku

Wykres Nr 2 Wydatki Gminy Ziębice w 2019 roku

Załączniki:

1. Załącznik Nr 1 do Raportu o stanie Gminy Ziębice za 2019 rok Sprawozdanie roczne wykonania budżetu Gminy Ziębice za 2019 rok
2. Załącznik Nr 2 do Raportu o stanie Gminy Ziębice za 2019 rok rejestr uchwał Rady Miejskiej w Ziębicach w 2019 roku

Opracowanie:

Urząd Miejski w Ziębicach

Raport opracowano w oparciu o materiały źródłowe wydziałów i referatów Urzędu Miejskiego w Ziębicach oraz gminnych jednostek organizacyjnych.

Zdjęcia: G.Noculak, UM Ziębice

Raport o stanie Gminy Ziębice zawiera dane według stanu na 31 grudnia 2019 roku.

Elektroniczna wersja raportu znajduje się na stronie internetowej:

<http://ziebice.biuletyn.net>